

การเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ระหว่างกลุ่มที่มี
รูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

นางสาวสรวิญญา จันทร์ชูสกุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-53-2318-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARISON OF THE QUANTITY AND QUALITY OF DATA OBTAINED FROM
ONLINE FOCUS GROUPS WITH DIFFERENT DISCUSSION TYPES
AND IDENTITY CHARACTERISTICS

Miss Saranya Chanchusakun

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Research

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-53-2318-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการ
สนทนากลุ่มออนไลน์ระหว่างกลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาและ
การแสดงตนที่แตกต่างกัน

โดย

นางสาวสรัญญา จันทร์ชูสกุล

สาขาวิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.วรรณี แกมเกต

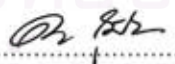
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พทุทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.วรรณี แกมเกต)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

สร้อยัญญา จันทรชูสกุล : การเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ระหว่างกลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน. (A COMPARISON OF THE QUANTITY AND QUALITY OF DATA OBTAINED FROM ONLINE FOCUS GROUPS WITH DIFFERENT DISCUSSION TYPES AND IDENTITY CHARACTERISTICS) อ. ที่ปรึกษา : อ.ดร.วรรณิ แกมเกตุ, 156 หน้า. ISBN 974-53-2318-7.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ระหว่างกลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน และเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนในการสนทนากลุ่ม ต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ โดยศึกษากับผู้ตอบรับเป็นผู้ร่วมสนทนากลุ่มจากผู้ลงทะเบียนเรียนทาง www.chulaonline.com ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2547 จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้คือ คู่มือในการสนทนากลุ่มเรื่อง "ความคิดเห็นของประชาชนต่อการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา" และแบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยใช้รูปแบบห้องสนทนาทาง MSN Messenger ใช้เวลาประมาณ 90-120 นาที และรูปแบบกระดานสนทนาเก็บข้อมูลทาง www.eduresearchthai.com ใช้เวลาประมาณ 3 สัปดาห์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (two-way Anova)

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการสนทนากลุ่มส่งผลต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูลดังนี้

1.1 กลุ่มที่ใช้กระดานสนทนามีค่าเฉลี่ยของคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านปริมาณข้อมูล

1.2 กลุ่มที่ใช้ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 กลุ่มที่ใช้กระดานสนทนามีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านคุณภาพข้อมูล

1.4 กลุ่มที่ใช้ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ไม่ตรงประเด็นคำถาม และจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.5 กลุ่มที่ใช้กระดานสนทนามีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.6 กลุ่มที่ใช้ห้องสนทนาและกระดานสนทนามีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การแสดงตนที่แตกต่างกันไม่ทำให้ปริมาณและคุณภาพของข้อมูลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกันส่งผลต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา.....

สาขาวิชาวิจัยการศึกษา.....

ปีการศึกษา2548.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

##4683761227: MAJOR EDUCATION RESEARCH

KEY WORDS: ONLINE FOCUS GROUP/ IDENTITY CHARACTERISTICS/ QUANTITY DATA/ QUALITY DATA

SARANYA CHANCHUSAKUN: A COMPARISON OF THE QUANTITY AND QUALITY OF DATA OBTAINED FROM ONLINE FOCUS GROUPS WITH DIFFERENT DISCUSSION TYPES AND IDENTITY CHARACTERISTICS. THESIS ADVISOR: WANNEE KAEMKATE, Ph.D., 156 pp. ISBN 974-53-2318-7.

This research purposes were to compare the quantity and the quality of data obtained from online focus groups with different discussion types and identity characteristics and to study the interaction between discussion types and identity characteristics of online focus groups on the quantity and the quality of data obtained from online focus groups. The participants of this research consisted of were 96 online focus group members who had registered for studying on www.chulaonline.com from January to September 2004. The research instruments were the online focus group manual titled "The Opinion of People on Teaching Gender Studies in Schools" and the recording form of data quantity and quality. The research data were collected by MSN Messenger' s chat room for the period of 90-120 minutes. The webboards on www.eduresearchthai.com were also used to collect the research data for the period of 3 weeks. The research data were collected by employing descriptive statistics and Two-way ANOVA

The research findings were as follows:

1. The effects of differences in focus group types on the quantity and the quality of data were as follows :

1.1 Mean of missing on giving opinion of using webborad group was higher than using chat room group at .01 level of statistical significant.

Data Quantity

1.2 Mean of times of giving all appeared opinion of using chat room group was higher than using webboard group at .01 level of statistical significant.

1.3 Mean of number of all words on giving opinion of using webboard group was higher than using chat room group at .05 level of statistical significant.

Data Quality

1.4 Mean of time of giving opinion with direct point answer, indirect point answer and times of trading opinion scores of using chat room group was higher than using webboard group at .01 level of statistical significant.

1.5 Mean of number of words of giving opinion with direct point answers of using webboard group was higher than using chat room group at .05 level of statistical significant.

1.6 Mean of number of words score in giving opinion with indirect answers both using chat room group and using webboard group were indifferent at .05 level of statistical significant.

2. Different discussion types and identity characteristics did not make the quantity and the quality of data different at .05 level of statistical significant.

3. There was no interaction between focus groups with different discussion types and identity characteristics on the quantity and the quality of data obtained from focus groups at .05 level of statistical significant.

Department ...Educational Research and Psychology...
Field of study.... Educational Research.....
Academic year2005.....

Student's signature.....*Saranya Chanchusakun*.....
Advisor's signature.....*Wannee Kaemkate*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกอย่างสูงยิ่งจาก อาจารย์ ดร.วรรณิ์ แกมเกตต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ในภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ได้ รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ที่ให้ความกรุณาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำชี้แนะในการปรับปรุงแก้ไข วิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย พร้อมทั้งให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์นี้เป็นอย่างมาก

ขอขอบพระคุณศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เอื้อเพื่อข้อมูลในการวิจัยทำให้ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ ในภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ และคำปรึกษา ทั้งพี่ทิพวัลย์ พี่จิรนนท์ พี่พินสุดา ชยุตม์ สิทธิพันธ์ พิมรส ต้นหยง ทศน์ศิริรินทร์ รัชนา ศิวะพร และเพื่อนๆทุกคนในภาควิชา

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และน้องโย รวมถึงครอบครัวที่คอยให้กำลังใจห่วงใย ให้คำปรึกษาไม่ว่ายามสุขหรือยามทุกข์ รวมถึงทุนทรัพย์ในการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	8
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ตอนที่ 1 การสนทนากลุ่มออนไลน์.....	11
ตอนที่ 2 ปริมาณและคุณภาพของข้อมูล.....	22
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
ตอนที่ 4 เนื้อหาที่ใช้ในการสนทนากลุ่มสำหรับการวิจัยครั้งนี้.....	31
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือ.....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
4. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อบรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ตามรูปแบบการทดลอง.....	76
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบการขาดหายในการแสดง ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ระหว่างรูปแบบ การสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน.....	78
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบปริมาณของข้อมูลที่ได้จาก การสนทนากลุ่มออนไลน์ที่มีรูปแบบการสนทนาและ การแสดงตนที่แตกต่างกัน.....	80
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบคุณภาพของข้อมูลที่ได้จาก การสนทนากลุ่มออนไลน์ที่มีรูปแบบการสนทนาและ การแสดงตนที่แตกต่างกัน.....	84
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	98
สรุปผลการวิจัย.....	99
อภิปรายผลการวิจัย.....	102
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	109
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	109
รายการอ้างอิง.....	111
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก.....	118
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	119
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการการตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้บันทึกข้อมูล (inter-rater reliability).....	120
ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ.....	121

	หน้า
ภาคผนวก ข.....	122
คู่มือในการสนทนากลุ่ม.....	123
แบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล.....	125
ภาคผนวก ค.....	131
ตัวอย่างจดหมายขอความร่วมมือในการสนทนากลุ่ม.....	132
ตัวอย่างจดหมายสอบถามช่วงอายุผู้ตอบรับร่วมการสนทนากลุ่ม.....	134
ตัวอย่างจดหมายแจ้งวันเวลาในการสนทนากลุ่ม.....	136
ภาคผนวก ง.....	138
ตัวอย่างโปรแกรม MSN Messenger เวอร์ชัน 7.0.....	139
ตัวอย่างเว็บไซต์กระดานสนทนา.....	147
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	156

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญัตินี้

ตารางที่	หน้า
1.1 จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย.....	2
1.2 สัดส่วนของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจำแนกตามอายุ.....	3
1.3 ลักษณะการใช้งานอินเทอร์เน็ต.....	4
2.1 ข้อดีและข้อเสียของการสนทนากลุ่มออนไลน์.....	22
2.2 แนวทางในการวัดปริมาณและคุณภาพของข้อมูล.....	26
2.3 ตารางที่ 1: การเจริญเติบโตและพัฒนากิจการของมนุษย์.....	43
2.4 ตารางที่ 2: ชีวิตและครอบครัว.....	43
3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มทดลองและอายุ.....	60
3.2 รายชื่อ e-mail addresses จำแนกตามรูปแบบการสนทนา.....	61
3.3 จำนวนจดหมายที่ส่งได้จำแนกตามรูปแบบการสนทนา.....	62
3.4 จำนวนผู้ตอบรับเป็นผู้เข้าร่วมการสนทนา จำแนกตามรูปแบบการสนทนาและช่วงอายุ.....	63
3.5 จำนวนผู้ตอบรับเป็นผู้เข้าร่วมการสนทนาที่สะดวกใช้โปรแกรม MSN Messenger จำแนกตามช่วงอายุ.....	64
3.6 เกณฑ์ในการวัดปริมาณและคุณภาพของข้อมูล.....	69
3.7 ค่าความเที่ยงของการบันทึกข้อมูลระหว่างผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน.....	71
3.8 ค่าความเที่ยงของการบันทึกข้อมูลระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน.....	72
3.9 เวลาในการจัดการสนทนากลุ่ม.....	73
4.1 จำนวนของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำแนกตามกลุ่มทดลองและช่วงอายุ.....	77
4.2 จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมสนทนา จำแนกตามกลุ่มทดลองและเพศ.....	77
4.3 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำแนกตามกลุ่มทดลอง.....	78
4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน.....	79
4.5 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้น ทั้งหมด จำแนกตามกลุ่มทดลอง.....	80

ตารางที่	หน้า
4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน.....	81
4.7 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามกลุ่มทดลอง.....	82
4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน.....	83
4.9 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม จำแนกตามกลุ่มทดลอง.....	84
4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน	85
4.11 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม จำแนกตามกลุ่มทดลอง.....	86
4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน...	87
4.13 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม จำแนกตามกลุ่มทดลอง.....	88
4.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน	89
4.15 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม จำแนกตามกลุ่มทดลอง.....	90
4.16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน	91
4.17 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จำแนกตามกลุ่มทดลอง.....	92
4.18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน.....	93
4.19 สรุปผลการวิจัยจำแนกตามประเด็น.....	94

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพ	หน้า
2.1 ขั้นตอนในการใช้สนทนากลุ่มออนไลน์.....	15
3.1 แบบแผนการทดลอง.....	58

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน รวมทั้งระบบคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า อินเทอร์เน็ต (internet) ซึ่งเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงไปได้ทั่วโลกทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว เป็นเหตุให้อินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมอย่างมากและเพิ่มจำนวนของผู้ใช้บริการอย่างรวดเร็ว และมีใช้เพียงแต่บทบาททางด้านการสื่อสารเท่านั้น อินเทอร์เน็ตยังเข้ามามีบทบาทในด้านต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นบทบาททางด้านการศึกษา ด้วยการสืบค้นข้อมูลหรือการเรียนรู้ออนไลน์ บทบาททางด้านธุรกิจในการทำธุรกิจบนอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตยังได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาวิจัยนั่นคือ บทบาทในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย จีราพร รอดพ่วง (2544) ได้กล่าวว่า เมื่ออินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทในการเก็บข้อมูลและประมวลผล ลดกระบวนการในการทำวิจัย ทำให้ได้ผลการวิจัยที่รวดเร็ว ประหยัดเวลา ประหยัดทรัพยากรและสามารถกระทำได้ตลอดเวลา ดังจะเห็นได้จากกรณีการวิจัยเชิงสำรวจ ที่ได้มีการส่งแบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ตโดยผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และไม่เพียงแต่การวิจัยเชิงสำรวจเท่านั้น ปัจจุบันการวิจัยเชิงคุณภาพก็ได้มีการเก็บข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ตเช่นกัน

เทคนิคการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพมีหลากหลายเทคนิควิธี การสนทนากลุ่ม (focus group) ก็เป็นเทคนิคหนึ่งที่ได้รับคามนิยมอย่างแพร่หลาย และด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้เกิดการปรับปรุงเทคนิคเดิมที่มีอยู่ให้มีความสามารถในการเก็บข้อมูลได้สะดวกขึ้น โดยในปัจจุบันได้มีการนำเทคนิคนี้มาใช้เก็บข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยใช้ชื่อว่า การสนทนากลุ่มออนไลน์ (online focus group) ซึ่งเป็นเทคนิคที่นักวิจัยต่างประเทศนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ กับผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key information) เพื่อขจัดปัญหาในด้านการเดินทางของผู้ร่วมสนทนาที่อยู่ห่างไกลหรือมีเวลาว่างไม่ตรงกัน (Rezabek, 2000)

การสนทนากลุ่มออนไลน์เป็นเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลรูปแบบใหม่ที่ยังไม่ได้มีการเผยแพร่และนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพในงานวิจัยของไทยมากนัก แต่เนื่องด้วยในปัจจุบันนี้อินเทอร์เน็ตได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ดังจะเห็นได้

จากตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย จะพบว่า มีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในปีพุทธศักราช 2547 ถึง 6,970,000 คน ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อเทียบกับในปีที่ผ่านมา ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่จะมีการนำเทคนิคการสนทนากลุ่มออนไลน์นี้มาใช้ในประเทศไทยเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพสำหรับผู้ให้ข้อมูลที่อยู่ต่างพื้นที่กันได้

ตารางที่ 1.1 จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

ปีพุทธศักราช	จำนวนผู้ใช้	แหล่งข้อมูล
2534	30	NECTEC
2535	200	NECTEC
2536	8,000	NECTEC
2537	23,000	NECTEC
2538	45,000	NECTEC
2539	70,000	NECTEC
2540	220,000	Internet Thailand/NECTEC
2541	670,000	Internet Thailand/NECTEC
2542	1,500,000	ISP Club/NECTEC
2543	2,300,000	ISP Club/NECTEC
2544	3,500,000	NSO/NECTEC (household survey)
2545	4,800,000	NECTEC (estimate)
2546	6,031,300	NECTEC (estimate)
2547	6,970,000	NECTEC (estimate)

ที่มา: <http://iir.ngi.nectec.or.th/internet/user-growth.html>

แม้ว่าจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาถึงลักษณะของกลุ่มผู้ใช้ พบว่า ความนิยมในการใช้อินเทอร์เน็ตยังคงจำกัดอยู่ในเฉพาะคนบางกลุ่ม ซึ่งจากการสำรวจของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติในปีพุทธศักราช 2547 พบว่า ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นผู้อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล คิดเป็นร้อยละ 60.5 และอยู่ในช่วงอายุ 20-29 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.3 รองลงมาคือช่วงอายุ 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 31.9 และช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.8 จากจำนวนผู้ตอบ

แบบสอบถามทั้งสิ้น 10,525 คน ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1.2 นอกจากนั้นยังพบอีกว่าผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพอยู่ในอาชีพหลัก 3 สาขา คือ คอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 19.4 การศึกษาการวิจัย คิดเป็นร้อยละ 12.6 และอุตสาหกรรมอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 6.9 (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2548) ดังนั้น การนำวิธีการสนทนากลุ่มออนไลน์มาใช้นั้นจึงมีความเหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียน นิสิต นักศึกษา นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆที่มีความสามารถใช้งานอินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 1.2 สัดส่วนของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจำแนกตามอายุ

ปีที่ทำการสำรวจ	สัดส่วนของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจำแนกตามอายุ (ร้อยละ)			รวม (ร้อยละ)
	ต่ำกว่า 20 ปี	20 – 29 ปี	30 ปีขึ้นไป	
ปี 2542	13.0	56.3	30.7	100
ปี 2543	16.3	50.3	33.4	100
ปี 2544	18.4	49.1	32.5	100
ปี 2545	17.1	53.2	29.7	100
ปี 2546	21.8	47.8	30.4	100
ปี 2547	15.8	52.3	31.9	100

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (2547-2548)

การสนทนากลุ่มออนไลน์ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบใหญ่ๆ คือการสนทนากลุ่มในเวลาเดียวกัน (synchronous) จะดำเนินการผ่านทางห้องสนทนา (chat room) การสนทนากลุ่มต่างเวลากัน (asynchronous) จะดำเนินการผ่านทางกระดานสนทนา (webboard หรือ bulletin board) และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) และเมื่อพิจารณาจากลักษณะการใช้งานอินเทอร์เน็ต ที่พบในประเทศไทย จากตารางที่ 1.3 พบว่า ในปีพุทธศักราช 2547 ลักษณะการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่มีรูปแบบเช่นเดียวกันกับการสนทนากลุ่มออนไลน์นั้น จะได้รับความนิยมในการใช้งานอยู่ในระดับต้นๆ นั่นคือ การใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 29.2 ห้องสนทนา คิดเป็นร้อยละ 9.1 และเว็บบอร์ด คิดเป็นร้อยละ 3.7 ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่จะนำเอารูปแบบการสนทนากลุ่มออนไลน์ทั้ง 3 รูปแบบมาใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในประเทศไทย เนื่องจากเป็นรูปแบบเดียวกันกับการใช้ลักษณะการใช้งานโดยทั่วไป

ตารางที่ 1.3 ลักษณะการใช้งานอินเทอร์เน็ต

กิจกรรม	ร้อยละ	
	ปี 2546	ปี 2547
ค้นหาข้อมูล	31.9	30.5
จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	31.6	29.2
สนทนา	7.1	9.1
ติดตามข่าว	14.1	9.0
เล่นเกม	5.8	3.9
เว็บบอร์ด	4.6	3.7
ดาวน์โหลดซอฟต์แวร์	2.1	3.5
อื่นๆ	2.7	5.7

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (2548)

นอกจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วแล้ว อินเทอร์เน็ตยังเป็นการสื่อสารสองทางแบบมีปฏิสัมพันธ์กัน (interactive) โดยที่ผู้รับสารและผู้ส่งสารมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน ซึ่งการสื่อสารในลักษณะนี้จะมีความคล้ายคลึงกับการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้า (face to face focus group) นั่นคือ การที่ให้คนในกลุ่มที่มีประสบการณ์ร่วมกันในสถานการณ์ใดมาสนทนาร่วมกัน และการเกิดปฏิสัมพันธ์ของคนในกลุ่มจะไปกระตุ้นให้ผู้ร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นของตนออกมา (ประวิต เอรารวรรณ์, 2539) ถึงแม้ว่าการสนทนากลุ่มออนไลน์จะสามารถเป็นการสื่อสารที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ได้เหมือนกับการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้าก็ตาม แต่การสนทนากลุ่มออนไลน์ยังถือได้ว่ามีจุดด้อยกว่าการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้านั้นก็คือ การที่ผู้ดำเนินการสนทนาและผู้ร่วมสนทนาไม่สามารถสังเกตการแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง และอารมณ์ของผู้ร่วมสนทนาได้ ดังนั้น นักวิจัยเชิงคุณภาพจึงได้กล่าวว่า การสนทนากลุ่มออนไลน์ไม่ได้เป็นเทคนิคการสนทนากลุ่มที่จะเข้ามามีบทบาทแทนการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้า แต่จะเป็นเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับการประยุกต์ช่วยให้สามารถเก็บข้อมูลในบางกรณีได้ง่ายขึ้น เช่น ในกรณีที่ผู้ร่วมสนทนาอยู่ห่างไกลกัน หรือเป็นเรื่องที่อ่อนไหว (Sweet, 1999)

จากการศึกษาวิจัยในประเทศไทย พบว่า มีงานวิจัย 2 เรื่องที่ใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มออนไลน์ในการเก็บข้อมูล นั่นคือ งานวิจัยของ พิเศษฐ์ เวชพลรักรธรรม (2544) ทำการศึกษา

เรื่อง “การตัดสินใจเชิงจริยธรรมของวัยรุ่นที่สื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต” โดยใช้ห้องสนทนาในการสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยใช้การสนทนากลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สะดวกที่จะออกมาพบในโลกภายนอก และงานวิจัยของ ดารินทร์ สวัสดิ์เสรี (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การแปลงตัวตนในห้องสนทนาบนอินเทอร์เน็ต” โดยใช้ห้องสนทนาในการสนทนากลุ่ม ซึ่งงานวิจัยทั้ง 2 เล่ม ได้เรียกเทคนิคในการสนทนากลุ่มออนไลน์ผ่านทางห้องสนทนาที่ว่า การสนทนากลุ่ม (focus group) นั้นแสดงให้เห็นว่าได้มีการนำการสนทนากลุ่มออนไลน์มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพแล้ว แต่ยังไม่เป็นแพร่หลายมากนัก ในขณะที่งานวิจัยต่างประเทศนั้น ได้มีการใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มออนไลน์อย่างแพร่หลาย รวมถึงการวิจัยในสาขาสังคมศาสตร์ด้วย (Rezabek, 2000) นอกจากนี้ นักวิจัยได้แสดงความเห็นว่าการสนทนากลุ่มออนไลน์ควรใช้หัวข้อในการสนทนาที่กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจ โดยอาจจะใช้นามแฝงในการสนทนาเพราะจะทำให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มแสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น (Pow, 2003)

ด้วยสังคมและบริบทของไทยที่แตกต่างไปจากบริบทของต่างประเทศ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการนำเทคนิคการสนทนากลุ่มออนไลน์มาใช้ในบริบทของไทย และการนำเทคนิคนี้มาใช้ในการวิจัยนั้นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงมากที่สุดก็คือ ปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล นั่นคือหากข้อมูลที่รวบรวมได้มานั้นมีปริมาณที่มากเพียงพอและเป็นข้อมูลที่มีคุณภาพก็จะทำให้สามารถตอบคำถามวิจัยได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา และส่งผลให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ได้ แต่จากการศึกษาพบว่ายังไม่ได้มีผู้ใดที่ทำการศึกษาถึงปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษารื่อง การเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ ระหว่างกลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน เพื่อให้ทราบถึงความเป็นไปได้ที่จะนำเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพวิธีนี้มาใช้ในการวิจัยในบริบทของไทย รวมถึงปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากรูปแบบการสนทนากลุ่มออนไลน์ในแต่ละวิธี โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ลงทะเบียนเรียนผ่านทางเว็บไซต์ออนไลน์ในปีพุทธศักราช 2547 ตั้งแต่เดือนมกราคม – เดือนพฤศจิกายน เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีความสามารถทางการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

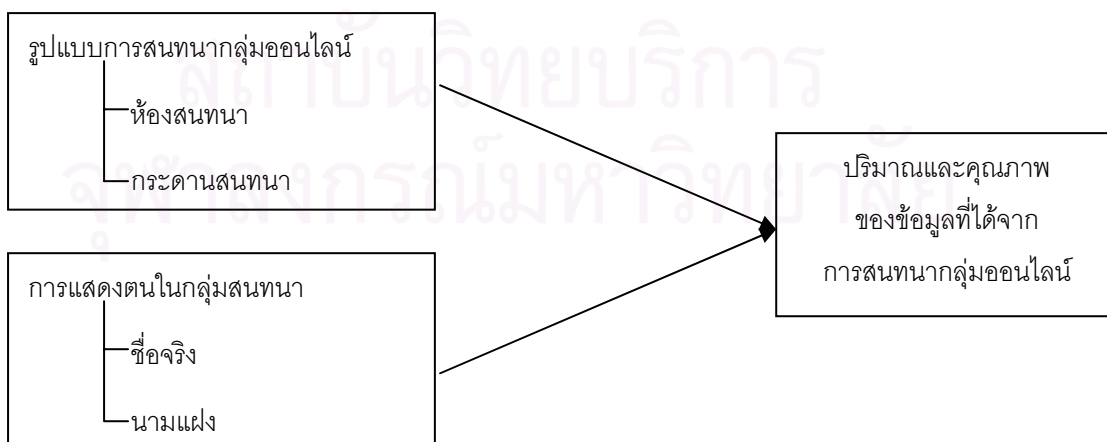
คำถามวิจัย

1. การสนทนากลุ่มออนไลน์ที่มีรูปแบบการสนทนาที่ต่างกันจะทำให้ปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้แตกต่างกันหรือไม่
2. การแสดงตนในการสนทนากลุ่มที่แตกต่างกันจะส่งผลให้ปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์แตกต่างกันหรือไม่
3. จะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนในการสนทนากลุ่มต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์หรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ระหว่างกลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาที่แตกต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ระหว่างกลุ่มที่มีการแสดงตนในการสนทนากลุ่มที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนในการสนทนากลุ่ม ต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

จากการวิจัยของ Underhill และ Olmsted (2003) ทำการทดลองเพื่อเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพข้อมูลระหว่างการสนทนาแบบเผชิญหน้า การสนทนาออนไลน์แบบใช้ห้องสนทนาและระบบแลน ผลการทดลองพบว่า ในด้านปริมาณมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในจำนวนของคำศัพท์ที่ใช้ทั้งหมด โดยที่กลุ่มสนทนาแบบเผชิญหน้ามีค่าเฉลี่ยของจำนวนของคำศัพท์ที่ใช้ทั้งหมดมากกว่ากลุ่มที่สนทนาออนไลน์ทั้งสองกลุ่ม ด้านคุณภาพของข้อมูลพบว่า จำนวนของการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นไม่แตกต่างกัน จำนวนของการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่กลุ่มสนทนาออนไลน์ทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยในการตอบไม่ตรงประเด็นสูงกว่ากลุ่มที่สนทนาแบบเผชิญหน้า

งานวิจัยของ Shiver, Tanner และ Lin (2000) พบว่า การใช้ห้องสนทนาทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์และการแสดงการโต้ตอบการให้เหตุผลทำให้เกิดพลวัตในกลุ่ม และงานวิจัยของ Lim และ Tan (2001) ที่ใช้กระดานสนทนาพบว่า ผู้ร่วมสนทนาได้ให้ข้อมูลที่เป็นความรู้สึกของตนจริงๆ ที่ไม่ได้เป็นความคิดเห็นที่ตามๆกลุ่มไป แต่จะมีการขาดหายไปของผู้ร่วมสนทนา ซึ่งการขาดหายไปของผู้ร่วมสนทนาน่าจะส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูล

นอกจากนี้ Walston และ Lissitz (2002 อ้างถึงใน Burton และ Bruenin, 2003) กล่าวว่า การสนทากลุ่มออนไลน์รูปแบบนี้มีความใกล้เคียงกับการสนทากลุ่มแบบเผชิญหน้ามากที่สุด

Pow (2003) กล่าวว่า การที่ผู้ร่วมสนทากลุ่มออนไลน์สามารถใช้นามแฝงได้ จะทำให้ผู้ร่วมสนทนามีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. การสนทากลุ่มออนไลน์ผ่านห้องสนทนาน่าจะทำให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพของข้อมูลสูงกว่าการสนทนาผ่านกระดานสนทนาในทุกด้าน
2. การแสดงตนอย่างไม่เปิดเผยตัวน่าจะทำให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพของข้อมูลสูงกว่าการแสดงตนอย่างเปิดเผยตัวในทุกด้าน
3. ปริมาณของข้อมูลที่ได้จากการสนทากลุ่มออนไลน์น่าจะเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทากลุ่มและการแสดงตนในการสนทากลุ่ม ซึ่งน่าจะส่งผลให้การสนทากลุ่มออนไลน์ผ่านทางห้องสนทนาที่มีการแสดงตนอย่างไม่เปิดเผยตัวมีปริมาณของข้อมูลมากกว่าการสนทากลุ่มออนไลน์ที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนในแบบอื่นๆทุกรูปแบบ

4. คุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์น่าจะเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนในการสนทนากลุ่ม ซึ่งน่าจะส่งผลให้การสนทนากลุ่มออนไลน์ผ่านทางห้องสนทนาที่มีการแสดงตนอย่างไม่เปิดเผยตัวมีคุณภาพของข้อมูลสูงกว่าการสนทนากลุ่มออนไลน์ที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนในแบบอื่นๆทุกรูปแบบ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ลงทะเบียนเรียนผ่านทางเว็บไซต์ออนไลน์ (www.chulaonline.com) ในปีพุทธศักราช 2547 ตั้งแต่เดือนมกราคม-เดือนพฤศจิกายน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย
 - 2.1 ตัวแปรต้น มี 2 ตัวแปร ได้แก่
 - 1) รูปแบบการสนทนากลุ่มออนไลน์ แบ่งออกเป็น ห้องสนทนาและกระดานสนทนา
 - 2) การแสดงตนในการสนทนากลุ่ม แบ่งออกเป็น การแสดงตนอย่างเปิดเผยตัว (ชื่อจริง) และการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตัว (นามแฝง)
 - 2.2 ตัวแปรตาม คือ ปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์

ข้อจำกัดในการวิจัย

การเก็บข้อมูลด้วยรูปแบบห้องสนทนาในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้โปรแกรมสำหรับการสนทนา (ห้องสนทนา) ด้วยโปรแกรม MSN Messenger เวอร์ชัน 7.0 ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ให้บริการสำหรับผู้ที่มี e-mail address ในเครือข่ายของผู้ให้บริการระบบ Hotmail ที่ลงท้ายด้วย @hotmail.com, @msn.com สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกใช้โปรแกรม MSN Messenger เนื่องจากเมื่อผู้วิจัยได้ทดลองระบบของห้องสนทนาที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นนั้นปรากฏว่า เมื่อพิมพ์ข้อความแล้วข้อความที่พิมพ์นั้นจะไม่สามารถแสดงข้อความได้ทันทีแต่จะต้องรอการ refresh หน้าใหม่ทุกๆ 5 วินาที ข้อความจึงจะปรากฏขึ้น นอกจากนั้นยังทำให้ข้อความของการสนทนาที่ได้ดำเนินการสนทนาไปแล้วนั้น จะกลับไปขึ้นต้นอยู่บรรทัดแรกทุกครั้งที่มีการ refresh ซึ่งจะทำให้ผู้ร่วมสนทนาทุกคนจะต้องทำการเลื่อนหน้าเว็บเพจลงมาทุกครั้งที่มีการ refresh ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การแสดงความคิดเห็นไม่ราบรื่น และจากการศึกษารูปแบบของห้องสนทนาส่วนใหญ่ในเว็บไซต์ต่างๆจะเป็นในลักษณะดังกล่าวทั้งสิ้น แต่หากเป็นโปรแกรม MSN Messenger แล้วจะไม่มีข้อจำกัดในลักษณะนี้ และผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่จะมี e-mail address ในเครือข่ายของระบบ Hotmail ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาด

ว่าการใช้โปรแกรมนี้ในการเก็บข้อมูลจึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมมากที่สุด จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ในการใช้ห้องสนทนาจำกัดอยู่เพียงผู้ที่มี e-mail address ในเครือข่ายของระบบ Hotmail เท่านั้น

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การสนทนากลุ่มออนไลน์ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดสนทนาเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์ต่างๆของผู้ร่วมสนทนาผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ การใช้ห้องสนทนา และ กระดานสนทนา

ห้องสนทนา หมายถึง การสนทนาที่ผู้ร่วมสนทนาทุกคนมาร่วมสนทนาพร้อมกันในเวลาเดียวกันผ่านทางห้องสนทนา โดยใช้เวลาประมาณ 90-120 นาที ซึ่งผู้วิจัยจะทำการกำหนดวันและเวลา ในการสนทนาโดยผู้ร่วมสนทนาจะมาร่วมสนทนากันด้วยโปรแกรม MSN Messenger เวอร์ชัน 7.0

กระดานสนทนา หมายถึง การสนทนาที่ผู้ร่วมสนทนาแต่ละคนมาร่วมสนทนาอย่างไม่พร้อมกันผ่านทางกระดานสนทนา ซึ่งใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 3 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยจะแจ้ง URL ให้ผู้ร่วมสนทนาทราบพร้อมทั้งช่วงเวลาที่ผู้ร่วมสนทนาสามารถเข้าไปร่วมแสดงความคิดเห็น โดยแจ้งให้ทราบผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

ปริมาณของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ หมายถึง ข้อมูลที่เก็บมาได้ทั้งหมดจากการจัดสนทนากลุ่มออนไลน์ในแต่ละกลุ่มการทดลอง โดยพิจารณาจากจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด และจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น

คุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ หมายถึง คุณภาพของข้อมูลในด้านความตรงที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยพิจารณาจาก จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม จำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม และจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม นอกจากนั้นยังเป็นข้อมูลที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มโดยพิจารณาจากจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

การแสดงตนในการสนทนากลุ่ม หมายถึง การใช้ชื่อของผู้ร่วมสนทนาในการสนทนากลุ่ม แบ่งออกเป็น

1) การแสดงตนอย่างเปิดเผยตัว หมายถึง การที่ผู้ร่วมสนทนากลุ่มใช้ชื่อจริงของตนเป็นชื่อในการสนทนากลุ่ม และใช้ชื่อจริงตลอดการสนทนา

2) การแสดงตนอย่างไม่เปิดเผยตัว หมายถึง การที่ผู้ร่วมสนทนากลุ่มใช้นามแฝงเป็นชื่อในการสนทนากลุ่ม โดยที่ผู้ร่วมสนทนากลุ่มเป็นผู้ตั้งชื่อนั้นขึ้นเอง และใช้ชื่อนี้ตลอดการสนทนา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการนำรูปแบบการสนทนากลุ่มออนไลน์ 2 รูปแบบ คือ การสนทนากลุ่มผ่านห้องสนทนา และการสนทนากลุ่มผ่านกระดานสนทนา มาทดลองใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการศึกษานำร่อง (pilot study) ดังนั้นจึงทำให้ทราบถึงแนวโน้มความเป็นไปได้ที่จะนำการสนทนากลุ่มออนไลน์มาใช้ในเป็นเทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูลในบริบทของสังคมไทย

2. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มที่มีรูปแบบและการแสดงตนในการสนทนากลุ่มที่แตกต่างกัน จึงทำให้ทราบถึงปริมาณและคุณภาพของข้อมูลในแต่ละรูปแบบ ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้นักวิจัยตัดสินใจเลือกใช้รูปแบบการสนทนากลุ่มออนไลน์ที่มีความเหมาะสมในด้านการได้ปริมาณและด้านคุณภาพของข้อมูล เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ระหว่างกลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน รวมถึงเรื่องที่ใช้ในการสนทนากลุ่มครั้งนี้ คือ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การสนทนากลุ่มออนไลน์

ตอนที่ 2 ปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 4 เนื้อหาที่ใช้ในการสนทนากลุ่มสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 การสนทนากลุ่มออนไลน์

1.1 ความเป็นมาของการสนทนากลุ่มและการสนทนากลุ่มออนไลน์

การสนทนากลุ่ม (focus group) เป็นวิธีการหนึ่งในการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในการวิจัยสาขาสังคมศาสตร์ (Stewart และ Shamdasani, 1990 อ้างถึงใน อมรทิพย์ อมรภิบาล, 2542) ใช้เก็บข้อมูลประเภทความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด แรงจูงใจ การให้เหตุผล ตลอดจนการตัดสินใจของบุคคล รวมถึงทัศนคติหรือประสบการณ์ต่อสิ่งต่างๆ ที่เราสนใจศึกษา (โยธิน แสงวงดี, 2540) การจัดสนทนากลุ่มเป็นกระบวนการกลุ่ม (group process) ที่อาศัยปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม (group interaction) ทำให้เกิดพลวัตของกลุ่ม (group dynamic) เป็นสิ่งกระตุ้นให้คนแสดงความคิดเห็นและทัศนคติของตนออกมาอย่างเปิดเผยและจริงใจ ซึ่งในขณะที่สนทนากลุ่ม ความคิดเห็นของคนคนหนึ่งในกลุ่ม อาจจะเป็นสิ่งเร้าไปกระตุ้นให้บุคคลอื่นๆ ในกลุ่มต้องการอยากที่จะพูดแสดงความคิดเห็นของตนออกมาบ้าง (นาภรณ์ หะวานนท์, 2536; Morgan, 1988 อ้างถึงใน ประวิต เกราวรณ, 2539)

วิวัฒนาการของการสนทนากลุ่มมาจากการนั่งสนทนากลุ่มย่อย (small group discussion or focused discussion) ของนักวิจัยเชิงคุณภาพกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยทั่วไป (วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ และ โยธิน แสงวงดี, 2536 อ้างถึงใน สุระศักดิ์ เพ็ญสุระ, 2540) ด้วยเหตุที่ว่านักวิจัยเชิงคุณภาพเห็นข้อจำกัดของการเก็บข้อมูลจากผู้ที่ยังไม่สนิทสนมคุ้นเคย คือ ต้องใช้เวลาทำความคุ้นเคย สร้างความไว้วางใจในระยะหนึ่งก่อนแล้ว จึงนั่งสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลใน

สถานการณ์ที่เป็นธรรมชาติ ไม่มีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสม ซึ่งวิธีดังกล่าวทำให้สิ้นเปลืองเวลา และงบประมาณ และอาจจะไม่ได้สนทนากับคนที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหา ทำให้ไม่ได้คำตอบที่ต้องการ

การสนทนากลุ่มเกิดขึ้นครั้งแรกในปลายปี ค.ศ. 1941 ที่มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย โดย Robert Merton ได้ประเมินรายการวิทยุที่ได้ออกอากาศของสถานีวิทยุ ด้วยเทคนิควิจัยที่เรียกว่า “focused interviews” โดยเชิญผู้ฟังทางวิทยุมาร่วมสนทนาเป็นกลุ่มเล็กๆ ซึ่งปรากฏว่าได้ผลดี หลังจากนั้นก็มีผู้นำวิธีดังกล่าวไปใช้อย่างมากมาย ในระยะแรกๆได้มีการนำเทคนิคการสนทนากลุ่มไปใช้ในการวิจัยการตลาด (marketing research) ในการหาความต้องการและความพึงพอใจในสินค้าของผู้บริโภค ต่อมาจึงได้มีการนำไปใช้อย่างแพร่หลายในทางสังคมศาสตร์ สาธารณสุข และการศึกษา ซึ่งได้มีการประยุกต์และเรียกชื่อแตกต่างกันไป เช่น “focus group” “focus group interview” “group indepth interview” “focused interview” “focus group discussion” (Gillespie, 1992 อ้างถึงใน ประวิต เอรารวรรณ์, 2539) ซึ่งอาจใช้เป็นเทคนิคประกอบในการเก็บข้อมูลร่วมกับเทคนิคอื่นๆ หรือใช้เก็บข้อมูลเบื้องต้นเพื่อสร้างเครื่องมือหรือยืนยันข้อมูลในการวิจัย แต่เมื่อพิจารณาของรูปแบบการสนทนากลุ่ม จะเห็นได้ว่ามีรูปแบบกระบวนการเฉพาะ และใช้เก็บข้อมูลที่มีลักษณะพิเศษ คือ เป็นข้อมูลของคนในกลุ่มที่มีประสบการณ์ร่วมกันในสถานการณ์ต่างๆ และเกิดจากปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มกระตุ้นให้ผู้ร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นออกมา

การสนทนากลุ่มเป็นเทคนิควิธีที่ให้ผู้ร่วมสนทนามาอยู่พร้อมหน้ากัน ณ สถานที่ใดที่หนึ่ง แต่ด้วยความก้าวหน้าทางวิทยาการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงทำให้นักวิจัยได้นำมาใช้พัฒนารูปแบบในการเก็บข้อมูลการสนทนากลุ่มเสียใหม่เพื่อเป็นการลดข้อจำกัดในเรื่องของเวลา โดยใช้ชื่อว่า การสนทนากลุ่มออนไลน์ (online focus group) และพบว่าได้มีการนำเทคนิคการสนทนากลุ่มออนไลน์นี้มาใช้ครั้งแรกประมาณปี ค.ศ.1994 โดยบริษัทวิจัยได้นำมาทดลองใช้กับห้องสนทนา (chat room) ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดมิติในการเก็บข้อมูลที่กว้างขึ้น (Sweet, 1999) ซึ่งสามารถทำให้จัดการสนทนากลุ่มได้ทุกที่ทุกเวลา โดยระยะแรกๆได้นำมาใช้ในการวิจัยการตลาด (marketing research) และต่อมาได้นำไปใช้เก็บข้อมูลในทางสังคมศาสตร์ สาธารณสุข และการศึกษา (Rezabek, 2000) ซึ่งมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น “online focus group” “electronic discussion” “online discussion” “internet focus group” “computer-mediated focus group” (Rezabek, 2000; Lim และ Tan, 2001; Underhill และ Olmsted, 2003) และได้เรียกการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้าว่า “face to face focus group” หรือ “traditional focus group” (Rezabek, 2000)

1.2 ความหมายของการสนทนากลุ่มออนไลน์

การสนทนากลุ่มออนไลน์ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล (key information) จากการสนทนาเป็นกลุ่ม กลุ่มละประมาณ 6-8 คน โดยผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งสามารถสนทนาได้ภายในเวลาเดียวกันหรือเวลาต่างกัน

1.3 ประเภทของการสนทนากลุ่มออนไลน์

นักวิจัยเชิงคุณภาพ (Sweet, 1999; Murray, 1997 อ้างถึงใน Rezabek, 2000) ได้แบ่งประเภทของการสนทนากลุ่มตามเกณฑ์ของเวลาที่ใช้ในการสนทนาออก 2 ประเภท คือ การสนทนากลุ่มในเวลาเดียวกันเวลา (synchronous) และการสนทนากลุ่มต่างเวลากัน (asynchronous)

1.3.1 การสนทนากลุ่มในเวลาเดียวกัน (synchronous) หมายถึง การสื่อสารในเวลาเดียวกัน โดยที่ผู้ดำเนินการสนทนาและผู้ร่วมสนทนาสามารถมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างพร้อมเพรียงได้ในเวลาเดียวกัน ซึ่งการสนทนาในรูปแบบนี้จะดำเนินการผ่านทางห้องสนทนา (chat room) กล่าวคือ ห้องสนทนาเป็นบริการสายตรงของผู้ให้บริการที่อยู่ห่างไกลกันให้สามารถพูดคุยโต้ตอบกันได้ทันที เป็นบริการที่ได้รับความนิยมมาก ปัจจุบันเว็บไซต์ต่างๆมีการออกแบบห้องสนทนาให้สวยงามและใช้งานง่ายขึ้น การบริการสนทนาทางอินเทอร์เน็ตมีหลักการ คือ ผู้ใช้แต่ละคนจะติดต่อสื่อสารและพูดคุยโต้ตอบกันผ่านทางจอภาพ โดยผู้ส่งจะพิมพ์ข้อความส่งไปยังผู้รับ ผู้รับจะเห็นข้อความและสามารถตอบกลับไปยังผู้ส่งได้ทันทีคล้ายกับการพูดคุยทางโทรศัพท์ และต่างจากจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ก็คือ คู่สนทนาต้อง login อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งสองฝ่ายจึงจะพูดคุยโต้ตอบกันได้ ในการสนทนาสามารถเลือกได้ว่าต้องการพูดคุยโต้ตอบกับผู้สนทนาเพียงคนเดียวหรือสนทนาเป็นกลุ่มก็ได้ (ลัดดาวัลย์ วณิชชานัย และ ชุติมา วิทยกุล, 2546; วนิตา จันทจุจากร, 2543) โดยนักวิจัยให้ความคิดเห็นว่าการสนทนากลุ่มออนไลน์รูปแบบนี้มีความใกล้เคียงกับการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้ามากที่สุด (Walston และ Lissitz, 2002 อ้างถึงใน Burton และ Bruenin, 2003)

1.3.2 การสนทนากลุ่มต่างเวลากัน (asynchronous) หมายถึง การที่ผู้ดำเนินการสนทนาและผู้ร่วมสนทนาเข้าร่วมการสนทนาได้ทุกเวลา โดยที่ผู้ร่วมสนทนาไม่จำเป็นต้องมีเวลาว่างพร้อมๆกัน ซึ่งการสนทนาในรูปแบบนี้จะดำเนินการผ่านทาง กระดานสนทนา (webboard หรือ bulletin board) และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

1) กระดานสนทนา (webboard)

เป็นบริการที่ใช้แลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างผู้ใช้คอมพิวเตอร์ เป็นที่ถาม-ตอบ ปัญหา และลงประกาศข้อความต่างๆ มีทั้งที่ให้บริการแก่สาธารณะและประเภทให้บริการเฉพาะกลุ่ม (พรทิพย์ โล่ห์เลขา, 2537)

2) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail: electronic mail)

เป็นบริการที่ให้บริการระบบไปรษณีย์สำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในการรับ-ส่งข่าวเพื่อการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็น การรับ-ส่งข่าวสารมีหลักการใช้งานเช่นเดียวกันกับการรับส่งจดหมายทั่วไป และเป็นยังที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เพราะมีความสะดวกและรวดเร็ว ภายในระยะเวลาอันสั้นไม่ว่าจะอยู่ห่างกันเพียงใด (ลัดดาวัลย์ วณิชชานัย และ ชุติมา วิทยกุล, 2546; วนิตา จันทจุริกร, 2543) ทั้งยังเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายอย่างมาก ซึ่งมีการคาดกันว่าจดหมายอิเล็กทรอนิกส์หนึ่งฉบับมีค่าใช้จ่ายเพียง 50 สตางค์ เท่านั้น (دنوپل กิ่งสุคนธ์, กรภัทร์ สุทธิดา และ จีราวุธ วารินทร์, 2542 อ้างถึงใน ธรรมรส ช่างไม้งาม, 2543)

1.4 แนวทางการใช้การจัดสนทนากลุ่ม

ภาณี วงษ์เอก (2531) กล่าวว่า การจัดสนทนากลุ่มมีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. ใช้ในการสร้างสมมติฐานใหม่ๆ (generating hypotheses)
2. ใช้ในการสำรวจความคิดเห็น ทศนคติ และคุณลักษณะต่างๆของประชากร (exploring opinions, attitudes and attributes)
3. ใช้ในการทดสอบแนวความคิดในเรื่องเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมาใหม่ (testing new product Ideas)
4. ใช้ในการประเมินผลทางด้านธุรกิจ (evaluating commercials)
5. ใช้ในการกำหนดคำถามและเพื่อทดลองใช้แบบสอบถาม (identifying and pretesting questionnaire items)
6. ใช้การสนทนากลุ่มเพื่อค้นหาคำตอบที่ยังคลุมเครือ หรือไม่แน่ชัดของการวิจัยแบบสำรวจ ซึ่งเรียกว่าเป็นการสนทนากลุ่มเพื่อช่วยให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.5 การนำสนทนากลุ่มออนไลน์มาใช้

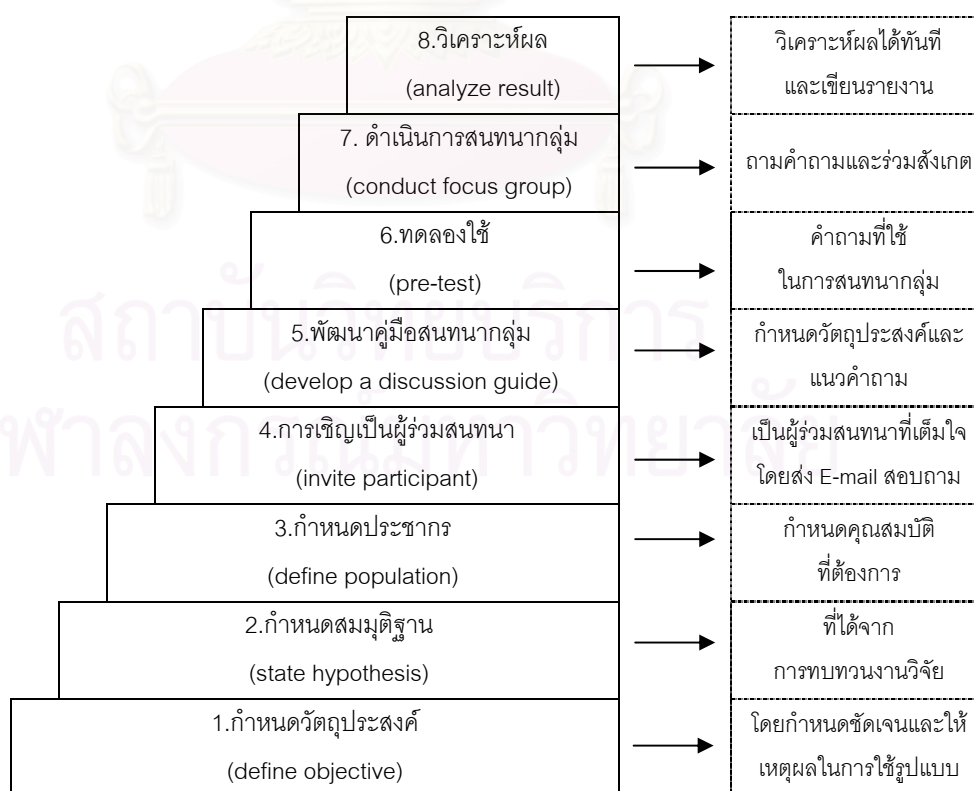
การสนทนากลุ่มออนไลน์ (online focus group) ไม่ได้เป็นเทคนิคการเก็บข้อมูลที่มาแทนที่การสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้า (face to face focus group) (Oshen, n.d.; Sweet,

1999) แต่เป็นวิธีที่ได้รับการประยุกต์ที่ช่วยให้สามารถเก็บข้อมูลในบางกรณีได้ง่ายขึ้น ดังนั้นจึงควรมีการให้เหตุผลอันควร ก่อนการใช้การสนทนากลุ่มออนไลน์ การสนทนากลุ่มออนไลน์จะถูกนำมาใช้เมื่อผู้ร่วมสนทนาอยู่ที่พื้นที่ห่างไกลกัน มีเวลาว่างไม่ตรงกัน หรือเป็นเรื่องที่อ่อนไหว เช่น ใช้กับผู้ป่วยติดเชื้อ HIV เป็นต้น (Sweet, 1999)

แต่จากการศึกษาพบว่า มีนักวิจัยบางคนที่ไม่ยอมรับการสนทนากลุ่มออนไลน์ เช่น Greenbaum (n.d.) ได้กล่าวว่า จุดเด่นของการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้า คือ การมีปฏิสัมพันธ์ที่หลากหลายของผู้ร่วมสนทนา ที่สามารถดึงความรู้สึกของผู้ร่วมสนทนาแต่ละบุคคลออกมาได้ ซึ่งไม่สามารถทำได้ในการสนทนาออนไลน์ และขาดการสังเกตสีหน้าท่าทางในการสนทนา หรืออาจจะไม่ทราบได้เลยว่าบุคคลที่เรากำลังสนทนาอยู่ด้วยเป็นใคร รวมทั้งยังมีการสูญหายของผู้ร่วมสนทนาอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีนักวิจัยบางกลุ่มไม่เห็นด้วยกับการสนทนากลุ่มออนไลน์ แต่เทคนิคการเก็บข้อมูลนี้ก็เป็นที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นทุกขณะและมีการใช้กันอย่างแพร่หลายในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Underhill และ Olmsted , 2003)

1.6 ขั้นตอนในการใช้สนทนากลุ่มออนไลน์

Maniative, comp. (2001) ได้ให้ขั้นตอนในการทำสนทนากลุ่มไว้ 8 ขั้นตอน ดังนี้

แผนภาพที่ 2.1 ขั้นตอนในการใช้สนทนากลุ่มออนไลน์

1.7 การออกแบบการวิจัยด้วยการสนทนากลุ่มออนไลน์

1.7.1 การกำหนดประชากร

การกำหนดประชากรจะต้องมีการกำหนดคุณสมบัติที่ต้องการให้ชัดเจน (Maniative, comp., 2001) เนื่องจากผู้ที่จะมาร่วมสนทนาได้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ตและทักษะในการพิมพ์ ดังนั้นผู้ร่วมสนทนาอาจจะไม่ได้เป็นตัวแทนที่แท้จริงของประชากร นอกเสียจากว่าประชากรที่ใช้ศึกษาเป็นกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ต (Rezabek, 2000)

1.7.2 หลักการคัดเลือกและการเชิญเป็นผู้ร่วมสนทนา

นภาพรณ์ หะวานนท์ (2535 อ้างถึงใน ประวิต เอรารวรรณ์, 2539) กล่าวว่า การวางแผนการจัดการสนทนากลุ่มควรเริ่มจากการตั้งคำถามว่า ผู้ที่เราต้องการจะเชิญมาร่วมสนทนากลุ่มคือใคร ซึ่งต้องกำหนดกฎเกณฑ์เอาไว้ล่วงหน้า กฎเกณฑ์ดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หลักสำคัญประการหนึ่ง คือ ภายในในกลุ่มแต่ละกลุ่ม ผู้ร่วมสนทนาควรมีภูมิหลังและคุณลักษณะบางประการคล้ายคลึงกัน เช่น ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ รวมถึงลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรงด้วย เพื่อให้ผู้ร่วมสนทนามีความรู้สึกสบายใจและแสดงความคิดเห็นสนับสนุน หรือโต้แย้งซึ่งกันและกันอย่างเปิดเผยมากกว่าผู้ร่วมสนทนาที่มีภูมิหลังแตกต่างกันมาก ผู้ร่วมสนทนาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์ในเรื่องที่ต้องการศึกษา

การที่จะทำให้การสนทนากลุ่มออนไลน์ดำเนินการไปได้ นั่นคือจะต้องได้ผู้ร่วมสนทนาที่มีศักยภาพและร่วมสนทนาด้วยความเต็มใจ ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยกำหนดประชากรและทำการคัดเลือกผู้ร่วมสนทนาได้แล้ว จะต้องทำการติดต่อผู้ที่มาร่วมสนทนาด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือ โทรศัพท์ และเมื่อมีผู้ตอบรับเป็นผู้ร่วมสนทนา จึงดำเนินการส่งชื่อผู้ใช้ (user name) รหัสผ่าน (password) พร้อมทั้งคำแนะนำในการสนทนากลุ่ม และวิธีการติดต่อกับผู้ดำเนินการสนทนา (Rezabek, 2000; Maniative, comp., 2001)

1.7.3 จำนวนกลุ่มสนทนา

การกำหนดกลุ่มสนทนาอย่างน้อยเพียงใดนั้น สิ่งที่เป็นตัวแทนของการกำหนดกลุ่มที่สำคัญ คือ ลักษณะปัญหาของการวิจัยหากประเด็นปัญหาที่ต้องการศึกษามีคำตอบที่แตกต่างกันไปในประชากรที่มีภูมิหลังและประสบการณ์ที่ต่างกัน ผู้วิจัยควรจะต้องจัดให้มีกลุ่มสนทนาให้ครบตามความแปรผันที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จะเพียงพอก็ต่อเมื่อผู้วิจัยเห็นว่าไม่มีคำตอบที่แตกต่างจากที่ได้รับมาอีกแล้ว (สุระศักดิ์ เพียสูระ, 2540)

1.7.4 ขนาดของกลุ่มสนทนา

ในการสนทนากลุ่มเวลาเดียวกันและการสนทนากลุ่มต่างเวลากัน ขนาดของผู้ร่วมสนทนากลุ่มออนไลน์ จะอยู่ระหว่าง 6-8 คน (Sweet, 1999) อาจจะมีเพิ่มจำนวนขึ้นได้ แต่ทั้งนี้ การสนทนากลุ่มออนไลน์โดยผ่านทางห้องสนทนานั้นไม่ควรจะมีผู้ร่วมสนทนาเกิน 10 คน เพราะจะทำให้ควบคุมและดำเนินการสนทนาลำบาก (Pow, 2003) แต่ในการสนทนากลุ่มต่างเวลากันอาจมีผู้ร่วมสนทนาได้มากกว่า โดย Wedewer (n.d.) กล่าวการใช้กระดานสนทนากลุ่มอาจจะมีจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนาได้มากถึง 30 คน

1.8 การดำเนินการและจัดเก็บข้อมูลการสนทนากลุ่ม

1.8.1 กลุ่มผู้จัดการสนทนากลุ่มออนไลน์

Look และคณะ (n.d.) กล่าวว่า กลุ่มผู้จัดการสนทนากลุ่มออนไลน์นั้นประกอบด้วยอย่างน้อย 2 คน คือ

1) ผู้ดำเนินการสนทนา

ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มออนไลน์มีคุณลักษณะเหมือนการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้า (Sweet, 1999) นั่นก็คือ ควรเป็นผู้มีความชัดเจนในตัวเอง เป็นผู้นำที่ดี ช่างสังเกต คำพูดของผู้ร่วมสนทนา จุดประเด็นคำถามได้อย่างกว้างและลึกซึ้ง มีความยืดหยุ่น และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี (Popham, 1993 อ้างถึงใน ประวิต เอรารวรรณ์, 2539) นอกจากนี้ยังจะต้องมีทักษะในการพิมพ์และใช้คอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดี (Maddox, 2003) สำหรับบทบาทของผู้ดำเนินการสนทนานั้น Stewart และ Shamdasani (1991 อ้างถึงใน ประวิต เอรารวรรณ์, 2539) ได้กล่าวว่า ผู้ดำเนินการสนทนาเป็นเพียงผู้จุดประเด็นคำถามเพื่อการสนทนา ไม่ใช่ประธานในการสนทนา จึงควรมีบทบาทน้อยที่สุด และไม่ควรถูกแสดงคำพูดที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย แต่เป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมได้สนทนาอย่างกว้างขวางและระดมให้อยู่ในประเด็นและข้อสรุปของกลุ่มในประเด็นที่สนทนากัน

2) ผู้จัดทำเว็บไซต์

ผู้จัดทำเว็บไซต์มีหน้าที่ในการจัดทำระบบต่างๆภายในเว็บไซต์ ได้แก่ การจัดทำเว็บไซต์ในการสนทนากลุ่มออนไลน์ ซึ่งอาจจะเป็นห้องสนทนากลุ่ม (chat room) หรือกระดานสนทนา (webboard) โดยจะต้องมีการสร้างระบบป้องกันที่ทำให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้ามาได้ โดยการใช้ชื่อผู้ใช้ (user name) รหัสผ่าน (password) และเป็นผู้ที่ฝึกอบรมผู้ดำเนินการสนทนาในการใช้เว็บไซต์

1.8.2. คู่มือการสนทนากลุ่ม

ในคู่มือการสนทนากลุ่มจะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม และแนวคำถามซึ่งจะเป็นแนวคำถามกว้างๆไม่เฉพาะเจาะจงเกินไป ซึ่งขึ้นอยู่กับประเด็นปัญหาวิจัยว่ามีความต้องการหาคำตอบในเรื่องใด เรื่องที่สนทนากลุ่มมีความซับซ้อนละเอียดอ่อนหรือไม่ นักวิจัยต้องการข้อมูลที่ละเอียดลึกซึ้งเพียงใด ต้องการความชัดเจนในระดับไหน (ประวิต เอราวรรณ์, 2539) และในการสร้างคำถามต้องสร้างให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษามากที่สุด ในการเขียนคำถามสามารถทำได้หลายวิธี เช่น อาจะกำหนดประเด็นหลักแล้วแตกออกเป็นประเด็นย่อยๆ หรืออาจจะทำโดยการกำหนดตัวแปรและร่างสมมุติฐาน แล้วนำมาสร้างเป็นคำถามที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งคำตอบที่ได้จะออกมาในรูปของเหตุและผล โดยนำคำถามมาผูกเป็นเรื่องราวเป็นหมวดหมู่ (สุระศักดิ์ เพ็ญสุระ, 2540) โดยที่คำถามหลักที่ใช้ในการสนทนากลุ่มออนไลน์นั้นจะต้องเป็นคำถามที่เขียนไว้อย่างชัดเจนสามารถสื่อสารให้ ผู้ร่วมสนทนา มีความเข้าใจได้ง่าย เพื่อจะได้ทำให้กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่ซ้ำออกไป (Sweet, 1999)

1.8.3. เวลาที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่มออนไลน์โดยใช้ห้องสนทนา (chat room) แต่ครั้งหนึ่งจะใช้เวลาประมาณ 60 – 120 นาที (Wedewer, n.d.) ถ้าหากเวลาสั้นไปจะทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบ และหากเวลายาวนานเกินไปจะทำให้ความสนใจลดลงและปฏิเสธการให้ข้อมูลจากผู้ร่วมสนทนา (Pow, 2003)

สำหรับการสนทนากลุ่มออนไลน์ด้วยการใช้กระดานสนทนา (webboard) จะใช้เวลาประมาณ 3-7 วัน แต่อาจใช้เวลาหลายเดือน ที่จะได้ข้อมูลที่ครบถ้วน (Wedewer, n.d.) และวิธีใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไม่มีกำหนดเวลาจนกว่าจะได้ข้อมูลเพียงพอที่จะตอบปัญหาวิจัย (Rezabek, 2000)

1.8.4. อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม

สิ่งที่สำคัญในการจัดทำสนทนากลุ่มออนไลน์ก็คือ เว็บไซต์ ที่จะใช้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในการสนทนากลุ่ม ซึ่งอาจจะเป็นทั้งการสนทนากลุ่มในเวลาเดียวกันเวลา (synchronous) โดยผ่านทางห้องสนทนา (chat room) หรือการสนทนากลุ่มต่างเวลา (asynchronous) โดยผ่านทางกระดานสนทนา (webboard หรือ bulletin board) และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) โดยเว็บไซต์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจะต้องมีระบบป้องกันไม่ให้ผู้ที่ไม่ได้มีส่วนร่วมเข้ามาแสดงความคิดเห็นได้ นอกจากนั้นเว็บไซต์ที่สร้างขึ้นจะต้องสามารถบันทึกข้อมูลได้

อย่างคำต่อคำและเป็นไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสนทนา ทั้งยังมีวันและเวลาแสดงไว้ รวมถึงจำนวนผู้ที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นอีกด้วย (Sweet, 1999)

อุปกรณ์เสริมซึ่งอาจจะใช้ในการสนทนากลุ่มในเวลาเดียวกันเวลา (synchronous) โดยผ่านทางห้องสนทนา (chat room) คือ การใช้กล้องวิดีโอ (videoconference) ในการส่งภาพระหว่างการสนทนากลุ่ม ซึ่งสามารถทำให้เห็นปฏิกริยาท่าทาง สีหน้าของผู้ร่วมสนทนาได้ (Rezabek, 2000) รวมถึงการใช้ไมโครโฟนในการสนทนาด้วยคำพูดแทนการพิมพ์ได้อีกด้วย

1.9 การแสดงตนในการสนทนากลุ่ม

การเสนอชื่อแบบนิรนามไม่เปิดเผยตัวมีการนำมาใช้ตั้งแต่ยุคเริ่มต้นใช้อินเทอร์เน็ต ในปี 1988 เดิมทีใช้ในกลุ่มข่าวสารเฉพาะเพื่อการอภิปรายในเรื่องที่ไวต่อความรู้สึกซึ่งเป็นวิธีการสื่อสารปฐมภูมิ ต่อมาจึงมีการใช้อย่างแพร่หลายขึ้นไปพร้อมๆกับความก้าวหน้าทางวิทยาการอินเทอร์เน็ต (Rigby, 1995 อ้างถึงใน รัตนา บรรณารธรรม, 2546)

การไม่เปิดเผยชื่อในการสนทนาจะช่วยลดความรู้สึกเสียของบุคคลที่จะเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว อย่างเช่น ผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองอาจจะชอบที่จะพูดหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องราวที่ได้แย้งด้วยความรู้สึกที่ไม่ขวยเขินและมีความปลอดภัยมากขึ้น โดยปราศจากข้อบังคับเรื่องความคาดหวังทางสังคม (Matheson และ Zanna, 1990 อ้างถึงใน เพ็ญพรรณ รัชชิตกุล, 2544) นอกจากนี้ Pow (2003) ยังกล่าวอีกว่า การที่ผู้ร่วมสนทนากลุ่มออนไลน์สามารถใช้นามแฝงได้ จะทำให้ผู้ร่วมสนทนาที่มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น

1.10 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการสนทนากลุ่มออนไลน์

Maddox (2003) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการสนทนากลุ่มออนไลน์ที่แตกต่างจากการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้าไว้ ดังนี้

1. ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องเตรียมคู่มือสนทนากลุ่มและทำการศึกษาคู่มือนั้นมาเป็นอย่างดี เพราะในการสนทนากลุ่มนั้นผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องคิดและพิมพ์ข้อความไปในเวลาเดียวกัน ดังนั้นจะไม่มีเวลามากนักที่จะชำเล็งมองไปยังคู่มือสนทนา

2. ผู้ดำเนินการสนทนาสามารถที่จะเตรียมคำถาม ข้อความบรรยายยาวๆที่จะใช้ในการสนทนาไว้ก่อนล่วงหน้าได้ โดยจะต้องทำการทดสอบให้เป็นที่แน่ใจแล้วว่า ผู้ดำเนินการสนทนาสามารถทำการคัดลอกหรือตัดข้อความมาวางไว้ได้อย่างไม่ติดขัด

3. ในกรณีการสนทนาผ่านห้องสนทนา ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องไปยังห้องสนทนาก่อนเวลา เพื่อให้ผู้ร่วมสนทนาทราบว่า การสนทนาจะเริ่มในเร็วนี้ และเพื่อให้ผู้ร่วมสนทนามั่นใจได้ว่า เขาได้มาถูกที่ถูกเวลา นอกจากนี้ผู้ดำเนินการสนทนาต้องทำการทดสอบระบบต่างๆของเว็บไซต์ว่าสามารถใช้งานได้เป็นปกติ (Sweet, 1999)

4. ก่อนเริ่มการสนทนากลุ่ม ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องสร้างความรู้สึกสบายใจแก่ผู้ร่วมสนทนา และทำการแนะนำผู้ร่วมสนทนาว่าไม่ต้องกังวลในเรื่องการสะกดคำหรือหลักไวยากรณ์ เพราะนั่นไม่ใช่สิ่งที่สำคัญ หากแต่เป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา

5. ผู้ดำเนินการสนทนาและผู้ร่วมสนทนาสร้างกฎของการมีส่วนร่วมขึ้นมาจากการตกลงกันของทั้ง 2 ฝ่าย

6. ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องทำการจดจำชื่อและติดตามคำพูดของผู้ร่วมสนทนาทุกคน การสนทนาต่อไปโดยการเรียกชื่อเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะผู้ร่วมสนทนาไม่ได้อยู่ต่อหน้าดังนั้นอาจทำให้เกิดการขาดหายไปของผู้ร่วมสนทนาได้ การติดตามและคอยเอาใจใส่กับผู้ร่วมสนทนาจะทำให้ผู้ร่วมสนทนาเกิดความมั่นใจในการสนทนามากยิ่งขึ้น

7. ผู้ดำเนินการสนทนาควรกระตุ้นให้ผู้ร่วมสนทนาทุกคนมีโอกาสตอบในทุกๆคำถาม

8. ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องมีการเตรียมตัวมาเป็นอย่างดี โดยเฉพาะทักษะในการพิมพ์ เพราะความต่อเนื่องในการสนทนากลุ่มออนไลน์จะน้อยกว่าการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้า นั่นเป็นเพราะความเร็วที่แตกต่างกันของการพิมพ์และการพูด จึงควรมีการเตรียมตัวมาให้พร้อมทั้งในทักษะทางการพิมพ์และมีความจำที่ดี ดังนั้นจึงควรมีการทดลองจัดกลุ่มสนทนาก่อนการดำเนินการจริง

9. การสนทนากลุ่มไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการ โดยเฉพาะเมื่อผู้ร่วมสนทนาได้แสดงความคิดเห็น ในการสนทนากลุ่มออนไลน์นี้อาจจะมีการใช้สัญลักษณ์ สำนวนหรือตัวย่อ โดยจะต้องแน่ใจได้ว่าผู้ร่วมสนทนาทุกคนมีความเข้าใจในสิ่งเหล่านั้นตรงกัน และไม่ใช้ถ้อยคำที่หยาบคาย

10. ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องมีการติดตามผู้ร่วมสนทนา หากพบว่าไม่เห็นใครร่วมสนทนาสักครู่หนึ่งจะต้องทำการติดตามตัวว่าผู้ร่วมสนทนายังอยู่หรือไม่

1.11 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่มออนไลน์จะสามารถลดขั้นตอนในการบันทึกและถอดความจากเทปในการสนทนา เนื่องจากคำสนทนาจะถูกบันทึกลงอย่างอัตโนมัติพร้อมวันและเวลา เมื่อผู้ร่วมสนทนาได้พิมพ์แสดงความคิดเห็น จึงเป็นการประหยัดเวลา ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถนำเอาบทสนทนา มาวิเคราะห์ได้ทันทีเมื่อดำเนินการสนทนาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว (Sweet, 1999)

การเตรียมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ สามารถทำได้ 2 วิธี คือ

1. การจัดหมวดหมู่ข้อมูลด้วยมือ ผู้วิจัยจะกำหนดเค้าโครงการวิเคราะห์ตามรายการของประเด็นในการสนทนากลุ่มหรือกำหนดตามข้อสรุปของผู้ดำเนินการสนทนาเรียบร้อยแล้ว บันทึกที่การสนทนา และจัดหมวดหมู่โดยการทำรหัสลงในแต่ละช่วงของข้อมูล

2. การจัดหมวดหมู่ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จะให้ความสะดวกในการจัดหมวดหมู่ข้อมูลเชิงคุณภาพ อย่างเช่นโปรแกรม “The Ethnograph” ซึ่งจะช่วยให้การลงรหัส เนื้อหาต่างๆ ให้แก่ผู้วิจัย และสามารถจัดหมวดหมู่ของข้อมูล แยกประเด็นหัวข้อต่างๆ โดยไม่ต้องยุ่งยากเหมือนจัดทำด้วยมือ (Stewart และ Shamdasani, 1991; Bertrand Bown และ Ward, 1992 อ้างถึงใน ประวิต เอราวรณณ์, 2539)

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการสนทนากลุ่มออนไลน์ไม่แตกต่างกับการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้า (Sweet, 1999) นั่นก็คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ เป็น 2 ระดับ คือ การวิเคราะห์เบื้องต้น และการวิเคราะห์อย่างละเอียด (ประวิต เอราวรณณ์, 2539)

1. การวิเคราะห์เบื้องต้น คือการวิเคราะห์ผลของการสนทนา โดยร่วมกันสรุปผล และเสนอความคิดเห็นในกลุ่มของผู้จัดการสนทนา ซึ่งควรดำเนินการทันทีเมื่อการสนทนาแต่ละกลุ่มสิ้นสุดลง เพื่อเป็นการหาผลสรุปเบื้องต้นจากข้อค้นพบที่ได้จากการสนทนา และเพื่อหาข้อผิดพลาดในการดำเนินการเพื่อนำไปปรับปรุงในการจัดสนทนาครั้งต่อไป

2. การวิเคราะห์อย่างละเอียด หน่วยของการวิเคราะห์ข้อมูลก็คือ กลุ่มสนทนาแต่ละกลุ่มโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ซึ่งเมื่อมีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลไปตามหัวข้อที่วางโครงร่างไว้

ในการวิเคราะห์เนื้อหาสามารถทำได้สองแนวทาง นั่นคือ แนวทางแรกเป็นการวิเคราะห์ตามความหมายทางภาษา (manifest) โดยตรง และแนวทางที่สองนั้นเป็นการวิเคราะห์ความหมายทางความรู้สึกที่แฝงอยู่ (latent) ในคำสนทนาเหล่านั้น โดยจะพิจารณาความคล้ายคลึง

และความแตกต่างกันของทัศนคติและความคิดเห็นต่างๆ และพยายามหาคำอธิบายว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้ผู้ร่วมสนทนาแต่ละกลุ่มมีทัศนคติหรือความเห็นที่เหมือนหรือแตกต่างกัน ผู้วิจัยควรพยายามนำความคิดเห็นและทัศนคติที่เหมือนหรือขัดแย้งกันไว้ด้วย

1.12 ข้อดีและข้อเสียของการสนทนากลุ่มออนไลน์

ข้อดีและข้อเสียของการสนทนากลุ่มออนไลน์มีดังนี้ (Burke. n.d.; Rezabek, 2000; Lim และ Tan, 2001)

ตารางที่ 2.1 ข้อดีและข้อเสียของการสนทนากลุ่มออนไลน์

ข้อดี	ข้อเสีย
1. สามารถลดค่าใช้จ่ายได้มากกว่าการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้า เช่น ค่าพาหนะ	1. จะต้องเป็นหัวข้อที่ผู้ร่วมสนทนาสนใจ
2. ขจัดปัญหาด้านการเดินทางของผู้ดำเนินการและผู้ร่วมสนทนาจึงทำให้สามารถร่วมสนทนาได้ทุกที่ทุกเวลา	2. ไม่สามารถสังเกตสีหน้าและท่าทางของผู้ร่วมสนทนาได้
3. สามารถจัดการสนทนากลุ่มสำหรับผู้ที่มีพื้นที่อยู่ห่างไกลกันได้	3. การขาดหายไปของผู้ร่วมสนทนาสามารถเกิดขึ้นได้ง่าย
4. ขจัดความอายหรืออึดอัดใจที่ต้องนั่งร่วมพูดคุยกันคนที่ไม่คุ้นเคย	4. การเกิดพลวัตภายในกลุ่มน้อยกว่าการสนทนาแบบเผชิญหน้า
5. ข้อมูลที่ได้มาสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้เลย โดยไม่ต้องถอดเทป	5. ผู้ร่วมสนทนาจะต้องเป็นผู้ที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้ ดังนั้นจึงเป็นข้อจำกัดในการเก็บข้อมูลกับคนบางกลุ่ม

ตอนที่ 2 ปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

2.1 ลักษณะของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

โยธิน แสงวดี (2540) กล่าวว่า การสนทนากลุ่ม เป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อวัดความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของมนุษย์รวมทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้นๆ ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มจึงมีลักษณะของข้อมูลในเชิงเหตุผลที่

ได้รับการกลั่นกรองจากสมาชิกในวงสนทนาซึ่งเกี่ยวกับความรู้สึก การให้เหตุผล แรงจูงใจ ตลอดจนการตัดสินใจของบุคคลและรวมถึงทัศนคติต่อปรากฏการณ์หรือสิ่งต่างๆ

นิตา ชูโต (2545) กล่าวว่า ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม จะเป็นข้อมูลที่ลุ่มลึกด้วยแง่มุมต่างๆของความคิดและประสบการณ์ของคนในกลุ่ม

Fern (2001) ได้กล่าวว่า ลักษณะของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มจะเป็นข้อมูลที่ได้มีการแลกเปลี่ยนกันของผู้ร่วมสนทนาในด้านของความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์

Franklin และ Lowry (2001) กล่าวว่า การที่การสนทนากลุ่มเป็นเทคนิคที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากเพราะ การสนทนากลุ่มจะทำให้ผู้วิจัยได้ลักษณะข้อมูลที่เป็นประสบการณ์ส่วนตัว ทัศนคติ และการแสดงความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนา และไม่มีเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลใดที่จะทำให้ได้ข้อมูลระดับเดียวกันกับการสนทนากลุ่ม (Byers และ Wilcox, 1991 อ้างถึงใน Franklin และ Lowry, 2001)

จึงสรุปได้ว่าข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มจะมีลักษณะเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก รวมถึงประสบการณ์ของผู้ร่วมสนทนา

2.2 ปริมาณของข้อมูล

ปริมาณของข้อมูล หมายถึง จำนวนข้อมูลที่สามารถทำการเก็บรวบรวมได้ทั้งหมดเพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์หรือประเมินผล ซึ่งจำนวนข้อมูลที่ต้องการควรจะมีการประเมินความก้าวหน้าในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในพิจารณาว่าข้อมูลที่เก็บมานั้นเพียงพอหรือไม่ โดยเป็นข้อมูลสำคัญในการตอบคำถามการวิจัย เพื่อใช้ในการตัดสินใจยุติการเก็บข้อมูลเมื่อผู้วิจัยพิจารณาว่าได้ข้อมูลเพียงพอแล้ว (The University of Texas at Austin, Division of Instructional Innovation and Assessment [DIIA], nd)

ถึงแม้ว่าโดยทั่วไปนักวิจัยเชิงคุณภาพจะให้ความสำคัญต่อคุณภาพของข้อมูลมากกว่าปริมาณของข้อมูล (Rowatt, Nesselrode, Beggan และ Allison, 1997 อ้างถึงใน Barki และ Pinsonneault, 2001) แต่หากมองย้อนกลับจะพบว่าปริมาณของข้อมูลนั้นเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดคุณภาพของข้อมูล (Osborn, 1957 อ้างถึงใน Barki และ Pinsonneault, 2001) ดังนั้นในการศึกษาวิจัยควรให้ความสำคัญทั้งปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

2.3 คุณภาพของข้อมูล

คุณภาพของข้อมูล หมายถึง ข้อมูลที่ได้มาด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างเหมาะสม มีความสมบูรณ์ครบถ้วน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์หรือประเมินผล (DIIA, nd)

Danida (2001) กล่าวว่า ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมานั้นมีคุณภาพหรือไม่ สามารถพิจารณาได้จาก ความเที่ยง หรือความเชื่อถือได้ (reliability) และความตรง หรือความถูกต้อง (validity) ซึ่งเป็นเกณฑ์สำคัญในการพิจารณาคุณภาพ

ความเที่ยง หรือความเชื่อถือได้ (reliability) หมายถึง ความแน่นอน มั่นคง แม่นตรงหรือคงที่ ดังนั้นความเที่ยงในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาควรมีความคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง แม้ว่าจะมีการทดสอบซ้ำแล้วซ้ำอีก (วาทีณี บุญชะลักษ์, 2531)

นักวิจัยสามารถเพิ่มคุณค่าของงานวิจัยด้วยการตรวจสอบความเที่ยงได้ เมื่อใช้ นักวิจัยคนเดียวกันในการจัดสนทนาซ้ำกลุ่ม (Klein, 1989 อ้างถึงใน Albrecht และคณะ, 1993) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อตรวจสอบความแน่นอน (consistency) ความคงทน (stability) และการมีผลลัพธ์ที่เท่ากัน (equivalence) จากการดำเนินการวิเคราะห์ซ้ำกลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเที่ยง (Fern, 2001)

ความตรง หรือความถูกต้อง (validity) หมายถึง ข้อสรุปที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม ควรจะมีความถูกต้องแม่นยำหรือความเที่ยงตรงที่สุดที่ไม่บิดเบือนไปจากธรรมชาติ ทั้งนี้เพื่อให้งานวิจัยเชื่อถือได้ ข้อมูลที่เป็นข้อสรุปที่มีความถูกต้องนี้ จะเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สุดของคุณภาพ (วาทีณี บุญชะลักษ์, 2531)

สิ่งที่มีผลต่อความตรง ได้แก่ การยินยอม (compliance) การบ่งชี้ (identification) และการเรียนรู้จากสังคม (internalization) (Albrecht และคนอื่น, 1993 อ้างถึงใน Fern, 2001)

การยินยอม (compliance) เกิดขึ้นเมื่อผู้ร่วมสนทนาได้แสดงความคิดเห็นที่คาดว่าจะตรงกับสิ่งที่ผู้ดำเนินการสนทนาคาดหวังไว้

การบ่งชี้ (identification) คือ การที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่น ๆ ได้แสดงความคิดเห็นที่คล้ายกับผู้ร่วมสนทนาคนอื่น ซึ่งเกิดจากการถูกชักนำจากผู้ร่วมสนทนาคนอื่น มิใช่เป็นความคิดเห็นของตนอย่างแท้จริง

การเรียนรู้จากสังคม (internalization) คือ ความคิดเห็นที่ฝังลึกอยู่ในแต่ละบุคคลที่ได้รับจากการหล่อหลอมปลูกฝังผ่านกระบวนการเรียนรู้จากสังคม และเป็นการยากที่จะดึงเอาความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้จากสังคมในแต่ละบุคคลออก

จึงสรุปได้ว่าในการวิเคราะห์ความตรงของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มนั้นจะต้องสามารถได้ข้อมูลที่ตรงกับเรื่องที่ต้องการศึกษา และจะต้องเป็นข้อมูลที่ไม่ได้รับอิทธิพลจากการยินยอม (compliance) การบ่งชี้ (identification) และการเรียนรู้จากสังคม (internalization) เนื่องจากจะส่งผลต่อความตรงของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

นอกจากความเที่ยงและความตรงแล้ว นิศา ชูโต (2545) กล่าวว่า คุณภาพของข้อมูล ขึ้นอยู่กับกลุ่มว่า มีความเป็นกันเอง ความอยากพูดจากัน อยากร่วมแสดงความคิดเห็น และไม่มีผู้ใดผูกขาดการพูด หรือมีท่าทางใช้อำนาจเหนือความคิดผู้ใด ฯลฯ และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม ว่าสามารถในการจัดการให้ทุกคนในกลุ่มเกิดความกระตือรือร้น อยากพูดคุยและดำเนินการไปอย่างราบรื่น สนุกสนาน เวลาผ่านไปอย่างไม่เบื่อหน่าย รวมทั้งได้เนื้อหาข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการ

Albrecht และคณะ (1993) กล่าวว่า การสนทนากลุ่มเป็นกิจกรรมทางสังคม นั่นคือเกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนา ทำให้เกิดผลสะท้อนซึ่งกันและกัน และยังเป็นการปรับปรุงความคิด ด้วยวิธีการเช่นนี้จึงทำให้ได้ข้อมูลที่มีความตรงมากกว่าการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นความคิดเห็นส่วนตัวเสียมากกว่า ดังนั้นจุดเด่นของการสนทนากลุ่ม คือ การเกิดปฏิสัมพันธ์ของการสนทนากลุ่ม ที่ไม่พบในเทคนิคการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพอื่นๆ

จึงสรุปได้ว่า ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มจะมีคุณภาพได้ต่อเมื่อ ข้อมูลนั้นมีทั้งความตรงและความเที่ยง ทั้งยังเป็นข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของกลุ่ม นั่นคือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการเกิดปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

2.4 แนวทางในการวัดปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคการสนทนากลุ่มจะทำให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพของข้อมูล โดยปริมาณของข้อมูลเป็นจำนวนข้อมูลที่สามารถเก็บรวบรวมมาได้ทั้งหมด และคุณภาพของข้อมูลควรประกอบไปด้วยความตรง ความเที่ยง และเป็นข้อมูลที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ของกลุ่ม

ได้มีนักวิจัยที่ทำการศึกษาถึงปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มคือ Underhill และ Olmsted ที่ได้ทำการศึกษาทั้งปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม และ Schneider และคณะ ที่ทำการศึกษาถึงลักษณะของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยทั้งสองคณะได้ใช้เกณฑ์ซึ่งเป็นแนวทางในการวัดปริมาณและคุณภาพ ดังแสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แนวทางในการวัดปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

ผู้วิจัย	แนวทางในการวัด	
	ปริมาณของข้อมูล	คุณภาพของข้อมูล
Underhill และ Olmsted	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนการแสดงความคิดเห็นที่มีลักษณะเฉพาะ 2. จำนวนของคำศัพท์ที่ใช้ทั้งหมด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนความคิดเห็นที่ตรงประเด็น 2. จำนวนความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น 3. จำนวนความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันภายในกลุ่ม
Schneider และคณะ*		<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนของข้อคิดเห็นทั้งหมด 2. จำนวนของข้อคิดเห็นในแต่ละนาที 3. จำนวนของคำศัพท์ทั้งหมด 4. จำนวนของคำศัพท์ในแต่ละนาที 5. จำนวนคำศัพท์ในแต่ละความคิดเห็น 6. จำนวนของข้อสรุปที่เห็นด้วย 7. อัตราส่วนของข้อสรุปที่เห็นด้วย 8. จำนวนของข้อคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น 9. อัตราส่วนของข้อคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น

* หมายเหตุ : เนื่องจาก Schneider และคณะ ไม่ได้ทำการศึกษาในเรื่องของปริมาณและคุณภาพที่ได้จากการสนทนากลุ่มโดยตรง แต่เป็นการศึกษาถึงลักษณะของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงไม่ได้ทำการแยกแนวทางในการวัดออกเป็นปริมาณหรือคุณภาพของข้อมูลโดยตรง

จากข้อมูลในตารางที่ 2.2 จะพบว่าในด้านของปริมาณข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้การศึกษาจำนวนความคิดเห็นและจำนวนคำศัพท์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดในการศึกษาปริมาณของข้อมูล และในด้านคุณภาพของข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการศึกษาถึงความตรงของข้อมูลที่ได้มากจากการสนทนา รวมถึงปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มที่เกิดขึ้นจากการสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

พิเชษฐ เวชพลรักรธรรม (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การตัดสินใจเชิงจริยธรรมของวัยรุ่นที่สื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต” เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของวัยรุ่นที่มีการสื่อสารกันในการสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยประชากรเป็น

วัยรุ่นที่เข้าไปสนทนากลุ่มบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านโปรแกรมสนทนา PIRCH ใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คนและการสนทนากลุ่ม ทั้งหมด 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยการสนทนากลุ่มนั้นผู้วิจัยจะใช้เมื่อกลุ่มตัวอย่างไม่สะดวกที่จะออกมาพบในโลกภายนอก ผู้วิจัยจึงเปิดห้องสนทนาใหม่และทำการดำเนินสนทนาในเวลาเดียวกัน โดยใช้เวลาในขั้นตอนนี้เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นชายจะมีการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิบัติในแต่ละสถานการณ์โดยอาศัยความพึงพอใจและไม่ได้คำนึงถึงสังคมรอบข้าง ในขณะที่วัยรุ่นหญิงจะมีการตัดสินใจยอมรับหรือปฏิบัติในแต่ละสถานการณ์โดยอาศัยความถูกต้องที่วัฒนธรรมและสังคมเป็นผู้กำหนด

ดารินทร์ สวัสดิ์เสรี (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การแปลงตัวตนในห้องสนทนาบนอินเทอร์เน็ต” เพื่อวิเคราะห์ลักษณะตัวตน แรงจูงใจ และบริบทของคอมพิวเตอร์ที่ใช้อำนวยต่อการแปลงตัวตน โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาและเทคนิคการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยเข้าไปขอความร่วมมือในการสนทนากลุ่มจากห้องที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 ห้อง ห้องละ 5-10 คน ใช้เวลาประมาณ 30 นาที ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะตัวตนแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ ตัวตนที่มีความอ่อนไหว มีอิสระ เรียกร้องความสนใจ ต้องการอำนาจ และเป็นตัวของตัวเอง ในด้านของแรงจูงใจนั้นแบ่งเป็นความต้องการทางกายและทางใจที่นำไปสู่การแปลงตัวตน ส่วนบริบทของคอมพิวเตอร์ที่ใช้อำนวยในการแปลงตัวตน เพราะเป็นบริบทที่ลดความรู้สึกทางประสาททั้งห้าสภาวะที่ไร้ขอบเขตในการสื่อสาร

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Rezabek (2000) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Online focus group: electronic discussions or research.” โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้สนทนากลุ่มออนไลน์เพื่อหาประเด็นสำคัญในการนำไปสร้างแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับใช้กับนักศึกษาทางไกล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ เพื่อศึกษาแรงจูงใจและอุปสรรค ในการตัดสินใจในการลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรการศึกษาทางไกลของนักศึกษาทางไกลผู้ใหญ่ จึงทำการศึกษา 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การใช้สนทนากลุ่มออนไลน์แบบใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เพื่อใช้หาประเด็นสำคัญ ซึ่งทำการสนทนากลุ่มกับผู้ร่วมสนทนาที่สมัครใจ โดยการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และทางโทรศัพท์เพื่อสอบถามการเข้าร่วมหากมีผู้ใดสนใจก็จะส่งรายละเอียดไปให้และได้ใช้เวลาในการสนทนากลุ่มทั้งสิ้นประมาณ 2 เดือนครึ่ง ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการกลุ่มแบบออนไลน์ ไปสร้างเป็นแบบสอบถาม และส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาทางไกลที่ได้รับการสุ่มมาทั้งสิ้น 210

คน ชั้นที่ 3 การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มนักศึกษาทั้งสิ้น 23 คน ผลการวิจัยพบว่า การใช้สนทนากลุ่มแบบออนไลน์สามารถใช้งบชั่งปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการมาเรียนทางไกลได้ แต่อาจจะทำให้เกิดอุปสรรคในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการขาดหายไปของผู้ร่วมสนทนาและระยะเวลาที่ยาวนานในการเก็บข้อมูลอาจจะทำให้ผู้ร่วมสนทนาลืมนำไปว่าเคยให้ข้อเสนอแนะหรือตอบอะไรไว้

Lim และ Tan (2001) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Online discussion boards for focus group interviews: an exploratory study” ซึ่งเป็นการศึกษาโดยใช้ กระดานสนทนา (Discussion Board) โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาว่าการใช้กระดานสนทนาช่วยในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพให้สะดวกขึ้นได้อย่างไร โดยทำการประเมินข้อดีและข้อจำกัดในการใช้การสนทนากลุ่มออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้กระดานสนทนาออนไลน์ทำให้มีความสะดวกสบายในการเชื่อมต่อของผู้ร่วมสนทนาที่มีเวลาไม่ตรงกันและพื้นที่ห่างไกล ความสัมพันธ์ที่เป็นอิสระต่อกันของผู้ร่วมสนทนาทำให้ข้อมูลที่ได้อาจเป็นความรู้สึกจริงๆที่ไม่ได้เป็นความคิดเห็นที่ตามทุกกลุ่มไป โดยวิธีนี้จะทำให้ผู้ร่วมสนทนามีเวลาอย่างมากในการคิดทำความเข้าใจกับคำถาม จัดลำดับความคิดก่อนการตอบคำถาม สามารถอ่านทบทวนความคิดเห็นนั้นเพื่อแก้ไขปรับปรุงก่อนทำการส่งความคิดเห็นได้ และสามารถช่วยลดภาระในการบันทึกและถอดเทปได้ แต่จะมีข้อจำกัดในเรื่องของการขาดหายไปของผู้ร่วมสนทนา และการขาดหายไปของปฏิกริยาท่าทาง

Shiver, Tanner และ Lin (2000) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Online discussion: how do student participate ?” เพื่อตรวจสอบดูว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีส่วนร่วมอภิปรายใน web-base ได้อย่างไร โดยทำการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการสนทนาพร้อมกันโดยใช้ห้องสนทนาและการสนทนาต่างเวลาโดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้ห้องสนทนาทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ และการแสดงการโต้ตอบการให้เหตุผลทำให้เกิด พลวัตในกลุ่ม และการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้นักศึกษามีเวลาได้คิดและทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในการแสดงความคิดเห็น

Franklin และ Lowry (2001) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Computer-mediated focus group sessions: naturalistic inquiry in a networked environment” โดยมีวัตถุประสงค์ในการสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการสอนในห้องเรียนของมหาวิทยาลัย ผู้ร่วมสนทนาเป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัยจาก 25 คนะ ซึ่งผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้มาจากการติดต่อ

บุคลากรในแต่ละคณะด้วยการส่งข้อความขอความร่วมมือ จากนั้นมีการติดตามด้วยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และยืนยันการเข้าร่วมสนทนาด้วยโทรศัพท์ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสนทนากลุ่มทั้งสิ้น 4 กลุ่ม ด้วยการสนทนากลุ่มออนไลน์ในเวลาเดียวกันเวลา (synchronous) ผลการวิจัยพบว่า เทคนิควิธีการสนทนากลุ่มออนไลน์ทำให้ปรับปรุงการสำรวจให้เป็นความไม่มือคติในแต่ละครั้งได้ ทั้งยังเป็นการลดอิทธิพลของหัวข้อที่อ่อนไหวและเพิ่มคุณค่าในการบริหารจัดการของผู้ร่วมสนทนา ในอนาคตการสนทนาแบบออนไลน์นี้สามารถปรับปรุงให้มีความแม่นยำในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสื่อสารด้วยการพูดทำให้ได้ยินเสียงตลอดการสนทนากลุ่ม แต่การสนทนากลุ่มออนไลน์นี้มีข้อด้อยในการลดความสามารถของผู้วิจัยในการแนะนำการสนทนาและลดความละเอียดในการให้หัวเรื่องสนทนา

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ซึ่ง Underhill และ Olmsted (2003) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "An experimental comparison of computer-mediated and face-to-face focus group" เพื่อเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม 2 วิธี คือ การสนทนากลุ่มออนไลน์และการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้า โดยผู้ร่วมสนทนา คือ ทหารเกณฑ์และนายจ่าทหาร จำนวน 162 คน โดยผู้วิจัยทำการสุ่มเข้าสู่กลุ่มทดลองทั้งสิ้น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่สนทนาแบบเผชิญหน้า กลุ่มที่สนทนาออนไลน์ที่ใช้ระบบแลน กลุ่มที่สนทนาออนไลน์ที่ใช้อินเทอร์เน็ต (ห้องสนทนา) โดยในแต่ละกลุ่มทดลองทำการสนทนากลุ่มทั้งสิ้น 9 กลุ่ม รวมทำการสนทนากลุ่มทั้งสิ้น 27 กลุ่มโดยมีเกณฑ์ในการวัดปริมาณของข้อมูล คือ จำนวนการแสดงความคิดเห็นที่มีลักษณะเฉพาะ และจำนวนของคำศัพท์ที่ใช้ทั้งหมด และมีเกณฑ์ในการวัดคุณภาพของข้อมูล คือ จำนวนความคิดเห็นที่ตรงประเด็น จำนวนความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น จำนวนความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันภายในกลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า ในด้านปริมาณของข้อมูล จำนวนของความคิดเห็นที่มีลักษณะเฉพาะไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในจำนวนของคำศัพท์ที่ใช้ทั้งหมด โดยที่กลุ่มสนทนาแบบเผชิญหน้ามีค่าเฉลี่ยของจำนวนของคำศัพท์ที่ใช้ทั้งหมดมากกว่ากลุ่มที่สนทนาออนไลน์ทั้งสองกลุ่ม

ในด้านคุณภาพของข้อมูล จำนวนความคิดเห็นที่ตรงประเด็นไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวนความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่กลุ่มสนทนาออนไลน์ทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยในการตอบ

ไม่ตรงประเด็นมากกว่ากลุ่มที่สนทนาแบบเผชิญหน้า จำนวนความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันภายในกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่ากลุ่มที่สนทนาออนไลน์แบบระบบแลนมีค่าเฉลี่ยมากกว่าการสนทนาดังกล่าวและการสนทนาดังกล่าวออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต

Schneider และคณะ (2002) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Characteristics of the discussion in online and face-to-face focus group” เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่แตกต่างกันของผู้ร่วมสนทนา จำนวนและความยาวของข้อคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนาระหว่างการสนทนาแบบเผชิญหน้าและการสนทนาออนไลน์ โดยมีกลุ่มในการสนทนาทั้งหมด 8 กลุ่ม แบ่งออกเป็นกลุ่มสนทนาแบบเผชิญหน้าทั้งหมด 4 กลุ่ม มีจำนวนผู้ร่วมสนทนาทั้งสิ้น 29 คน กลุ่มที่สนทนาแบบออนไลน์โดยใช้ห้องสนทนาทั้งหมด 4 กลุ่ม มีจำนวนผู้ร่วมสนทนาทั้งสิ้น 59 คน ซึ่งมีเกณฑ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ จำนวนของข้อคิดเห็นทั้งหมด จำนวนของข้อคิดเห็นในแต่ละนาที จำนวนของคำศัพท์ทั้งหมด จำนวนของคำศัพท์ในแต่ละนาที จำนวนคำศัพท์ในแต่ละความคิดเห็น จำนวนของข้อสรุปที่เห็นด้วย อัตราส่วนของข้อสรุปที่เห็นด้วย จำนวนของข้อคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น อัตราส่วนของข้อคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น

ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ กลุ่มสนทนาออนไลน์มีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มสนทนาแบบเผชิญหน้า ได้แก่ จำนวนของข้อคิดเห็นทั้งหมด จำนวนคำศัพท์ในแต่ละความคิดเห็น จำนวนของข้อสรุปที่เห็นด้วย อัตราส่วนของข้อสรุปที่เห็นด้วย และด้านที่กลุ่มสนทนาแบบเผชิญหน้ามีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มสนทนาออนไลน์ ได้แก่ จำนวนของคำศัพท์ทั้งหมด จำนวนของคำศัพท์ในแต่ละนาที จำนวนคำศัพท์ในแต่ละความคิดเห็น และในด้านที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ จำนวนของข้อคิดเห็นในแต่ละนาที จำนวนของข้อคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น อัตราส่วนของข้อคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้อสรุปได้ว่า นักวิจัยได้มีการนำการสนทนาดังกล่าวทั้ง 3 รูปแบบมาใช้ในการเก็บข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตซึ่งทำให้ค้นพบทั้งข้อดีและข้อเสียของเทคนิควิธีการ แต่ในด้านของปริมาณและคุณภาพของข้อมูลพบว่า มีการศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะการสนทนาดังกล่าวแบบเผชิญหน้าและการสนทนาดังกล่าวออนไลน์ผ่านทางห้องสนทนาเท่านั้น ยังมีได้มีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบการสนทนาดังกล่าวออนไลน์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาเรื่อง

การเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ระหว่างกลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 เนื้อหาที่ใช้ในการสนทนากลุ่มสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาในการสนทนากลุ่มเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา” เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะต่างๆไป ไม่เฉพาะเจาะจง ดังนั้นหัวข้อที่จะนำมาใช้ในการสนทนากลุ่มจะต้องเป็นหัวข้อที่กำลังได้รับความสนใจ และจากการติดตามข่าวการศึกษาพบว่า ได้มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง โดยจากการสำรวจพบว่า ในปีพุทธศักราช 2547 ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนพฤศจิกายน มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเพศศึกษาและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนและนักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 112 ข่าว ซึ่งถือได้ว่าการนำเสนอข่าวเป็นจำนวนมาก นับได้ว่าเรื่องเพศศึกษาเป็นปัญหาสำคัญของเยาวชนอยู่ในขณะนี้ จึงทำให้เป็นเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจ และในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ปริมาณและคุณภาพของข้อมูล ดังนั้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลมาจึงเป็นสิ่งสำคัญ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ตัดสินใจเลือกหัวข้อการสนทนากลุ่มดังกล่าวใช้ในการวิจัยครั้งนี้

4.1 ความหมายของ “เพศศึกษา” (sex education)

Kilander (1970 อ้างถึงใน หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา, 2530) กล่าวว่า เพศศึกษาเป็นโครงการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เตรียมพร้อมแก้ปัญหาชีวิต ซึ่งมีเรื่องเพศเป็นส่วนประกอบ ปัญหาเหล่านี้มีมากมายตั้งแต่ปัญหาส่วนบุคคล จนปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น เกี่ยวข้องกับร่างกายจิตใจ และศีลธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ จะมีผลต่อความสำเร็จในชีวิต ครอบครัวรวมทั้งสัมพันธภาพที่ดีของสมาชิกในครอบครัว

Nazer (1976 อ้างถึงใน หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา, 2530) กล่าวว่า เพศศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความสัมพันธ์ของบุคคล ได้แก่ ความสัมพันธ์ฉันเพื่อน ความสัมพันธ์เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล สุขวิทยา สังคมวิทยา ซึ่งเรื่องดังกล่าวเยาวชนควรได้เรียนรู้ เข้าใจและควรจัดโครงการสอนที่ต่อเนื่องกันในขณะที่อยู่ในระบบการศึกษา

Rubin และ Kirkendall (1964 อ้างถึงใน ผกาพรรณ แสงไทยทวีพร, 2531) กล่าวว่า เพศศึกษาเป็นโครงการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศไปประสมประสานการดำเนินชีวิตของตนเองในปัจจุบันและอนาคต และช่วยให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจ

พื้นฐานอันมีความสำคัญในเรื่องเพศเมื่อเขาโตขึ้นและเป็นผู้ใหญ่พอ ทั้งยังช่วยให้เข้าใจถึงบรรทัดฐานทางเพศในสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยให้เขาปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังช่วยปลูกฝังความสามารถในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนทางด้านศีลธรรมจรรยาอีกด้วย

ชัยวัฒน์ ปัญญาพงศ์ และคณะ (2524) กล่าวว่า เพศศึกษาเป็นกระบวนการศึกษาที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านกลไกของการทำงาน การเปลี่ยนแปลงความต้องการและผลสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของเพศทั้งสองในทุกๆด้าน เช่น ทางด้านกายวิภาค สรีรวิทยา สุขภาพจิต สถานภาพ และบทบาททางเศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรม และการเมือง ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการปรับตัว วางแผนชีวิต การตัดสินใจ ปฏิบัติต่อกันระหว่างเพศและเพศเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะมีผลทำให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคมและชีวิตครอบครัว

ชัชวาล ไอสถานนท์ (2522 อ้างถึงใน หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา, 2530) กล่าวว่า เพศศึกษาคือ การให้ความรู้เรื่องเพศทั้งหมด ครอบคลุมไปถึงชีวิตครอบครัว รวมด้านต่างๆมีกายวิภาค สรีรวิทยา จิตวิทยา อารมณ์ สังคม ศีลธรรม และจริยธรรม เพศศึกษามีเป้าหมายที่ก่อให้เกิดการบำรุงรักษาไว้ซึ่งทัศนคติที่ดีและถูกต้องต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศเพื่อการพัฒนาเด็กให้เป็นบุคคลที่มีความเป็นผู้ใหญ่ และมีความรับผิดชอบ

เสนอ อินทรสุขศรี (2518 อ้างถึงใน ผกาพรรณ แสงไทยทวีพร, 2531) กล่าวว่า เพศศึกษาเป็นการศึกษาที่ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องธรรมชาติของชีวิตตั้งแต่เกิดจนถึงชีวิต ความรักของคนที่พึงมีต่อกัน วิธีคบหาสมาคมกันระหว่างเพศเดียวกันและต่างเพศ ประเพณี มารยาท และขนบธรรมเนียมของสังคม ชีวิตครอบครัวอันประกอบด้วยพ่อ แม่ ลูก จิตวิทยาแห่งตนและเพศตรงข้าม การเลือกคู่ครองอันถูกต้อง การปฏิบัติตนและการใช้ชีวิตสมรสให้เป็นสุข การเลี้ยงดูอบรมทารกและเด็ก สภาพปกติและปกติแห่งเพศและการปฏิบัติตนเพื่อใช้ชีวิตนัยสูงอายุให้เกิดความสุขในบ้านปลายของชีวิต

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า เพศศึกษาเป็นการให้ความรู้ในเรื่องเพศ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม และพัฒนาการทางร่างกายของแต่ละบุคคล รวมทั้งการปลูกฝังด้านศีลธรรม จริยธรรม ก่อให้เกิดทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศ และสามารถนำความรู้ความเข้าใจมาปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดความสงบและเรียบร้อยในครอบครัวและสังคม

4.2 บทบาทสำคัญของเพศศึกษา

ระวีวรรณ แสงฉาย (2538) กล่าวว่า เพศศึกษานั้นมีบทบาทสำคัญหลายด้าน ดังนี้

1. เพศศึกษาจะต้องช่วยให้แต่ละคนเข้าใจและยอมรับหน้าที่ตามเพศของตน ซึ่งกำลังมีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมขึ้นอีกใหม่ๆ พยายามหาทางวางตนและปฏิบัติหน้าที่ต่างๆของตนอย่างได้ผล และร่าเริงให้ความยุติธรรมและความพึงพอใจแก่ตนเพียงพอในความสัมพันธ์กับชายหญิงทุกวัย ทุกหน้าที่ที่อยู่ใกล้ชิดตน การเข้าใจความแตกต่างของแต่ละเพศทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเมื่อมีความเข้าใจแล้วยอมรับจะปฏิบัติต่อกันได้ถูกต้องเหมาะสม

2. การเข้าใจความสัมพันธ์อันดีต่อกันฉันท์เพื่อน เช่น ให้เกียรติกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำความอบอุ่นใจ รับผิดชอบต่อปฏิบัติต่อกันด้วยความเมตตาปราณี และแต่ละคนไม่ว่าชายหรือหญิงจะต้องมีความรู้สึกรับผิดชอบด้านสังคม และมีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือคนอื่นให้เขาได้สามารถและมีโอกาสได้ปรับตนดีขึ้น

3. เพศศึกษาจะช่วยให้แต่ละคนตระหนักถึงความแตกต่างในลักษณะการนึกคิดและพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งมีอยู่เป็นปกติ และยอมรับความแตกต่างและมีความเกี่ยวข้องกันได้ อย่างร่าเริงกับผู้ที่มิได้มีลักษณะความนึกคิดการกระทำของเขาแตกต่างกับเราโดยปกติ

4. เข้าใจการเลือกคู่ ขอบข่ายของเพศศึกษาตามความนี้ มุ่งที่จะให้มีการใช้ชีวิตสมรสที่ร่าเริง ซึ่งอาจแทรกเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี ศีลธรรม หรือวัฒนธรรมเอาไว้ด้วย

5. เข้าใจถึงการที่จะต้องเตรียมตัวรับผิดชอบต่อครอบครัว มีการคิดถึงอาชีพและการสร้างหลักฐาน ต้องการเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่อง นับถือ ฯลฯ

6. เข้าใจการเลี้ยงดูบุตรธิดาให้เติบโตเป็นพลเมืองดี ซึ่งจะต้องมีตนเองเป็นตัวอย่างที่ดีต่อการให้ความรัก ความเข้าใจจากหน่วยย่อยในครอบครัวไปจนถึงสังคม เพราะการอบรมภายในครอบครัวเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ไม่เพียงแต่กับสมาชิกทุกคนในบ้านเท่านั้น แต่กับชุมชนเกี่ยวกับทางเพศทั้งทางดีและทางชั่วอีกด้วย การครองชีวิตของบุคคล ครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในบ้าน ควรจะมีแบบฉบับอย่างไร ถ้าจะส่งเสริมให้แต่ละคนมีการแสดงออกได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมตามวัย นอกจากนี้จะต้องเข้าใจวางแผนครอบครัวให้เหมาะสมแก่ชีวิตและความเป็นอยู่โดยเฉพาะแผนเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้

4.3 จุดมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (2530) กล่าวว่า การสอนเพศศึกษาเป็นที่สนใจของกลุ่มชนทั่วไปหลายระดับด้วยกัน ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษา จึงแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

4.3.1 จุดมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษาในทรรศนะของครู

1. เพื่อเป็นการสร้างเจตคติ และแนวความคิดที่ดีงามต่อเรื่องเพศให้แก่เด็ก ซึ่งจะเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งในการตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด
2. เพื่อเป็นการสร้างเสริมลักษณะนิสัย และความประพฤติทางเพศ รวมทั้งความสำเร็จในหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อการกระทำต่างๆเหล่านั้น ทั้งด้านส่วนตัวและส่วนรวม
3. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการทางด้านกายวิภาคและสรีรวิทยาสภาพของจิตใจ วุฒิภาวะทางอารมณ์ ลักษณะทางสุขภาพและบทบาทของสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และชีวิตครอบครัว
4. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและรู้จักใช้คำศัพท์หรือประมวลคำต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องเพศและสามารถจะนำไปใช้สื่อความหมายกับผู้อื่น ในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
5. เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจอย่างชัดเจนในผลที่สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตน การแสดงความประพฤติหรือพฤติกรรมทางเพศในลักษณะต่างๆของบุคคลว่า อาจเกิดผลลัพธ์ต่อบุคคลและสังคมได้ ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี
6. เพื่อช่วยแก้ไขความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ รวมทั้งแนวความคิด หรืออิทธิพลอื่นๆที่อาจจะนำมาซึ่งความวิตกกังวลใจ และปมด้อยต่างๆให้ลดน้อยลงหรือหมดสิ้นไป
7. เพื่อช่วยสร้างเสริมความสมบูรณ์ของจิตใจและอารมณ์ทางเพศของนักเรียนให้เจริญงอกงาม และพัฒนาไปในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยมุ่งที่บุคลิกภาพและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งจะช่วยให้เด็กเป็นสมาชิกที่พึงปรารถนายิ่งขึ้นของครอบครัว และเป็นบิดามารดาที่ดีในอนาคต

จะพบว่า จุดมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษาในทรรศนะของครูจะมีความโน้มเอียงไปในทางการสร้างเสริมคุณภาพ และคุณธรรมให้แก่เด็ก โดยเน้นถึงการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุและการป้องกันไว้ก่อนล่วงหน้ามากกว่าที่จะต้องมาแก้ไขปัญหายากภายหลัง

4.3.2 จุดมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษาในทรศนะของคนทั่วไป

1. เพื่อลดและป้องกันอาชญากรรมทางเพศ เช่น คดีข่มขืนกระทำชำเรา การดูคร่าอนาจาร และคดีอื่นเนื่องมาจากความผิดปกติทางเพศอื่นๆ
 2. เพื่อลดและป้องกันปัญหาโสเภณี การค้าประเวณี การปล่อยใจให้เป็นสาธารณะ หรือการสำส่อนในทางเพศ
 3. เพื่อลดและป้องกันปัญหาการมโรค โรคเอดส์ และโรคอื่นๆ ที่เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ รวมทั้งความผิดปกติทางเพศต่างๆ
 4. เพื่อลดและป้องกันการได้เสียก่อนแต่งงาน การหนีตามกัน การท้องก่อนแต่งงาน การทำแท้งลูกหรือการรื้อลูก และปัญหาลูกไม่พอ
 5. เพื่อลดและป้องกันปัญหาการขัดแย้งกันภายในครอบครัว การหนีหวง การแยกกันอยู่ บ้านแตกสาเหกรขาด การมีชู้ การมีภรรยาบ่อย และปัญหาการหย่าร้าง
 6. เพื่อเป็นการวางรากฐานที่ดีสำหรับชีวิตครอบครัวในอนาคต ตามขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ
 7. เพื่อสร้างคุณภาพของมนุษย์ให้สมบูรณ์แบบในทุกๆด้าน อันจะช่วยให้มนุษย์มีความสุขอย่างแท้จริง และมีชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข
- จะพบว่า จุดมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษาในทรศนะของคนทั่วไป จะมีจุดมุ่งหมายส่วนใหญ่มักจะเน้นที่การแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญหน้าอยู่ในสังคม และเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุมากกว่าต้นเหตุ หรือเป็นการแก้ไขมากกว่าการป้องกัน

4.4 ผู้สอนเพศศึกษา ได้แก่

4.4.1 พ่อแม่ ผู้ปกครอง

พ่อแม่และผู้ใหญ่ทุกคนควรจะยอมรับว่า ผู้เยาว์ทุกวัยเป็นผู้ที่มีเพศและเกี่ยวกับเรื่องเพศทั้งนั้น เพศศึกษาสามารถจะสร้างเสริมให้มีความรู้ ทศนคติ และการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมได้ พ่อแม่จะต้องเข้าใจและมองเหตุการณ์อย่างลึกซึ้งซึ่งจะช่วยให้ลูกตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและสมควร ไม่ใช่ปล่อยตามยถากรรมหรือตามความผลัดดันภายในตน หรือเมื่อมีการชักชวนหรือยั่วยุ (ระวีวรรณ แสงฉาย, 2538) ดังนั้น พ่อและแม่จึงควรที่จะมีเทคนิคในการสอนเพศศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา, 2530) ซึ่งรายละเอียดดังนี้

1. มีความรู้ มีทศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศศึกษา และรู้ความมุ่งหมายของการที่จะอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศ

2. รู้ถึงความเจริญเติบโตของเด็กแต่ละวัยโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางเพศ
ตอนวัยรุ่น

3. รู้จักวิธีสอนและให้คำแนะนำโดยเปิดเผยและถือเป็นเรื่องธรรมดา
4. เมื่อเด็กถามปัญหาควรตอบทุกข้อที่เด็กสงสัย
5. พยายามให้เด็กยอมรับความจริงในเรื่องเพศของตน
6. ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูก ในด้านความรักในครอบครัว
7. ส่งเสริมให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
8. ฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบ

4.4.2. ครูและการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน

ในการสอน โรงเรียนควรจัดให้มีครู อาจารย์ที่ปรึกษา โดยจัดวางตัวให้เหมาะสมเพื่อจะได้รับปรึกษาปัญหาต่างๆของเด็กได้ การให้การศึกษารื่องเพศนี้ ต้องให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตของเด็ก

ครูผู้สอนเพศศึกษาหรือชีวิตครอบครัวศึกษานั้นมีส่วนสำคัญยิ่งในการให้ความรู้ในเรื่องนี้เพราะไม่มีวัสดุอุปกรณ์การสอนใดจะมีความสำคัญเท่าการที่มีครูสอนที่ดี เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ และเข้าใจปัญหาของมนุษย์ได้ดีเท่า ครูที่ดีจะช่วยวางรากฐานความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ และการปฏิบัติตัวที่ดีแก่นักเรียนได้ บทบาทของครูจึงมีความสำคัญยิ่งในการสอนวิชานี้ (Tsuei, 1981 อ้างถึงใน ระวีวรรณ แสงฉาย, 2538)

ลักษณะของครูที่จะสอนเพศศึกษาได้ดีควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ (ระวีวรรณ แสงฉาย, 2538; สุชาติ โสมประยูร และ วรณี โสมประยูร, 2541)

1. เป็นคนเปิดเผย ใจกว้าง และซื่อสัตย์ นักเรียนจะเชื่อถือสิ่งที่ครูสอน ถ้าเขาเห็นว่าครูนั้นซื่อสัตย์ จริงใจต่อเขา แม้ว่าบางครั้งนักเรียนอาจจะไม่เห็นด้วยกับความคิดหรือการสอนของครูก็ตาม แต่เมื่อนักเรียนเชื่อถือครูก็จะเชื่อที่ครูสอนด้วย เพราะนักเรียนคิดว่า ครูนั้นมีความปรารถนาดีต่อศิษย์เสมอ

2. ครูจะต้องเป็นผู้ที่เลือกบทเรียนได้อย่างเหมาะสม การเลือกบทเรียนเพศศึกษาให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการและปัญหาทางเพศของเด็กนั้นจำเป็นมากสำหรับการเรียนการสอนเพศศึกษา กล่าวคือ ครูจะต้องรู้ว่าจะเลือกสอนบทเรียนไหน เมื่อไร และอย่างไรดี โดยทั่วไปอาศัยหลักดังนี้

2.1 สอนจากเรื่องที่ย้ายไปหาเรื่องที่ยาก

2.2 สอนจากเรื่องที่ใกล้ตัวไปยังเรื่องที่ไกลตัว

2.3 สอนจากเรื่องที่ได้รักผิดชอบน้อยไปสู่เรื่องที่ได้รักผิดชอบมาก

2.4 สอนจากเรื่องที่เป็นรูปธรรมไปสู่เรื่องที่เป็นนามธรรม

2.5 สอนจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมไปสู่ประสบการณ์ใหม่

3. เป็นคนที่ยืดหยุ่น และยอมรับความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับความคิดเห็น ส่วนใหญ่ นักเรียนจะไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นของตนออกมาในห้องเรียนหรือการประชุมกลุ่มถ้าเขา รู้สึกว่า ความคิดเห็นของเขาไร้สาระ หรือเป็นที่ขบขันของเพื่อน แต่ถ้าครูเป็นคนยืดหยุ่นและยอมรับความคิดเห็นที่แปลกประหลาด ตรงข้ามกับความคิดเห็นส่วนรวมแล้ว ก็จะช่วยให้ทุกคนกล้าแสดงความคิดเห็นออกมาได้แม้ว่าจะผิด โดยครูจะช่วยแก้ไขให้ เพราะความเชื่อ ทศนคติ เป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาในการแก้ไข ครูที่ดีก็จะช่วยโน้มน้าให้นักเรียนที่มีความเห็นผิดแผกออกไปกลับเข้าสู่รูปเข้ารอยที่ดีได้

4. ครูจะต้องเป็นผู้ที่แม่นยำ นอกจากนั้นยังต้องพยายามค้นคว้าหาความรู้ วิทยาการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นได้ ถ้ามีข้อพิสูจน์ว่าความคิดเห็นเก่าของครูนั้นล้าสมัย นอกจากนั้นในขอบเขตของเพศศึกษา และชีวิตครอบครัวก็กว้างขวางมาก ซึ่งจะรวมทั้งความเชื่อเก่า ความอคติต่อเรื่องนี้ เพราะวิชานี้มีวิทยาการหลาย ๆ สาขาเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งตัวครูเองนั้นจะต้องมีความรู้กว้างขวาง พยายามค้นคว้าวิทยาการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา และใจกว้างที่จะถกเถียงได้ทุกเรื่องและเปลี่ยนแปลงได้

5. ครูจะต้องสามารถที่จะสอนให้ความรู้แก่นักเรียนได้หลาย ๆ สาขา โดยมุ่งหวังจะให้นักเรียนได้ป้องกันและแก้ไขปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคตเป็นการเตรียมตัวล่วงหน้าเพราะจุดมุ่งหมายสำคัญของการสอนเพศศึกษา คือ การป้องกันมิให้เกิดปัญหา หากครูได้สอนถึงปัญหาและการแก้ไขแล้วก็จะเป็นการช่วยนักเรียนดีกว่าที่จะมาลองผิดลองถูก เพราะอาจทำให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ สายเกินแก้ไขก็ได้

6. มีความเชื่อมั่นในคุณค่าของวิชาเพศศึกษา โดยทั่วไปในการสอนให้คนอื่นมีความเชื่อถือหรือยอมรับในสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ตาม ตัวครูผู้สอนจะต้องมีความเชื่อมั่นหรือความมั่นใจในการสอนนั้นเสียก่อน ในการสอนเพศศึกษาก็เช่นเดียวกัน ครูผู้สอนจะมีความเชื่อมั่นว่าวิชาเพศศึกษาเป็นวิชาที่สำคัญมาก ถ้าหากขาดไปจะทำให้การศึกษาของเด็กเป็นไปอย่างไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร และครูจะต้องมีความเชื่อมั่นว่า เพศศึกษาจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ จนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ ไปในทางที่พึงประสงค์ได้ ดังนี้เป็นต้น

สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูสอนเพศศึกษาให้ได้ผลดีก็คือ การสร้าง สัมพันธภาพอันดีระหว่าง ครู-นักเรียน ซึ่งจะทำให้เด็กมีความมั่นใจว่า ครูผู้สอนมีความปรารถนาดีต่อตัวเขา

อย่างจริงจัง ทำให้เด็กกล้าที่จะถามหรือถกเถียงปัญหาต่าง ๆ กับครูนั้นได้ โดยที่ไม่กลัวถูกทำโทษ และเขาคิดว่าเขาจะได้การแนะนำที่ถูกต้องดังงามต่อไป

4.4.3 ชุมชน

ชุมชนแต่ละแห่งมีลักษณะไม่เหมือนกัน ดังนั้น หน้าที่ ความรับผิดชอบและการสอนกิจกรรมในการสอนเพศศึกษาของแต่ละชุมชนจึงแตกต่างกันออกไปได้ และอาจเป็นไปได้ทั้งในลักษณะทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยที่แต่ละแหล่งก็มีหลักการ นโยบาย ความมุ่งหมายและวิธีดำเนินการอบรมสั่งสอนเพศศึกษาที่แตกต่างกัน (สุชาติ โสมประยูร และ วรวิณี โสมประยูร, 2541) โดยแหล่งให้ความรู้เพศศึกษาในชุมชน ได้แก่

1. กระทรวงศึกษาธิการ มีหน่วยงานที่ให้การศึกษาอบรมในด้านต่างๆ ซึ่งรวมทั้งการให้ความรู้เพศศึกษาแก่ประชาชนด้วย เช่น กรมศาสนา กรมวิชาการ ฯลฯ
2. กระทรวงสาธารณสุข มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้เพศศึกษาแก่ประชาชนอยู่บ้าง เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงฯ (กองสุขศึกษา) กรมอนามัย (สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ) กรมควบคุมโรคติดต่อ (กองกามโรคและกองโรคเอดส์) และกรมการแพทย์ (กองสุขภาพจิต)
3. สถาบันอุดมศึกษา เช่น วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่างๆ เคยจัดให้มีการอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศและเพศศึกษาอยู่บ้างเป็นบางครั้งคราว บางแห่งมีการจัดนิทรรศการทางเพศศึกษา ซึ่งส่วนมากจัดออกมาในรูปของกิจกรรมนิสิต
4. สื่อมวลชน จัดได้ว่าเป็นสื่อสำคัญในการสอนเพศศึกษา การลงข่าว รูปแจ้งความและบทความในหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ละคร ฯลฯ เหล่านี้มีอิทธิพลทางด้านการศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์มักจะมีคอลัมน์ปัญหาเรื่องเพศเป็นประจำ บางสำนักพิมพ์ได้ออกวารสารเกี่ยวกับเพศและเพศศึกษาโดยเฉพาะ นอกจากนี้กรุงเทพมหานครและหน่วยงานเอกชนอีกหลายแห่งยังได้จัดบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาเรื่องชีวิตครอบครัวทางโทรศัพท์อีกด้วย
5. องค์การเอกชน เช่น สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ฯลฯ ได้เคยจัดอภิปรายและพิมพ์วารสารเกี่ยวกับเพศและเพศศึกษา นอกจากนี้ยังมีชมรมเพศศึกษานามัยแห่งประเทศไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์โดยตรงเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องเพศและเพศศึกษาให้แก่ประชาชนทั่วไป
6. สถาบันทางศาสนา เช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ฯลฯ ได้มีคำสั่งสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศอยู่ด้วยเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติทางกาย วาจาและใจของ

ศาสนิกชน นอกจากนี้ยังมีพิธีกรรมทางศาสนา พระกัมภีจะเทศนาหรืออบรมสั่งสอนเกี่ยวกับเรื่องชีวิตการครองเรือนให้แก่คู่บ่าวสาวด้วย

4.5 การสอนเพศศึกษาในโรงเรียน

4.5.1 ลักษณะและธรรมชาติของวิชาเพศศึกษา

มยุรี ภูงามทอง (2533) กล่าวว่า ลักษณะและธรรมชาติของวิชาเพศศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจ ซึ่งสามารถกล่าวสรุปได้ดังนี้

1. เพศศึกษามีลักษณะที่สอดแทรกหรือผสมผสานเข้าไปในวิชาอื่นๆ แต่ไม่ใช่ชื่อวิชาว่าเพศศึกษา เช่น สุขศึกษา สังคม วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2. เนื้อหาของเพศศึกษาเป็นทั้งวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ไม่แน่นอนหรือตายตัวเสมอไป

3. การที่นักเรียนมีความคิดหรือความเชื่อและความเข้าใจที่ผิด มีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศย่อมมีการปฏิบัติหรือความประพฤติที่อาจเป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ ต่อสุขภาพของเด็กหรือสังคม ครูจึงจำเป็นต้องแก้ไขสิ่งที่ผิด และในขณะเดียวกันก็ต้องสอนสิ่งที่ถูกต้องหรือสิ่งที่ใหม่ให้นักเรียนไปด้วยพร้อมๆ กัน

4. ทั้งเนื้อหาและวิธีสอนเพศศึกษานั้น ยังเป็นกรณีโต้แย้งหรือยังไม่ยอมรับของทุกคนว่าจะสอนดีหรือไม่ หรือใครจะเป็นผู้สอน

5. ความมุ่งหมายสำคัญที่สุดของการสอนเพศศึกษาทั้งในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ก็คือ ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ หรือมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศ 3 ด้านด้วยกัน คือ

5.1 ความรู้หรือสติปัญญาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งมีความจำเป็นในการสร้างเสริม แนวความคิดบุคลิกลักษณะ ความเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศให้ดำเนินไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม

5.2 ทัศนคติหรือจิตใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพื่อชี้แนวทางให้นักเรียนได้รู้จักเลือกศึกษา หาความรู้หรือประสบการณ์ที่ถูกต้อง และสนใจให้ปฏิบัติ คือ ประพฤติตนเกี่ยวกับเรื่องเพศได้อย่างที่ตัวเองพอใจและสังคมยอมรับด้วย

5.3 การปฏิบัติหรือความประพฤติเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งมีความจำเป็นในการสร้างเสริม บุคลิกภาพและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้นักเรียนโดยตรง เพื่อประโยชน์ในด้านสุขภาพสวัสดิภาพและการปรับตัวทางเพศของเด็ก

6. การสอนเพศศึกษา ถ้าจะให้ได้ผลสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ นอกจากโรงเรียนจัดสอนเพศศึกษาในห้องเรียนตามหลักสูตรแล้ว โรงเรียนหรือครูจำเป็นต้องจัดให้มีโปรแกรมเพศศึกษาในโรงเรียน คือ จะต้องมีการจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้อง ไม่ตั้งโรงเรียนอยู่ใกล้สถานเริงรมย์หรือแหล่งอบายมุขต่างๆ โรงเรียนควรจัดให้มีการทำสวนครัวและการเลี้ยงสัตว์ มีสนามกีฬาและมุมนันทนาการ การจัดบริการแนะแนว และการอบรม มีบริการตรวจสุขภาพโดยแพทย์เพื่อแนะนำและแก้ไขการเจริญเติบโตทางเพศ มีบริการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับบ้านและชุมชน มีบริการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่นๆ รวมทั้งมีการสอนเพศศึกษาที่จัดขึ้นเป็นโครงการสอนอย่างเหมาะสม

7. ในปัจจุบันแม้ได้มีการบรรจุเพศศึกษาลงในหลักสูตร ทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาแล้วก็ตาม แต่การผลิตครู การเตรียมครูผู้สอนเพศศึกษา ยังไม่ได้กระทำอย่างจริงจัง และต้องการเทคนิคหรือวิธีสอนไม่น้อยไปกว่าวิชาอื่นๆ

8. เพศศึกษาเป็นวิชาที่ว่าด้วยการสอนเพื่อส่งเสริมสุขภาพชีวิต ซึ่งสัมพันธ์กับวิชาสาขาอื่น เช่น ประชากรศึกษา การศึกษาเป็นคุณภาพ ส่วนประชากรศึกษาเป็นปริมาณ ดังนั้นเพศศึกษาจะต้องรู้เรื่องประชากรเป็นอย่างดี และนักประชากรศึกษาจะต้องรู้เรื่องเพศศาสตร์เป็นอย่างดีด้วยเช่นเดียวกัน

4.5.2 หลักเบื้องต้นในการจัดหลักสูตร

การสอนเพศศึกษาเพื่อให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้จำเป็นต้องมีการจัดทำหลักสูตรและแผนการสอนขึ้นไว้เช่นเดียวกับการสอนวิชาอื่นๆ โดย สุชาติ โสมประยูร และ วรวิณี โสมประยูร (2541) ได้ให้ข้อเสนอแนะหลักเบื้องต้นทั่วไปเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตร ประมวลการสอน และแผนการสอนสำหรับการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนระดับต่างๆ ไว้ดังนี้

1. การสอนเพศศึกษาในโรงเรียนเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อเนื่อง นั่นคือโรงเรียนควรจัดสอนเพศศึกษาตลอดวัยเรียนของเด็กตั้งแต่ชั้นอนุบาล สัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปจนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะเรื่องเพศย่อมมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์โดยตลอด

2. หลักสูตรเพศศึกษาจะต้องจัดขึ้นเพื่อสนองความสนใจ ความต้องการ และปัญหาของเด็กเสมอ โดยผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องสำรวจ หรือศึกษาค้นคว้าให้ได้ว่า เด็กวัยต่าง ๆ นั้นมีความสนใจ ความต้องการและปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างไรบ้าง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระหรือหัวข้อต่าง ๆ ให้เด็กได้เรียนอย่างถูกต้องและเหมาะสม พื้นฐานความรู้และ

ทัศนคติทางเพศของเด็ก ว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาในการจัดทำหลักสูตร และแผนการสอนเพศศึกษา เนื่องจากเด็กทุกคนจะมีความรู้และทัศนคติทางเพศมาแล้วบ้าง โดยอาจมีพื้นฐานหรือประสบการณ์ทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง หรืออาจมีความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดฝังลึกอยู่ในจิตใจ ดังนั้น หากได้ลองศึกษาถึงเรื่องความเชื่อ และความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศของนักเรียนด้วย ก็อาจจะช่วยทำให้สามารถจัดทำหลักสูตรและประมวลการสอนสำหรับเพศศึกษาได้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. ไม่ควรจัดเพศศึกษาให้แยกออกมาเป็นวิชาอิสระวิชาหนึ่งต่างหาก เว้นแต่ควรจัดสอนเพศศึกษาให้สอดแทรกหรือผสมผสานเข้าไปในวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรของทุกวิชา รวมทั้งกิจกรรมของหลักสูตรอื่น ๆ ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับหลักสูตรการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนประถมและมัธยม แต่ในระดับอุดมศึกษานั้น อาจแยกวิชาเพศศึกษาออกมาเป็นวิชาหนึ่งได้

4. เนื้อหาสาระหรือหัวข้อต่างๆ ที่จัดลงในหลักสูตรเพศศึกษา ควรจะต้องคำนึงถึงลักษณะทางด้านจิตใจและสังคม หรือประเพณีและวัฒนธรรมให้มากขึ้นพร้อมกับลักษณะทางด้านชีววิทยาและสุขภาพด้วยเหมือนกัน

5. เนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ ควรจะกล่าวถึงในลักษณะปกติธรรมดา เพื่อสร้างความชื่นชมในร่างกายมนุษย์ และเน้นในแง่คุณงามความดี เกียรติยศ ความสุขและการประสบความสำเร็จในชีวิต สำหรับเรื่องโรคภัยไข้เจ็บและเรื่องศีลธรรมแหล่งเสื่อมโทรมต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชั้นประถมศึกษาแล้ว ไม่ควรนำมากล่าวเน้นให้นักเรียนได้ทราบบ่อยมากนัก ส่วนเรื่องกามโรคซึ่งควรสอนในชั้นมัธยมศึกษาชั้นนั้นควรจัดสอนรวมๆ กันไปกับบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออื่นๆ ไม่ควรแยกสอนเน้นเป็นเรื่องเดียวโดยเฉพาะ เพราะอาจทำให้นักเรียนมองเรื่องเพศไปในลักษณะที่น่าเกลียดน่ากลัว หรือมีทัศนคติไม่ดีต่อการเรียนการสอนเพศศึกษาได้

6. เนื้อหาหรือข้อเท็จจริงต่างๆ ที่จะใช้สอนนักเรียนในครั้งหนึ่งๆ ทั้งในด้านประเภทและปริมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นประถมศึกษาด้วยแล้ว ควรจะขึ้นอยู่กับความสนใจและความต้องการของเด็กในแต่ละครั้ง รวมทั้งเรื่องที่สอนนั้นควรเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย และไม่สะท้อนอารมณ์ของเด็กมากนัก สำหรับเนื้อหาและกิจกรรมก็ควรจัดให้เหมาะสมกับระดับอายุหรือวุฒิภาวะ รวมทั้งการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กนักเรียนในวัยต่างๆ ด้วย โดยทั่วไปแล้ววิธีการสอนเพศศึกษาจะมีความสำคัญมาก กล่าวคือ พอๆ กับเนื้อหาหรืออาจจะมากกว่าด้วยซ้ำในบางโอกาส

7. การบรรจุเนื้อหาลงในหลักสูตรเพศศึกษาควรถือหลักที่ว่า “กันไว้ดีกว่าแก้” หรือ “ปลอดภัยไว้ก่อน” ตัวอย่างเช่น ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเพศขณะแตกเนื้อหนุ่มสาวนั้น ควรจัดให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจเสียก่อนเหตุการณ์ต่างๆจะเกิดขึ้นกับตัวนักเรียน เป็นต้น โดยจะต้องบรรจุเนื้อหาสาระหรือข้อเท็จจริงต่างๆของความรู้เรื่องเพศที่สำคัญๆให้เพิ่มพูนมากขึ้น อย่างเพียงพอก่อนสิ้นสุดวัยรุ่น

8. ควรจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับการสอนเพศศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนเพศศึกษาด้วย เช่น การเลี้ยงสัตว์ ทำสวน และไม่ควรถัดห้องเรียนให้อยู่ใกล้บ้านเรือนหรือโรงแรม เป็นต้น นอกจากนี้มารยาทและความประพฤติหรือความสัมพันธ์ระหว่างเพศของบรรดาครูอาจารย์ทั้งหลายภายในโรงเรียน ก็ควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็กด้วยเสมอ และหากนักเรียนได้เรียนอยู่ในโรงเรียนสหศึกษา ในทฤษฎีของการสอนเพศศึกษาถือว่าเป็นข้อได้เปรียบที่สำคัญ เพราะอย่างน้อยนักเรียนก็ได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ในการรู้จักเพศตรงข้าม และช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับเพศตรงข้ามได้ดีขึ้น ภายใต้บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่สังคมทั่วไปยอมรับ โดยมีครูเป็นผู้คอยแนะนำและให้ความช่วยเหลือ ดังนั้น การที่นักเรียนได้เรียนอยู่ในโรงเรียนสหศึกษา ก็เท่ากับเป็นการเรียนเพศศึกษา ภาควิถีปฏิบัติไปด้วยแล้วบ้างในตัว

9. ควรจัดให้มีบริการแนะแนวขึ้นเพื่อช่วยเหลือ และสนับสนุนการเรียนการสอนในห้องเรียนให้ได้ผลอย่างสมบูรณ์ การแนะแนวที่จัดขึ้นควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออก หรือระบายออกซึ่งอารมณ์ทางเพศให้ถูกทาง เพื่อให้นักเรียนได้ยอมรับและภูมิใจในธรรมชาติแห่งเพศของตน รู้จักปฏิบัติต่อผู้อื่นได้ถูกต้อง และเป็นการจัดประสบการณ์ต่างๆ ให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของนักเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอีกด้วย

10. ควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์อันดีงาม และยังช่วยให้นักเรียนรู้จักเบี่ยงเบนอารมณ์หรือแรงผลักดันทางเพศให้ออกไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมอีกด้วย

4.5.3 เพศศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้บรรจุเพศศึกษาไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2544) 2 สาระ ดังนี้

ตารางที่ 2.3 สาระที่ 1: การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1: เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น			
ป. 1-3	ป. 4-6	ม. 1-3	ม. 4-6
1. เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของร่างกายและจิตใจ	1. เข้าใจการทำงานของระบบอวัยวะที่มีผลต่อสุขภาพ สมรรถภาพ การเจริญเติบโตและพัฒนาการ	1. เข้าใจปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการในวัยช่วงต่างๆ	1. เข้าใจกระบวนการสร้างเสริมและดำรงประสิทธิภาพการทำงานของระบบอวัยวะต่างๆ
2. เข้าใจวัฏจักรของชีวิตมนุษย์	2. เข้าใจการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจิตวิญญาณในวัยแรกเริ่มและวัยรุ่น	2. วิเคราะห์การเจริญเติบโตและพัฒนาการของตนเอง และแสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนให้เติบโตสมวัย	2. รู้จักวิธีวางแผนการดูแลสุขภาพตามภาวะการเจริญเติบโตและพัฒนาการของตนเองและครอบครัว

ตารางที่ 2.4 สาระที่ 2: ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ 2.1: เข้าใจและเห็นคุณค่าของชีวิต ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น			
ป. 1-3	ป. 4-6	ม. 1-3	ม. 4-6
1. รักตนเอง เข้าใจในอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อสุขภาพและชีวิต	1. เข้าใจและเห็นคุณค่าของการมีชีวิตและการมีครอบครัวที่อบอุ่นตามวัฒนธรรมไทย	1. ยอมรับและสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์ และพัฒนาการ	1. เข้าใจอิทธิพลของครอบครัว เพื่อน สังคม และวัฒนธรรมที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศและ

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น			
ป. 1-3	ป. 4-6	ม. 1-3	ม. 4-6
		ทางเพศ	การดำเนินชีวิต
2. เข้าใจลักษณะและความแตกต่างของเพศหญิง เพศชาย และพฤติกรรมที่เหมาะสมกับเพศของตนเองตามวัฒนธรรมไทย	2. ภูมิใจและเห็นคุณค่าในความเป็นเพศหญิง เพศชาย และปฏิบัติบทบาทตามเพศได้อย่างเหมาะสม	2. เข้าใจในคุณค่าของความเป็นเพื่อน ความเสมอภาคทางเพศและรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่น	2. มีทักษะในการสร้างเสริมสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน
3. ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายได้อย่างถูกต้อง	3. เข้าใจสุขอนามัยทางเพศ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3. เข้าใจเรื่องอนามัยเจริญพันธุ์ และวิธีปฏิบัติตนเพื่อให้มีสุขภาพดี	3. มีค่านิยมที่ดีในเรื่องเพศ และเข้าใจในธรรมชาติของการเกิด อารมณ์ทางเพศ
4. รู้พฤติกรรมที่นำไปสู่การล่วงละเมิดทางเพศและหลีกเลี่ยงได้	4. เข้าใจพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กับการตั้งครรรภ์	4. มีทักษะในการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาชีวิตด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม	4. เข้าใจวัฒนธรรมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ และสามารถจัดการได้ถูกต้องเหมาะสม
	5. ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาทางเพศได้อย่างเหมาะสม	5. รู้และเข้าใจถึงความเสี่ยงต่อการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ ที่มีอันตรายถึงชีวิตและการตั้งครรรภ์โดยไม่ ตั้งใจกับปัญหาที่ตามมา	5. หลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองจากความเสี่ยงต่อ การ ติด โร ค ท าง เพศ สัม พันธ์ และการตั้งครรรภ์โดยไม่ตั้งใจ

4.5.4 ขอบข่ายเนื้อหาในการสอนเพศศึกษา (scope of sex education)

การสอนเพศศึกษานั้นมีขอบเขตของเนื้อหากว้างขวางหลายด้าน (จินดาภา สายัณห์วิกลิต, 2508; สุชาติ โสมประยูร, 2521; Kirkendall, 1970 อ้างถึงใน ระวีวรรณ แสงฉาย, 2538) ทั้งนี้เนื่องด้วยพฤติกรรมทางเพศเป็นส่วนหนึ่งของการคิด การแสดงออกและบุคลิกทั้งหมด

ของคนเรา ดังนั้นเพศศึกษาจะต้องวางแผนให้กว้างขวางพอสมควร ต้องให้มีความสนใจให้ความรู้ทางกาย สุขภาพอนามัย ทางจิตใจ ทางอารมณ์ ทางสังคม ที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ และต่อความสัมพันธ์ระหว่างตนและผู้อื่น นอกจากนี้เพศศึกษายังควรคำนึงถึงสภาพที่เป็นจริง ดังนั้นจึงต้องพิจารณาถึงสภาวะอันพึงประสงค์และน่าจะปฏิบัติได้ เนื้อหาและขอบเขตของเพศศึกษา มีดังนี้

1. ด้านร่างกายและชีวภาพ (biological aspect)

1.1 กายวิภาคและสรีรวิทยาของขบวนการสืบพันธุ์ รวมทั้งหลักความเป็นจริงที่ว่ามนุษย์สามารถควบคุมการเกิดได้

1.2 เรื่องเพศเป็นเรื่องของชีวภาพที่ปรากฏทั่วโลก ในโลกนี้มีเพศหญิงและเพศชายสองเพศ

1.3 การทำงานของร่างกายระบบต่างๆและทั้งหมดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความนึกคิดทัศนคติของคนกับความผลักดันให้เขาแสดงออกทางเพศอย่างไร คือ สมองและศีลธรรม ขนบประเพณี เกี่ยวข้องกับการกระทำ

1.5 การเติบโตทางเพศทางด้านร่างกายและสรีรวิทยาเป็นอย่างไร ในเมื่อร่างกายเจริญเติบโตเต็มที่แล้ว

1.6 พันธุกรรมและสุพันธุกรรมศาสตร์ (genetic and eugenic) การศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพของพันธุกรรมให้ดีขึ้นให้อนุชนรุ่นหลัง

2. ด้านจิตใจและจิตวิทยา (psychological aspect)

2.1 เพศเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ

2.2 สาเหตุและการรักษา ความผิดปกติทางเพศ

2.3 การอดกลั้นทางเพศ (abstinence) หรือรักษาพรหมจารีและสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ

2.4 การขจัดความกังวลที่ไม่จำเป็น และความหงวโยเกี่ยวกับเรื่องธรรมดาๆ เกี่ยวกับพัฒนาทางเพศและพฤติกรรมบางอย่าง เช่น masturbation และความอยากรู้ อยากเห็น

3. ด้านสุขภาพอนามัย (hygienic aspect)

3.1 การเน้นความสำคัญของอนามัยต่อเพศนั้น ต้องครอบคลุมถึงสุขภาพทั่วไปทั้งกายและใจเกี่ยวข้องกับเพศอย่างไร

3.2 การรักษาความสะอาดของอวัยวะของร่างกายโดยทั่วไป รวมทั้งอวัยวะเพศด้วย

3.3 ความรู้เกี่ยวกับกามโรค การป้องกัน

3.4 เพศและการเพิ่มประชากร

3.5 ความรู้เรื่องการวางแผนครอบครัว

4. ด้านสังคม (social aspect)

การเน้นความสำคัญของด้านสังคมนอกจากเรื่องทั่วไปแล้วจะต้องพิจารณาว่าเพศมีความหมายอย่างไรต่อส่วนรวมและเพศกับสังคมนั้นมีความเกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด ดังเช่น

4.1 เมื่อครอบครัวเป็นสถาบันใดสถาบันหนึ่ง เพศและครอบครัวเกี่ยวข้องกันอย่างไร

4.2 อิทธิพลของเพศต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่างๆ เช่น เรื่องเดียวกันใช้ชายหญิงไปติดต่อ ผลเหมือนกันหรือไม่

4.3 ปัจจัยอะไรทางสังคมเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ เช่น การทำแท้ง การควบคุมสิ่งอนาจาร ลูกไม่มีพ่อ การฆ่าตัวตาย หรือทำลายอนาคต

4.4 วิธีการที่บุคคลแต่ละคนและสังคมใช้วิธีศึกษาและพัฒนาขนบธรรมเนียม ประเพณีและศีลธรรมกับการออกกฎและข้อบังคับที่เหมาะสมมาช่วยให้ความสว่างเกี่ยวกับเพศและคลี่คลายปัญหาทางเพศ

ในการศึกษาและพิจารณาในด้านนี้ จะต้องตั้งจุดประสงค์ให้มุ่งไปถึงการใช้เพศในการให้เกิดผลดีงาม ฟังพอใจ สุขสนุกสนาน สะดวกสบายแก่ชีวิตของแต่ละคน และให้ผู้นั้นรู้จักใช้เพศอย่างถูกต้องตามความเหมาะสมของขนบธรรมเนียมประเพณี

5. ด้านทัศนคติและการรู้จักปรับตัว (personal adjustment and attitude)

สิ่งสำคัญที่ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ คือ การใช้ความรู้ในทางทัศนคติและการปรับตัวของมนุษย์ให้นำมาใช้ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ สภาพความต้องการของแต่ละคนอย่างถูกต้อง โดยมีหัวข้อที่ควรพิจารณาเช่น

5.1 จะปรับตัวอย่างไรกับการเป็นหนุ่มเป็นสาว เข้าไป เร็วไป

5.2 มาตรฐานการวางตัวก่อนสมรส โดยเฉพาะกับคู่ที่ออกเที่ยวด้วยกันหรือคู่มั่น

5.3 การสังสรรค์ระหว่างหนุ่มสาว

5.4 นิสัยและการปฏิบัติเกี่ยวกับเพศ

5.5 มีความเข้าใจและยอมรับการกระทำบางอย่างทางเพศ เช่น คนไทยไม่เคยชินกับการแสดงความรักในที่ชุมนุมชน เมื่อมองเห็นแล้วจะต้องพิจารณาว่าไม่ควรกระทำ การสอนเพศศึกษาที่ดีนั้นจะต้องสอนด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกันทุกด้าน โดยไม่เน้นหนักเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้รับความรู้ มีทัศนคติที่ดี และมีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษา

4.7.4 ข้อควรคำนึงถึงในการสอนเพศศึกษา

ในการสอนเพศศึกษาควรจะใช้วิธีการสอนหรือกิจกรรมต่างๆเช่นเดียวกับการสอนวิชาอื่น แต่เนื่องจากว่าความรู้เรื่องเพศย่อมมีอยู่หลายลักษณะที่แตกต่างไปจากความรู้ทางด้านอื่น ด้วยเหตุนี้วิธีการสอนอาจนับได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากที่สุดในเรื่องความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน ดังนั้นข้อควรคำนึงถึงหรือข้อควรระวังในเรื่องกิจกรรมและการสอนมีดังนี้ (สุชาติ โสภประยูร และ วรณี โสภประยูร, 2541)

1. ก่อนเริ่มต้นบทเรียนเกี่ยวกับเพศศึกษาควรจะรอให้ครูและนักเรียนมีความคุ้นเคยกันดีเสียก่อน เพื่อช่วยให้ทั้งสองฝ่ายได้ศึกษาและเข้าใจซึ่งกันกันดียิ่งขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ครูได้สร้างบรรยากาศแห่งความเป็นกันเอง เพื่อให้เด็กรู้ว่าตนมีความสามารถและมีความกล้าพอที่จะซักถามปัญหาหรือแสดงความคิดเห็นต่างๆได้อย่างเสรี จะช่วยให้นักเรียนตามความสนใจและตรงตามความต้องการมากขึ้น

2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนและการสอนนั้น ควรจะแสวงหากิจกรรมหรือวิธีการที่จะช่วยสร้างทัศนคติความเข้าใจอันดี และมีความคิดวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งจะเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและรู้จักเลือกหรือตัดสินใจได้อย่างฉลาด รวมทั้งรู้จักควบคุมหรือเหนี่ยวรั้งจิตใจ และไม่ตกเป็นทาสของกามอารมณ์ โดยกิจกรรมหรือวิธีการนั้นๆจะต้องไม่มุ่งไปที่ส่งเสริมความรู้เพียงอย่างเดียว

3. ควรใช้กล่องคำถาม (question-box) บ้างในบางโอกาสอันควร โดยให้นักเรียนเขียนคำถามในเศษกระดาษแล้วใส่ลงในกล่องที่จัดไว้ คำถามที่นักเรียนเขียนไม่ควรเขียนชื่อลงไปด้วย เวลาครูตอบควรตอบคำถามอย่างตรงไปตรงมา และไม่ควรอ้างถึงเจ้าของคำถาม

4. การอภิปรายถึงเรื่องเพศในห้องเรียน ควรจะเป็นอย่างตรงไปตรงมาปราศจากอารมณ์ และไม่ควรแสดงความกระดากอาย สำหรับครูนั้นควรจะต้องพูดเรื่องเพศให้

เหมือนกับการพูดหรืออธิบายในการสอนวิชาอื่นๆ และครูไม่ควรนำเอาเรื่องส่วนตัวของทั้งครูและนักเรียนมาเปิดเผย

5. การให้นักเรียนอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องเพศ บางครั้งก็มีประโยชน์มาก แต่ครูควรเป็นผู้แนะนำว่าหนังสือเล่มใดควรอ่านและหนังสือเล่มใดไม่ควรอ่าน นอกจากนี้การให้นักเรียนอ่านหนังสือ วารสาร หรือเอกสารต่างๆ ยังเป็นการช่วยให้นักเรียนพร้อมที่จะอภิปรายปัญหาในห้องเรียนได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

6. ถ้าเป็นโรงเรียนสหศึกษา การสอนเพศศึกษาโดยทั่วไปควรจะจัดสอนรวมกันทั้งเพศชายและหญิง นอกจากบางบทเรียนที่จำเป็นต้องแยกเพศสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการอภิปรายเรื่องเฉพาะเพศในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพราะจะทำให้อภิปรายในเรื่องนั้นๆ ตรงไปตรงมา เป็นเรื่องธรรมดา และรู้สึกสนุกสนานถ้าไม่มีเพศตรงข้ามมาอยู่ด้วย

7. บทเรียนที่ใช้สอนควรจะเลือกให้ตรงตามความต้องการของเด็กและปัญหาทางเพศตามลักษณะการเจริญเติบโตและพัฒนาการ โดยมุ่งตรงไปยังปัญหาของนักเรียน และให้นักเรียนช่วยกันแก้ไขปัญหาเหล่านั้น แล้วช่วยกันสรุปเอาเอง ครูเป็นเพียงผู้คอยแนะนำ

8. ครูควรจัดเตรียมหาคำศัพท์หรือประมวลคำทางด้านวิทยาศาสตร์ทางเพศ รวมทั้งคำสุภาพต่างๆ ที่จะใช้อธิบายเรื่องอวัยวะเพศหรือพฤติกรรมทางเพศไว้ให้เพียงพอ เมื่อนักเรียนฟังแล้วจะได้ไม่เกิดอารมณ์หรือมีทัศนคติไปในทางที่ไม่ดี

9. การเลือกใช้อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน นับว่าเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้เรื่องเพศได้มาก อุปกรณ์การสอนต่างๆ ที่ครูนำมาใช้ก็ควรจะเป็นชนิดเดียวกันกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนวิชาอื่นๆ

10. การประเมินผลตามจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียน เป็นสิ่งที่สำคัญมากของการเรียนการสอนเพศศึกษา ในการประเมินผลครูควรใช้วิธีการวัดผลหลายวิธี และจะต้องวัดพฤติกรรมทั้งในด้านความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ การวัดความรู้โดยทั่วไปนั้นโดยทั่วไปทำได้ง่ายกว่าการวัดทัศนคติและการปฏิบัติ

4.7.5 วิธีการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนและสถาบันการศึกษา

1. อนุบาลและประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 – ป.3) การสอนจะเป็นไปในรูปของการนำเหตุการณ์มาประกอบการสอนให้เป็นไปตามเหตุการณ์ โดยไม่จงใจ สอนโดยวิธีการเลียนแบบชีวิตบ้าน การเล่นกันระหว่างเพศหญิงและชาย มีกิจกรรมการวาดรูป ร้องเพลง บั๊นดินน้ำมัน การเล่านิทานเกี่ยวกับชีวิตคนและสัตว์ และเนื้อหาที่เน้นหนักจะเน้นเรื่องการปรับตัวทางสังคม เนื่องจากเด็กเพิ่งออกสังคมนอกบ้านและเน้นหนักเรื่องอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย

2. ประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4 – ป.6) การสอนยังคงรูปแบบการนำเหตุการณ์มาประกอบการสอนให้เป็นไปตามเหตุการณ์เช่นเดิม แต่ในการสอนในวัยนี้จะต้องมีแผนงานมาประกอบมากขึ้น การสอนจะต้องวางแผนงานโดยไม่让孩子รู้สึกว่างใจสอน การสอนเช่นนี้จะเป็นการสอนที่让孩子ได้ลงมือทำด้วยตนเองเพื่อให้เกิดประสบการณ์ การสอนจะเน้นหนักเกี่ยวกับอวัยวะ หน้าที่ และกลไกการสืบพันธุ์ เช่น การ让孩子ปลูกต้นไม้ เพาะเมล็ด หรือ การตอนต้นไม้ (เพื่อให้เด็กทราบว่า พืชมีการแพร่ขยายพันธุ์ หรือสืบพันธุ์ต่อมาได้อย่างไร) 让孩子รู้จักเลี้ยงสัตว์ เช่น นก แมว สุนัข ปลา ฯลฯ (เพื่อให้ทราบว่า สัตว์มีการแพร่ขยายพันธุ์ หรือสืบลูกหลานต่อมาได้อย่างไร) เป็นการสอนเปรียบเทียบระหว่างสิ่งมีชีวิตด้วยกัน นอกจากนี้เด็กจะได้เรียนรู้ธรรมชาติรอบ ๆ ตัวเขาไปด้วยในตัว

3. มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) การสอนจะเป็นในรูปของการสอนแทรกผสมผสานในวิชาต่าง ๆ และยังคงสอนให้เป็นไปตามเหตุการณ์ สอนให้เด็กมีความคิดริเริ่ม รู้จักค้นคว้าด้วยตนเองโดยการอ่าน การที่ครูจัดการสอนเป็นไปในรูปของการประชุมกลุ่ม ในการสอนนี้คุณครูการสอนมีความจำเป็นมาก และเนื่องจากในวัยนี้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่วัยรุ่น การสอนจึงเน้นหนักเกี่ยวกับวุฒิภาวะทางเพศ เพื่อให้ได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของตนเอง นอกจากนี้ในวัยนี้เด็กจะมีความวุ่นวายใจ ความกังวลมาก การสอนจึงเน้นหนักไปในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น การเล่นกีฬา การเล่นดนตรี ฯลฯ หรือการเล่นที่ใช้กำลังกาย อื่น ๆ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทั้งนี้เพื่อเบี่ยงเบนความสนใจทางเพศให้น้อยลง

4. มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) การสอนจะเป็นในรูปของการสอนแทรกผสมผสานในวิชาต่าง ๆ เช่นกัน ซึ่งส่วนใหญ่จะสอดแทรกอยู่ในวิชาสุขศึกษา ในการสอนนั้นจะเน้นหนักเรื่องความรัก การแต่งงาน การสร้างครอบครัว และการวางแผนครอบครัว เพราะเด็กในวัยนี้将有ความสนใจเรื่องดังกล่าวมาก นอกจากนี้แล้วเด็กบางคนอาจจะไม่ได้เรียนต่อ จำเป็นที่จะต้องให้เขาได้ทราบเรื่องราวต่าง ๆ ที่ถูกต้อง ได้แนวคิดที่ดี ได้ทัศนคติที่ดีไป เมื่อเขาได้นำไปปฏิบัติเมื่อพ้นโรงเรียนไปได้ จะได้ปฏิบัติอย่างเหมาะสม ในการสอนก็เช่นเดียวกับวัยมัธยมต้น กล่าวคือ 让孩子ได้อภิปราย ประชุมกลุ่ม หัดคิด หัดวางแผน และการสอนครูจะต้องใช้คุณครูการสอนให้เหมาะสมมาประกอบการสอน นอกจากนี้การสอนอาจจะประกอบไปด้วย กิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เช่น การเล่นกีฬา ดนตรี ฯลฯ ดังได้กล่าวมาแล้ว นอกจากนี้การทัศนศึกษา ควรจะจัดถ้าสามารถจะกระทำได้

5. อุดมศึกษา มหาวิทยาลัยการสอนอาจจะสอดแทรกในวิชาต่าง ๆ เช่น วิชา สุขอนามัยส่วนบุคคล วิชาชีวิตครอบครัว ฯลฯ หรือจะเป็นการสอนโดยแยกวิชาหนึ่งโดยเฉพาะก็ได้ โดยการสอนจะเน้นหนักเกี่ยวกับเรื่องชีวิตครอบครัว การวางแผนครอบครัว นอกจากนี้อาจจะ สอดแทรกการให้คำแนะนำ การแก้ไขปัญหาในครอบครัวด้วยโดยวิธีการสอนนอกจาก ประกอบด้วยการบรรยายของครูอาจารย์แล้วจะต้องให้ได้อภิปรายประมุขกลุ่มศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเองและการมีกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ประกอบ

จะเห็นได้ว่า วิธีการสอนในโรงเรียนและสถาบันการศึกษานั้นจะเริ่มใช้วิธีที่เป็นไปตามธรรมชาติ และค่อย ๆ เพิ่มความสลับซับซ้อนมากขึ้นเป็นลำดับ ในด้านตัวเด็กจะได้รับ ความรู้ที่ง่าย ๆ และเพิ่มความยากขึ้นเป็นลำดับเช่นกัน โดยที่ความรู้เดิมก็ยังมีอยู่ แต่จะเพิ่มความ กว้างและความลึกซึ้งของเนื้อหามากขึ้น โดยที่หวังว่า เมื่อเด็กได้ผ่านการสอนการอบรมในโรงเรียน แล้ว จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไปในอนาคต

4.7.6 ตัวอย่างวิธีการสอนหรือกิจกรรม

ในการสอนบทเรียนเพศศึกษานั้นมีอยู่หลากหลายวิธี และไม่จำกัดว่าวิธีใดวิธี หนึ่งจะดีที่สุด ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์เนื้อหา วิธีการก็เป็นเรื่องสำคัญ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรม พลศึกษา, 2530) ซึ่งวิธีการสอนนั้น ได้แก่

1. การบรรยาย (lecture) หมายถึง การเตรียมข้อความที่จะเสนอโดยการพูด ของเรื่องหนึ่งเรื่องใด โดยผู้ชำนาญการด้านนั้นๆ
2. การอภิปรายกลุ่ม (discussion group) คือ การจัดกลุ่มบุคคลให้ได้มีโอกาส พบปะและอภิปรายแบบไม่เป็นทางการในหัวข้อที่สมาชิกทุกคนมีส่วนเกี่ยวข้อง
3. เทคนิคการระดมสมอง (brain storming) เป็นเทคนิคเพื่อสร้างความคิด ริเริ่มก่อนลงมือปฏิบัติงาน โดยสมาชิกทุกคนออกความคิดเห็นและไม่คำนึงว่าความคิดเห็นนั้นจะ ใช้ได้หรือไม่ ทุกคนมีอิสระในการพูดและแสดงความคิดเห็น
4. การเล่นบทบาทสมมุติ (role playing) เข้าร่วมแสดงบทบาทชีวิตจริงต่อหน้า กลุ่ม ไม่มีบทเขียน ไม่เตรียมคำถามคำตอบไว้ล่วงหน้า สร้างเรื่องขึ้นขณะที่กำลังแสดงอยู่
5. การใช้กรณีตัวอย่าง (case study) คือ การนำเสนอรายละเอียดของ เหตุการณ์หนึ่งๆ ต่อผู้ฟัง โดยปากเปล่า ข้อเขียน ภาพยนตร์ ภาพโปสเตอร์ สไลด์ ฟิล์ม สตรีป วีดีโอ หรือรวมๆ กันก็ได้
6. การจัดทัศนศึกษา (field trip) คือ การนำกลุ่มผู้เข้าร่วมได้ชมสิ่งของหรือ สถานที่ที่น่าสนใจ อันเป็นประสบการณ์ตรงในการศึกษา

7. การสาธิต (demonstration) คือ การเสนอวิธีทำงานหรือกระบวนการนำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติตามขั้นตอนที่สาธิตให้ชมแล้วนั้นต่อไป โดยมีผู้ควบคุมแนะนำ

8. การเรียนการสอนแบบโปรแกรม (program instruction) หมายถึง การจัดลำดับประสบการณ์การเรียนการสอนไปตามขีดความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน จากสิ่งที่ย่างไปหายากทีละน้อย ให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง โดยปฏิบัติตามคำแนะนำที่กำหนดไว้ตามลำดับในบทเรียน นักเรียนจะเห็นคำตอบและสามารถตรวจคำตอบที่ถูกต้องก่อนจะเรียนในขั้นต่อไป

9. การเรียนการสอนโดยใช้ป้ายนิเทศ (webboard) คือ การจัดแสดงเรื่องราวหรือรวบรวมความรู้อย่างสั้นๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ต้องมีจุดมุ่งหมายที่กระตุ้นและเร้าให้ผู้เรียนสนใจ ลักษณะทั่วไปของป้ายนิเทศประกอบด้วยภาพ หรือวัสดุ 3 มิติ ที่ต้องการแสดง มีข้อความประกอบเพื่อนำสนใจและเข้าใจดียิ่งขึ้น

10. การสอนโดยให้ทำงานเป็นกลุ่มรูปกรรมการ (committee) คือ การจัดกลุ่มหรือคณะกรรมการและมอบหมายงานให้รับผิดชอบ และเสนอผลงานที่ได้ทำมาให้กลุ่มอื่นหรือเพื่อนในชั้นทราบ

4.7.7 อุปกรณ์การสอนหรือโสตทัศนูปกรณ์

อุปกรณ์การสอนหรือโสตทัศนูปกรณ์เป็นเทคโนโลยีที่สำคัญทางการศึกษา จัดเป็นการเรียนในการช่วยถ่ายทอดข้อเท็จจริง ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ความซาบซึ้ง และทักษะให้แก่ผู้เรียน จากการมองเห็นและได้ยินเสียง ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อตนเองมีประสบการณ์ตรง และประสบการณ์ตรงควรเป็นรูปธรรมมากกว่าเป็นนามธรรม (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา, 2530) ซึ่งโสตทัศนูปกรณ์มี 2 ลักษณะคือ

1. ลักษณะที่เป็นของแข็ง (hard ware) ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายฟิล์มสตริป เครื่องฉายโปรเจกต์ เครื่องฉายภาพที่บดแสง และของจริงที่เป็นของแข็งต่างๆ

2. ลักษณะที่เป็นของอ่อน (soft ware) ได้แก่ หนังสือ แผนภูมิ แผ่นภาพ แผ่นสถิติ ภาพถ่าย ภาพโฆษณา ฟิล์มภาพยนตร์ ฟิล์มสไลด์ ฟิล์มสตริป เทปบันทึกเสียง เทปโทรทัศน์ เป็นต้น

คุณค่าของอุปกรณ์การสอน

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (2530) กล่าวถึง คุณค่าของอุปกรณ์การสอนไว้ ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น ทำให้เกิดความคิดรวบยอด และทักษะในเรื่องนั้นได้ดี
2. ทำให้ผู้เรียนจดจำเรื่องต่างๆ ได้มากขึ้นและจำได้นาน
3. โสตทัศนูปกรณ์ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจให้กระทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองมากขึ้น เป็นการสร้างความพร้อมให้แก่ผู้เรียน
4. คุณลักษณะของโสตทัศนูปกรณ์ที่เป็นจริง ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ดียิ่งขึ้น และเป็นแนวทางให้เข้าใจสิ่งอื่นๆ ได้ดีด้วย
5. โสตทัศนูปกรณ์ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น
6. โสตทัศนูปกรณ์ช่วยย่นเวลาในการสอนและช่วยลดคำตอบหรือคำบรรยายของครูและนักเรียนได้
7. ช่วยให้นักเรียนที่เรียนช้าสามารถเข้าใจได้เร็วขึ้น มากขึ้น ส่วนเด็กที่ฉลาดสามารถเรียนรู้ได้มากกว่า และไม่รู้สึกลำบากหนอยที่ต้องรอคนอื่นๆ ที่เรียนช้า
8. ถ้าครูใช้โสตทัศนูปกรณ์เป็นประจำแล้ว สามารถที่จะเปลี่ยนแนวความคิดเจตคติที่ดีและมั่นคงได้
9. โสตทัศนูปกรณ์ช่วยเสริมความคิด และแก้ปัญหาต่างๆ ได้เป็นอย่างดี
10. โสตทัศนูปกรณ์บางอย่าง เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ จะช่วยเร่งทักษะในการเรียนรู้ของเด็ก

4.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นต่อการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน

บรรเทา อุทัยทัศน์ (2514) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของครูระดับประถมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อการสอนเพศศึกษา” เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูในโรงเรียนรัฐบาลระดับประถมศึกษาที่มีต่อการสอนเพศศึกษา” กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 257 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการเรียนการสอน ถ้าจะจัดโครงการสอนเพศศึกษาขึ้นในโรงเรียนควรเริ่มดำเนินการในชั้นประถมศึกษาก่อน

ชวน กสิกร (2516) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีต่อการสอนเพศศึกษา” เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีต่อการสอนเพศศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูใหญ่จำนวนทั้งสิ้น 350 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม โดย

ทำการศึกษาทั้งสิ้น 6 ด้าน คือ ความหมายและความสำคัญทางเพศ หลักสูตรเพศศึกษา ผู้สอน การจัดและดำเนินการสอน วิธีการสอน อุปกรณ์การสอน และความร่วมมือของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการที่จะให้มีการสอนเพศศึกษา หลักสูตรเพศศึกษาควรจัดให้มีเนื้อหาทางด้านสังคม วัฒนธรรม และศีลธรรม ให้มากขึ้นพร้อมกับทางด้านกายวิภาคและสรีรวิทยา และไม่เห็นด้วยกับการที่จะให้นักเรียนได้รับความรู้เพศศึกษาจากหลายแหล่งโดยไม่ต้องมาสอนในโรงเรียน ครูที่แต่งงานสอนเพศศึกษาได้ดีกว่าครูโสด และแพทย์หรือพยาบาลสอนเพศศึกษาได้ดีกว่าครู

เทพนม เมืองแมน (2518, อ้างถึงใน ผกาพรรณ แสงไทยทวีพร, 2530) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ทัศนคตินักเรียนไทยต่อการสอนเพศศึกษาและประชากรศึกษาในโรงเรียน” เพื่อศึกษาทัศนคติของนักเรียนไทยต่อการสอนเพศศึกษาและประชากรศึกษาในโรงเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้สอนเพศศึกษา และนักเรียนส่วนมากกล่าวว่าตนเองมีความรู้ด้านเพศศึกษาน้อยมาก โดยทราบจากการบอกเล่าของเพื่อนๆ ส่วนแหล่งที่นักเรียนได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ได้จากสื่อมวลชนต่างๆ คือ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และวิทยุ สำหรับบิดามารดามีส่วนช่วยในการให้ความรู้เพศศึกษาเป็นส่วนน้อย

สุชาติ ปลดเปลื้อง (2518, อ้างถึงใน ผกาพรรณ แสงไทยทวีพร, 2530) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “สำรวจแนวโน้มของนักเรียนชั้นประโยควิชาสี่พชั้นสูงปีที่ 2 โรงเรียนเพาะช่างที่มีต่อเพศศึกษา” เพื่อสำรวจแนวโน้มของนักเรียนชั้นประโยควิชาสี่พชั้นสูงปีที่ 2 โรงเรียนเพาะช่างที่มีต่อเพศศึกษา โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาจำนวน 175 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับความรู้เรื่องเพศยังไม่เพียงพอ และต้องการหาความรู้เพิ่มเติม สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป โดยไม่จำเป็นต้องแยกเพศ เด็ก และครูผู้สอน ส่วนแหล่งความรู้เรื่องเพศศึกษานักศึกษาส่วนมากได้รับจากสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ รองลงมาคือ เพื่อน ส่วนที่บ้าน นักศึกษาส่วนมากไม่ได้รับความรู้เรื่องเพศจากที่บ้านเลย นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นพพร พานิชสุข (2522, อ้างถึงใน จินตนา ไม้เจริญ, 2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติและความต้องการของอาจารย์และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเรื่องการสอนเพศศึกษา” เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของอาจารย์และนักเรียนในเรื่องการสอนเพศศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งศึกษาแนวทางแก้ไขในเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักเรียนชายเข้าใจว่าเพศศึกษาเป็นการศึกษาในทุกเรื่องเกี่ยวกับเพศ ส่วนนักเรียนหญิงเข้าใจว่า เพศศึกษาเป็นการศึกษาเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย ส่วนความต้องการในการสอนเพศศึกษานั้น อาจารย์และนักเรียนมีความคิดเห็นเห็นว่า ควรให้มีการเรียนการสอนเพศศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้นไป โดยเน้นเนื้อหาในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น สำหรับวิชาเพศศึกษาอาจารย์มีความคิดเห็นเห็นว่า ควรสอนเพศศึกษาโดยสอดแทรกในวิชาต่างๆ โดยเฉพาะวิชาพลานามัย แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการสอนเพศศึกษาควรจัดเป็นวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ

ปรียา อันตระกุล (2523) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความรู้ และทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครในด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว” เพื่อสำรวจความรู้และทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครในด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 483 คน และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์จำนวน 482 คน ซึ่งมีช่วงอายุระหว่าง 15-21 ปี ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่ามีความรู้ในเรื่องเพศศึกษาถูกต้อง
2. แหล่งความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนส่วนใหญ่ คือ หนังสือเกี่ยวกับเพศศึกษา รองลงมาคือ ครู อาจารย์
3. ผู้ที่ให้คำปรึกษาเรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนส่วนใหญ่ คือ เพื่อนสนิทเพศเดียวกัน
4. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการที่จะจัดให้มีการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน
5. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า ควรเริ่มสอนเพศศึกษาแก่นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 รองลงมา คือ สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
6. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าควรจัดเป็นวิชาบังคับ และสัปดาห์ละ 1 คาบ
7. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการที่ครูผู้สอนเพศศึกษาควรเป็นครูที่สมรสแล้ว

สัญญา เรื่องถาวรกุล (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร” เพื่อศึกษาสภาพและ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน เพศศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ชั้นพื้นฐาน ในด้านการใช้หลักสูตร เนื้อหาวิชา ครูผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนจำนวน 66 คน และนักเรียน จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม แบบสังเกต และแบบวิเคราะห์เอกสาร ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร ใช้วิธีสอนหลายอย่าง ผสมผสานกัน แต่มีปัญหาในการสอนบางเรื่องเนื่องจากไม่กล้าสอน ได้แก่ การสืบพันธุ์ ความผิดปกติทางเพศ และความสัมพันธ์ระหว่างเพศ
2. ครูผู้สอนใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหา ได้แก่ รูปภาพ หนังสือเรียน วีดิทัศน์ และสไลด์ แต่สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่มักจะไม่ทันสมัยและขาดแคลน
3. ครูผู้สอนวัดและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่สอน เป็นระยะ ๆ โดยการทดสอบ และสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงการเรียนการสอน
4. การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาในหนังสือเรียน และหนังสืออ่านเพิ่มเติม ส่วนใหญ่จะเป็นร้อยแก้ว ด้านสาระ ความรู้ และมีภาพประกอบ
5. เนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาในหนังสือเรียนส่วนใหญ่ จะเน้นด้านชีววิทยาเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น ด้านจิตวิทยาเรื่องการปรับตัวทางเพศ และด้านสังคมวิทยาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ส่วนหนังสืออ่านเพิ่มเติมจะเน้นด้านชีววิทยาเรื่องการตั้งครรภ์และการคลอด

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัย สรุปได้ว่า ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสอนเพศศึกษาให้แก่เยาวชน ได้แก่ บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ครู และชุมชน แต่จากการศึกษาชาว การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเพศศึกษาจะพบว่า ถึงแม้บิดามารดาหรือผู้ปกครองจะมีบทบาทสำคัญ ต่อการให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษาให้แก่บุตรหลานมากที่สุดก็ตาม แต่ด้วยสาเหตุหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของวัฒนธรรมไทย ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศ เวลา ฯลฯ ทำให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่สามารถให้ความรู้แก่บุตรหลานได้อย่างเพียงพอ ดังนั้นครูและอาจารย์ในสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศที่ถูกต้องให้แก่เยาวชน แต่

พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของเยาวชนไทยในปัจจุบันกำลังเป็นปัญหาที่สำคัญหนึ่งของเยาวชน จึงทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ถึงการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่ หรือควรเป็นไปในทิศทางใด เพราะถึงแม้ปัจจุบันจะมีการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาแล้วก็ตาม แต่พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของเยาวชนกลับมีจำนวนเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้น ในการสนทนากลุ่มครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำการสนทนาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา” โดยทำการศึกษาใน 5 ประเด็น ประกอบด้วย ด้านจุดมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ ระหว่างกลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน รวมถึงศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนในการสนทนากลุ่ม ต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลออนไลน์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ดังนั้นประชากรจึงต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ต ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้เลือกศึกษากับผู้ลงทะเบียนเรียนผ่านทางเว็บไซต์ออนไลน์ (www.chulaonline.com) ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ให้การศึกษารูปแบบของ e-learning ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าผู้ที่ลงทะเบียนเรียนผ่านเว็บไซต์ออนไลน์ทั้งหมดเป็นผู้ที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้ ประชากรในการศึกษาครั้งนี้จึงเป็นผู้ลงทะเบียนเรียนผ่านทางเว็บไซต์ออนไลน์ในปีพุทธศักราช 2547 ตั้งแต่เดือนมกราคม – เดือนพฤศจิกายน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 10,061 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยลักษณะของประชากรมีความหลากหลาย แต่ในการวางแผนเพื่อจัดกลุ่มสนทนาควรจัดให้ผู้ร่วมสนทนาในกลุ่มเดียวกันมีภูมิหลังและคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และจากการศึกษาลักษณะของประชากร พบว่า ประชากรมีช่วงอายุที่กว้าง นั่นคือ อยู่ในช่วงอายุ 18-45 ปี โดยมีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปีมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ใช้เกณฑ์ของอายุมาใช้จัดกลุ่มสนทนา โดยพิจารณาถึงความคล้ายคลึงกันในกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ใกล้เคียงกัน ผู้วิจัยจึงแบ่งช่วงอายุออกเป็น 3 ช่วง คือ ผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุต่ำกว่า 23 ปี ผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุระหว่าง 23-30 ปี และผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยในการกำหนดเกณฑ์อายุในแต่ละช่วงอายุผู้วิจัยขอให้เหตุผล ดังนี้

ช่วงอายุที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดว่าเป็นผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุต่ำกว่า 23 ปี เนื่องจากผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าในช่วงอายุนี้อาจกำลังอยู่ในวัยกำลังศึกษา นั่นคือผู้ร่วมสนทนาจะเป็นในกลุ่มของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งผู้ร่วมสนทนาอาจจะมีประสบการณ์คล้ายคลึงใกล้เคียง ดังนั้นจึงกำหนดช่วงอายุจนถึงวัยต่ำกว่า 23 ปี ซึ่งเป็นวัยที่กำลังศึกษาในระดับที่ไม่เกินอุดมศึกษา (ปริญญาตรี)

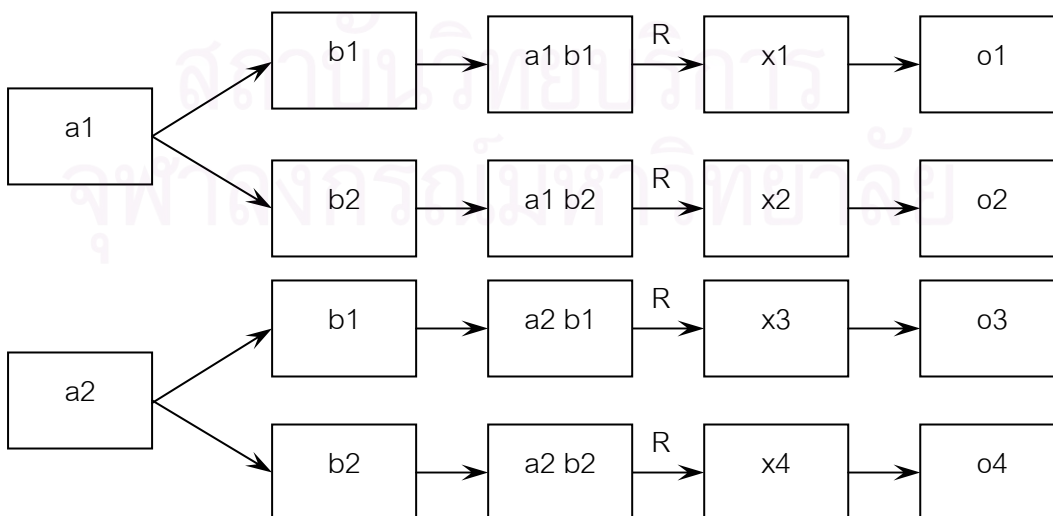
ช่วงอายุที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดว่าเป็นผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุระหว่าง 23-30 ปี เนื่องจากในช่วงนี้อยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น และเป็นกลุ่มในวัยทำงาน

ช่วงอายุที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดว่าเป็นผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป เนื่องจากเป็นวัยผู้ใหญ่ เป็นกลุ่มในวัยทำงานและโดยส่วนใหญ่จะเป็นวัยที่มีครอบครัวแล้ว ประกอบกับว่าในช่วงอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไปนั้นจะมีผู้ลงทะเบียนเรียนในช่วงอายุนี้มีจำนวนไม่สูงมากนัก เหตุนี้ผู้วิจัยจึงจัดอายุผู้ร่วมสนทนาเป็นช่วงอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยไม่มีการแบ่งช่วงอายุได้อีก

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง โดยวางแผนการวิจัยเป็นแบบ 2x2 แฟคทอเรียลสุ่มสมบูรณ์ (2x2 Completely Randomized Factorial Design) ซึ่งมีแบบแผนการทดลองดังนี้

แผนภาพที่ 3.1 แบบแผนการทดลอง

เมื่อ

a1	หมายถึง	การสนทนากลุ่มออนไลน์โดยใช้ห้องสนทนา
a2	หมายถึง	การสนทนากลุ่มออนไลน์โดยใช้กระดานสนทนา
b1	หมายถึง	การแสดงตนอย่างเปิดเผยตัว (ชื่อจริง)
b2	หมายถึง	การแสดงตนอย่างไม่เปิดเผยตัว (นามแฝง)
R	หมายถึง	การสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลอง
X1	หมายถึง	กลุ่มทดลองที่ใช้ห้องสนทนา โดยผู้ร่วมสนทนาใช้ชื่อจริง
X2	หมายถึง	กลุ่มทดลองที่ใช้ห้องสนทนา โดยผู้ร่วมสนทนาใช้นามแฝง
X3	หมายถึง	กลุ่มทดลองที่ใช้กระดานสนทนา โดยผู้ร่วมสนทนาใช้ชื่อจริง
X4	หมายถึง	กลุ่มทดลองที่ใช้กระดานสนทนา โดยผู้ร่วมสนทนาใช้นามแฝง
O1-O4	หมายถึง	การวัดผลการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลองแบบหลายขั้นตอน โดยมีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผู้วิจัยทำการสุ่มประชากรเข้าสู่รูปแบบการสนทนากลุ่ม คือ การสนทนากลุ่มด้วยห้องสนทนา (chat room) และการสนทนากลุ่มด้วยกระดานสนทนา (webboard) โดยใช้วิธีการสุ่มด้วยโปรแกรม SPSS หลังจากนั้นทำการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมด เพื่อเชิญมาเป็นผู้ร่วมสนทนากลุ่มและรอการตอบรับตามระยะเวลาที่กำหนด เมื่อมีผู้ตอบรับเพื่อเข้าร่วมเป็นผู้สนทนา ผู้วิจัยทำการส่งจดหมายอีกครั้งเพื่อสอบถามช่วงอายุของผู้วิจัยที่ได้แบ่งไว้ตามเกณฑ์ในการจัดกลุ่มผู้ร่วมสนทนา คือ ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 23 ปี ผู้ที่มีอายุระหว่าง 23-30 ปี และผู้ที่มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป จากนั้นผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มผู้ตอบรับเข้าร่วมการสนทนาตามเกณฑ์อายุข้างต้น และทำการสุ่มตัวอย่างจากผู้ตอบรับการเป็นผู้ร่วมสนทนาที่แบ่งตามช่วงอายุและรูปแบบการสนทนาเป็นจำนวนกลุ่มละ 16 คน แล้วจึงทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่รูปแบบการแสดงตนในการสนทนากลุ่ม คือ การแสดงตนแบบเปิดเผยตัว (ชื่อจริง) และการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตัว (นามแฝง) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายกลุ่มละ 8 คน ดังนั้นจะได้จำนวนผู้ร่วมสนทนาในแต่ละกลุ่มทดลอง ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มทดลองและอายุ

อายุ	กลุ่มทดลอง				รวม
	กลุ่มที่ 1 (คน)	กลุ่มที่ 2 (คน)	กลุ่มที่ 3 (คน)	กลุ่มที่ 4 (คน)	
ต่ำกว่า 23 ปี	8	8	8	8	32
ระหว่าง 23-30 ปี	8	8	8	8	32
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	8	8	8	8	32
รวม	24	24	24	24	96

ดังนั้นในแต่ละกลุ่มทดลองจึงประกอบไปด้วย กลุ่มสนทนากลุ่มรวม 3 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน จึงทำให้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มทดลองกลุ่มละ 24 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาทั้งสิ้น 96 คน โดยผู้วิจัยมีวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำการติดต่อศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอรายชื่อและที่อยู่ของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail addresses) ของผู้ที่ลงทะเบียนเรียนผ่านทางเว็บไซต์จุฬาออนไลน์ (www.chulaonline.com) แบบไม่เสียค่าใช้จ่าย ในปีพุทธศักราช 2547 ตั้งแต่เดือนมกราคม – เดือนพฤศจิกายน โดยผู้วิจัยได้รับรายชื่อผู้ลงทะเบียนเรียนทั้งสิ้น 10,061 รายชื่อ

2. ข้อมูลที่ได้รับมานั้นประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล และ e-mail addresses ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้มาจัดเรียงตามลำดับอักษรและพิจารณาข้อมูลที่ได้รับมา พบว่า มีรายชื่อของผู้ลงทะเบียนที่มีชื่อซ้ำกัน นอกจากนั้นยังมี e-mail addresses ที่ผู้วิจัยคาดว่าไม่น่าจะเป็น e-mail addresses ที่แท้จริง เนื่องจากการลงทะเบียนเพื่อเรียนแบบไม่เสียค่าใช้จ่ายกับทางจุฬาออนไลน์นั้น จะมีการกรอกข้อมูลเพียง ชื่อ-นามสกุล อายุ และ e-mail addresses ดังนั้นการให้ข้อมูลของผู้ลงทะเบียนอาจจะไม่ใช่ข้อมูลที่แท้จริงได้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบข้อมูลและจัดระบบข้อมูลที่ได้รับมาทั้งหมด โดยตรวจสอบรายชื่อที่ซ้ำซ้อนและ e-mail addresses ที่คาดว่าไม่น่าจะเป็น e-mail addresses ที่แท้จริง เช่น xxx.@.com, อี๊ด@hotmail.com, poonsri1@.com เป็นต้น ผู้วิจัยจึงทำการจัดเรียงรายชื่อและตัดรายชื่อที่ซ้ำซ้อนให้เหลือเพียงรายชื่อเดียว รวมทั้งตัดรายชื่อที่คาดว่าไม่ใช่

e-mail addresses ที่แท้จริงออกจากรายชื่อที่จะทำการส่ง e-mail ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รายชื่อที่จะทำการส่ง (จดหมายอิเล็กทรอนิกส์) e-mail ทั้งหมด 9,342 รายชื่อ

3. ผู้วิจัยทำการสุ่มรายชื่อ e-mail addresses ที่ได้ทำการตรวจสอบในข้อที่ 2 เข้าสู่รูปแบบการสนทนาซึ่งแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ ห้องสนทนา (chat room) และกระดานสนทนา (webboard) โดยผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรม SPSS ในการสุ่มเข้าสู่รูปแบบการสนทนาในครั้งนี้ โดยได้จำนวนรายชื่อที่ผู้วิจัยจะต้องทำการส่งในแต่ละรูปแบบการสนทนา รูปแบบละ 4,671 คน

4. ผู้วิจัยจะต้องทำการส่งจดหมายทั้งสิ้นจำนวน 9,342 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้ทำการสมัคร e-mail addresses ของ hotmail เพื่อใช้ในการส่งจดหมายในครั้งนี้ และเนื่องจาก 1 ชื่อ e-mail addresses จะทำการส่งได้เพียงวันละ 100 ฉบับเท่านั้น เพื่อให้เกิดความรวดเร็วเนื่องจากผู้วิจัยจะต้องทำการส่งจดหมายจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงได้สมัคร e-mail addresses ของ hotmail จำนวนทั้งสิ้น 8 ชื่อ โดยแบ่งเป็น e-mail addresses ที่จะทำการส่งตามรูปแบบการสนทนาแบบละ 4 e-mail addresses ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 รายชื่อ e-mail addresses จำแนกตามรูปแบบการสนทนา

e-mail addresses	
chat room	webboard
saranya_research@hotmail.com	edu_research@hotmail.com
research_c1@hotmail.com	research_w1@hotmail.com
research_c2@hotmail.com	research_w2@hotmail.com
research_c3@hotmail.com	research_w3@hotmail.com

ดังนั้นใน 1 วัน ผู้วิจัยจะสามารถทำการส่งจดหมายได้ทั้งสิ้นประมาณ 800 ฉบับ แต่เนื่องด้วยผู้วิจัยจะต้องเผื่อจำนวนครั้งในการส่งจดหมายไว้ในการติดต่อกับผู้ที่ให้ความสนใจในการตอบรับเป็นผู้ร่วมสนทนา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงทำการส่งจดหมายได้วันละ 85 ฉบับ โดยเหลือไว้จำนวน 15 ฉบับเผื่อในการติดต่อกับ ดังนั้นผู้วิจัยจะทำการส่งจดหมายในการเขียนเชิญเป็นผู้ร่วมสนทนาวันละประมาณ 680 ฉบับ โดยผู้วิจัยเริ่มทำการส่งจดหมายตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 9 มีนาคม 2548

5. ผู้วิจัยติดต่อกลุ่มประชากรผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) โดยแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและอธิบายถึงวิธีการสนทนากลุ่มในแต่ละรูปแบบที่ได้รับการสุ่ม พร้อมทั้งบอกหัวข้อที่จะใช้ในการสนทนากลุ่ม (อยู่ในภาคผนวก)

โดยในการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) นั้นเพื่อให้มั่นใจได้ว่าจดหมายที่ส่งจะถึงมือผู้รับโดยไม่ไปรวมอยู่ในจดหมายขยะ (junk mail) ด้วยเหตุนี้ก่อนทำการส่งจดหมายไปยังกลุ่มประชากร ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดลองการส่งในหลายรูปแบบ และพบว่าวิธีที่ดีที่สุดในการส่งจดหมายให้ถึงมือผู้รับคือ การส่งจดหมายไปยังผู้รับครั้งละ 1 รายชื่อ จนครบจำนวน

ถึงแม้ว่าผู้วิจัยจะได้ทำการตรวจสอบรายชื่อ e-mail addresses ในเบื้องต้นแล้ว แต่ยังคงพบว่ามีรายชื่อ e-mail addresses บางส่วนที่ไม่สามารถจัดส่งได้หรือมีการตีกลับ ซึ่งหากรายชื่อ e-mail addresses เป็นของ Hotmail ผู้วิจัยจะสามารถทราบได้ทันทีว่ามีรายชื่อ e-mail addresses นั้นจริงหรือไม่ เพราะหากไม่มี e-mail addresses นั้นจะแจ้งให้ทราบในทันที แต่หากเป็น e-mail addresses ของผู้ให้บริการรายอื่น ที่ไม่สามารถจัดส่งได้จะมีการส่งจดหมายมาแจ้งให้ผู้วิจัยทราบภายหลัง ดังนั้นจดหมายที่ผู้วิจัยทำการส่งและคาดว่าจะถึงมือผู้รับจะมีจำนวนตามที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 จำนวนจดหมายที่ส่งได้จำแนกตามรูปแบบการสนทนา

รูปแบบการสนทนา	จำนวนจดหมาย (ฉบับ)		
	จดหมายที่ส่งทั้งหมด	จดหมายที่ไม่สามารถส่งได้	จดหมายที่ส่งได้จริง
ห้องสนทนา (chat room)	4,671	1,012	3,659
กระดานสนทนา (webboard)	4,671	1,004	3,667
รวม	9,342	2,016	7,326

จากตารางที่ 3.3 พบว่า ผู้วิจัยสามารถทำการส่งจดหมายได้จริงจำนวนทั้งสิ้น 7,326 ฉบับ โดยเป็นจดหมายที่ส่งให้กลุ่มประชากรที่ได้รับการสุ่มรูปแบบการสนทนาด้วยห้องสนทนาจำนวน 3,659 ฉบับ และรูปแบบการสนทนาด้วยกระดานสนทนา จำนวน 3,667 ฉบับ

6. ผู้วิจัยรอการติดต่อกลับเป็นเวลา 1 สัปดาห์ หลังจากส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เมื่อมีผู้ตอบรับการเข้าร่วมเป็นผู้ร่วมสนทนา ผู้วิจัยทำการส่งจดหมายอีกครั้งเพื่อ

สอบถามช่วงอายุ โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วงอายุ คือ ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 23 ปี ผู้ที่มีอายุระหว่าง 23-30 ปี และผู้ที่มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนผู้ตอบรับการเข้าร่วมสนทนาจำแนกตามช่วงอายุดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 จำนวนผู้ตอบรับเป็นผู้เข้าร่วมการสนทนา จำแนกตามรูปแบบการสนทนาและช่วงอายุ

ช่วงอายุ	รูปแบบการสนทนา		รวม
	ห้องสนทนา (chat room)	กระดานสนทนา (webboard)	
ต่ำกว่า 23 ปี	39	44	83
23-30 ปี	53	54	107
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	41	45	86
รวม	133	143	276

จากตารางที่ 3.4 พบว่า มีผู้ตอบรับเป็นผู้เข้าร่วมสนทนาทั้งสิ้น 276 คน โดยเป็นรูปแบบการสนทนาด้วยห้องสนทนาจำนวน 133 คน และรูปแบบการสนทนาด้วยกระดานสนทนาจำนวน 143 คน

แต่เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการเปลี่ยนโปรแกรมที่ใช้ในการสนทนาของรูปแบบการสนทนาผ่านห้องสนทนา จากเว็บไซต์ที่ได้จัดทำขึ้นมาเป็นโปรแกรม MSN Messenger ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ให้บริการสำหรับผู้ใช้ในบริการในเครือข่ายของ Hotmail ดังเหตุผลที่ได้กล่าวไว้ในข้อจำกัดการวิจัยและเมื่อผู้วิจัยได้พิจารณา e-mail addresses ของผู้ตอบรับเป็นผู้เข้าร่วมการสนทนาในกลุ่มในรูปแบบห้องสนทนา พบว่า มีผู้ตอบรับเข้าเป็นผู้ร่วมสนทนาบางส่วนที่ไม่ได้ใช้ e-mail addresses ของผู้ให้บริการในเครือข่ายของ Hotmail ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เพื่อสอบถามความสะดวกในการใช้โปรแกรม MSN Messenger กับผู้ตอบรับการเข้าร่วมสนทนาในรูปแบบห้องสนทนาทั้งหมดอีกครั้ง ซึ่งได้รับการตอบกลับดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 จำนวนผู้ตอบรับเป็นผู้เข้าร่วมการสนทนาที่สะดวกใช้โปรแกรม MSN Messenger จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	การใช้โปรแกรม MSN Messenger		
	สะดวก	ไม่สะดวก	ไม่ตอบกลับ
ต่ำกว่า 23 ปี	36	2	1
23-30 ปี	47	4	2
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	36	5	0
รวม	119	11	3

จากตารางที่ 3.5 พบว่า ผู้ตอบรับเป็นผู้เข้าร่วมการสนทนาที่สะดวกใช้โปรแกรม MSN Messenger มีจำนวนทั้งสิ้น 119 คน

7. ผู้วิจัยทำการสุ่มผู้ตอบรับในแต่ละรูปแบบการสนทนาจำนวนกลุ่มละ 16 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากนั้นทำการสุ่มเข้าสู่รูปแบบการแสดงตน คือ การแสดงตนแบบเปิดเผย และการแสดงตนแบบไม่เปิดเผย จำนวนกลุ่มละ 8 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จนทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างครบทุกกลุ่มทดลอง โดยมีรายละเอียดดังกล่าวแล้วในตารางที่ 3.1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือในการจัดการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย

1.1 เว็บไซต์ที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ โปรแกรมสำหรับการสนทนา (ห้องสนทนา) และเว็บไซต์ที่เป็นกระดานสนทนา

1.2 คู่มือในการสนทนากลุ่ม 1 ฉบับ ซึ่งหัวข้อที่ใช้ในการสนทนากลุ่มครั้งนี้ คือ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา” สาเหตุที่เลือกเรื่องนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทั่วไป ไม่เฉพาะเจาะจง และหัวข้อที่จะนำมาใช้ในการสนทนากลุ่มจะต้องเป็นหัวข้อที่กำลังเป็นที่สนใจของประชาชน นอกจากนี้ จากการติดตามข่าวการศึกษาพบว่า ได้มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง และจากการสำรวจพบว่า ในปีพุทธศักราช 2547 ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนพฤศจิกายน มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับเพศศึกษาและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนและ

นักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 112 ชาว ซึ่งถือได้ว่ามีการนำเสนอข่าวเป็นจำนวนมาก นับได้ว่าเรื่องเพศศึกษาเป็นปัญหาสำคัญของเยาวชนอยู่ในขณะนี้ จึงเป็นเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจ และในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ปริมาณและคุณภาพของข้อมูล ดังนั้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลมา จึงเป็นสิ่งสำคัญ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ตัดสินใจเลือกหัวข้อการสนทนากลุ่มดังกล่าวใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2. แบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับการบันทึกคะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ประกอบด้วยแบบบันทึกคะแนนปริมาณและคุณภาพของข้อมูล และคู่มือการใช้แบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล (อยู่ในภาคผนวก)

การสร้างเครื่องมือ

1. เครื่องมือในการจัดการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย

เว็บไซต์ที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ โปรแกรมสำหรับการสนทนา (ห้องสนทนา) และเว็บไซต์ที่เป็นกระดานสนทนา

1.1.1 โปรแกรมสำหรับการสนทนา (ห้องสนทนา)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้โปรแกรม MSN Messenger เนื่องจากเมื่อผู้วิจัยได้ทดลองระบบของห้องสนทนาที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นนั้นปรากฏว่า เมื่อพิมพ์ข้อความแล้วข้อความที่พิมพ์นั้นจะไม่สามารถแสดงข้อความได้ทันทีแต่จะต้องรอการ refresh หน้าใหม่ทุกๆ 5 วินาทีข้อความจึงจะปรากฏขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้ข้อความของการสนทนาที่ได้ดำเนินการสนทนาไปแล้วนั้น กลับไปขึ้นต้นอยู่บรรทัดแรกทุกครั้งที่มีการ refresh ซึ่งจะทำให้ผู้ร่วมสนทนาทุกคนจะต้องทำการเลื่อนหน้าเว็บเพจลงมาทุกครั้งที่มีการ refresh ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การแสดงความคิดเห็นไม่ราบรื่น และจากการศึกษารูปแบบของห้องสนทนาส่วนใหญ่ในเว็บไซต์ต่างๆจะเป็นในลักษณะดังกล่าวทั้งสิ้น แต่หากเป็นโปรแกรม MSN Messenger แล้วจะไม่มีข้อจำกัดในลักษณะนี้ และผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่จะมี e-mail address ในเครือข่ายของระบบ Hotmail ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่า การใช้โปรแกรมนี้ในการเก็บข้อมูลจึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมมากที่สุด

โปรแกรม MSN Messenger นี้ สามารถเข้าไปดาวน์โหลดเพื่อการใช้งานได้ที่ <http://www.msn.com> ลักษณะการใช้งานโปรแกรม MSN Messenger มีดังนี้

1. ก่อนเข้าใช้งานโปรแกรม MSN Messenger จะต้องทำการ sign in เสียก่อน โดยจะต้องทำการใส่ e-mail addresses และ password เมื่อระบบได้ทำการตรวจสอบว่า e-mail addresses และ password นั้นตรงกันก็สามารถเข้าสู่ระบบเพื่อใช้งานได้

2. เมื่อเข้าสู่ระบบใช้งานได้แล้วจะมีรายชื่อของผู้ที่เราได้ทำการบันทึก e-mail addresses ไว้ หากผู้ใดที่เรามีรายชื่อกำลังใช้งานอยู่จะปรากฏเป็นรูปคนสีเขียว หากไม่ได้ใช้งานจะปรากฏเป็นรูปคนสีแดง ดังนั้นจึงสามารถทำการสนทนาได้กับบุคคลที่กำลังใช้งานอยู่ได้เท่านั้น

3. หากต้องการสนทนากับบุคคลใดให้ดับเบิลคลิกที่รายชื่อของบุคคลนั้น จะสามารถทำการสื่อสารได้โดยการพิมพ์ข้อความ นอกจากนั้นโปรแกรมนี้ยังรองรับการใช้ไมโครโฟน และ web camera หากผู้ใช้งานมีอุปกรณ์ดังกล่าวก็สามารถใช้งานได้ที่ ซึ่งจะสามารถได้ยินเสียงและภาพเคลื่อนไหวได้ แต่เนื่องจากการเก็บข้อมูลในครั้งนี กลุ่มตัวอย่างไม่ได้มีอุปกรณ์ดังกล่าวครบทุกคน ดังนั้นในการเก็บข้อมูลครั้งนี้จึงเป็นการสื่อสารกับโดยการพิมพ์ข้อความในการสนทนา

4. ในการสนทากลุ่มครั้งนี้จะมีผู้เข้าร่วมสนทนาทั้งสิ้น 9 คน (รวมผู้วิจัย) โดยโปรแกรม MSN Messenger สามารถใช้งานพร้อมกันได้ทีเดียวหลายคน โดยการเข้าไปที่ invite จากนั้นจะปรากฏรายชื่อของผู้ที่กำลังใช้งานอยู่ทั้งหมดในขณะนั้น แล้วให้คลิกไปที่รายชื่อของผู้ที่ต้องการดึงเข้ามาร่วมสนทนาแล้วกดตกลง ซึ่งการ invite นี้จะทำได้ครั้งละ 1 คน ผู้วิจัยทำการ invite จนครบจำนวนคนที่ต้องการ

5. เมื่อทำการ invite ผู้ร่วมสนทนาทั้งหมดทุกคนแล้ว หน้าจอทางด้านซ้ายมือ ด้านบนเป็นกรอบเพื่อแสดงข้อความที่ผู้ร่วมสนทนาได้แสดงความคิดเห็นไว้แล้ว โดยการเรียงลำดับของข้อความที่ได้แสดงความคิดเห็นนั้น จะเรียงตามเวลาในการแสดงความคิดเห็น ความคิดเห็นได้ถูกแสดงความคิดเห็นเข้ามาก่อนจะอยู่ด้านบน ความคิดเห็นอื่นๆจะเรียงลำดับต่อลงมาในแถวล่าง โดยข้อความจะเลื่อนขึ้นไปอย่างอัตโนมัติ ผู้ร่วมสนทนาไม่ต้องเลื่อนหน้าจอขึ้นลงด้วยตนเอง นอกจากนั้นหากผู้ร่วมสนทนาต้องการย้อนไปดูข้อความที่ได้ทำการสนทนาผ่านไป แล้วนั้นก็ยังสามารถกระทำได้ โดยการเลื่อนลูกศรที่อยู่ด้านข้างของกรอบข้อความ

ด้านล่างใต้กรอบที่แสดงข้อความนั้น จะเป็นกรอบข้อความไว้สำหรับให้ผู้ร่วมสนทนาพิมพ์ความคิดเห็น โดยด้านบนของกรอบจะมีแถบเครื่องมือ เพื่อให้ผู้ร่วมสนทนาสามารถใส่ลูกเล่นให้แก่ข้อความของตนเองได้ ซึ่งประกอบด้วยเครื่องมือต่างๆ เช่น การปรับเปลี่ยนตัวอักษร อย่างเช่น รูปแบบ ขนาด หรือสีของตัวอักษร นอกจากนั้นยังสามารถเลือกรูปหน้าเพื่อแสดงอารมณ์ได้ เมื่อผู้ร่วมสนทนาต้องการแสดงความคิดเห็นให้พิมพ์ข้อความที่ต้องการลงในกรอบข้อความนี้ จากนั้นให้กด enter หรือ คลิก send ข้อความที่ได้พิมพ์แสดงความคิดเห็นไว้นั้น

จะไปปรากฏบนหน้าจอทันทีและทางด้านขวาของหน้าจอจะแสดงรายชื่อของผู้ร่วมสนทนาทั้งหมดในขณะนั้น

1.1.2 กระดานสนทนา

ผู้วิจัยได้สร้างเว็บไซต์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ โดยทำการจดโดเมนใช้ชื่อว่า <http://www.eduresearchthai.com> ซึ่งในแต่ละเว็บเพจจะประกอบด้วย

1. เว็บเพจหน้าแรก เป็นหน้าต้อนรับมีพื้นฉากหลังสีดำมีข้อความโดยใช้ตัวอักษรสีฟ้าว่า “สอนเพศศึกษาแบบไหน? ให้โดนใจวัยโจ๋!” การใช้ข้อความดังกล่าวเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและเป็นการกระตุ้นให้ผู้ร่วมสนทนาเข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ยังมีกล่องข้อความว่า “webboard click>>”

2. เว็บเพจที่สอง เป็นหน้าลงทะเบียนก่อนเข้าใช้งาน โดยผู้เข้าร่วมสนทนาจะต้องทำการใส่ username และ password ก่อนเข้าร่วมการแสดงความคิดเห็น

3. เว็บเพจที่สาม เป็นหน้ารวมของห้องกระดานสนทนา ซึ่งจะมีอยู่ทั้งหมด 7 ห้อง แต่ผู้ร่วมสนทนาจะสามารถเข้าแสดงความคิดเห็นได้เฉพาะห้องที่ได้กำหนดไว้เท่านั้น โดยในหน้ารวมนั้นนอกจากจะแสดงจำนวนห้องกระดานสนทนาแล้ว ยังมีการแสดงถึงจำนวนกระทู้และจำนวนของข้อความทั้งหมดในห้องกระดานสนทนานั้นๆ ด้วย

4. เว็บเพจที่สี่ เมื่อคลิกเข้าสู่ห้องกระดานสนทนาในแต่ละห้องแล้วจะปรากฏเป็นหน้ารวมหัวข้อมกระทู้ทั้งหมดที่ผู้ดำเนินการสนทนาได้ทำการโพสเอาไว้ นอกจากนี้ยังมีการแสดงจำนวนความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนาในแต่ละกระทู้ รวมถึงวันและเวลาของความคิดเห็นล่าสุดแสดงไว้อีกด้วย

5. เว็บเพจที่ห้า เป็นหน้าที่แสดงรายละเอียดในแต่ละกระทู้ซึ่งจะประกอบด้วยหัวข้อคำถามที่ผู้วิจัยได้ตั้งเพื่อการสนทนาซึ่งจะอยู่ด้านบนเป็นตัวอักษรสีขาวบนพื้นสีดำ ถัดลงมาจะเป็นการแสดงวันเวลาที่ผู้วิจัยทำการตั้งกระทู้ และข้อความที่ผู้วิจัยได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติม

หากมีผู้แสดงความคิดเห็น ความคิดเห็นจะเรียงตามลำดับเวลา โดยความคิดเห็นที่แสดงเป็นความคิดเห็นแรกจะอยู่ต่อจากหัวข้อกระทู้ ความคิดเห็นที่สองจะเรียงต่อมาตามลำดับ โดยด้านซ้ายของเว็บเพจจะแสดงให้เห็นรายชื่อของผู้แสดงความคิดเห็น รวมถึงจำนวนครั้งที่ผู้ร่วมสนทนาท่านนั้นได้แสดงความคิดเห็น แถวถัดมาจะแสดงวันเวลาที่ผู้ร่วมสนทนาได้แสดงความคิดเห็น โดยด้านล่างของวันเวลาจะเป็นข้อความที่ผู้ร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นเอาไว้

ด้านล่างของเว็บเพจจะมีตัวอักษรสีแดงขนาดใหญ่ข้อความว่า “Post Reply” ซึ่งไว้สำหรับผู้ร่วมสนทนาที่ต้องการแสดงความคิดเห็นเมื่อคลิกแล้วจะไปยังหน้าเว็บเพจที่หก

6. เว็บเพจที่หก เป็นเว็บเพจสำหรับให้ผู้ร่วมสนทนาพิมพ์แสดงความคิดเห็น และสามารถทำการปรับเปลี่ยนตัวอักษรได้ โดยสามารถทำตัวหนา ตัวเอียง และขีดเส้นใต้ได้ นอกจากนี้ยังสามารถใส่รูปประกอบหรือเลือกรูปหน้าเพื่อแสดงอารมณ์ได้ และด้านล่างจะมีข้อความว่า “Post Reply” ไว้สำหรับส่งข้อความหลังจากที่ได้พิมพ์ข้อความที่แสดงความคิดเห็นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และข้อความดังกล่าวจะกลับไปปรากฏอยู่ในหน้าเว็บเพจที่ห้า

2. คู่มือในการสนทนากลุ่ม

คู่มือในการสนทนากลุ่มประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ขั้นตอนการสนทนากลุ่ม และแนวคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม ดังนี้

การสร้างแนวคำถามเพื่อการสนทนากลุ่ม

- 1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ตำรา ข่าวการศึกษา เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาและกำหนดโครงสร้างแนวคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการศึกษา
- 2) สร้างคู่มือการสนทนากลุ่มตามโครงสร้างแนวคำถามที่กำหนดไว้ โดยแนวคำถามในการสนทนากลุ่มครอบคลุม 5 ประเด็น ประกอบด้วย ด้านจุดมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล

การตรวจสอบคุณภาพแนวคำถามเพื่อการสนทนากลุ่ม

- 1) นำแนวคำถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมในการเรียงลำดับข้อคำถามก่อนหลังของคำถาม
- 2) ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการสนทนากลุ่ม ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรในการวิจัย 2 กลุ่มทั้งการสนทนากลุ่มผ่านทางห้องสนทนาและกระดานสนทนา โดยพิจารณาความเข้าใจในคำถาม และความราบรื่นในการสนทนากลุ่ม
- 3) นำคู่มือการสนทนากลุ่มมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ตรวจสอบจนมีความสมบูรณ์พร้อมนำมาใช้จริง

3. แบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล 1 ฉบับ โดยนำเกณฑ์ของ Underhill และ Olmsted (2003) และของ Schneider และคณะ (2002) มาประยุกต์ใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดปริมาณและคุณภาพของข้อมูล ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดได้แสดงไว้ดังตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 เกณฑ์ในการวัดปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

สิ่งที่ต้องการวัด	เกณฑ์	วิธีการวัด
ปริมาณของข้อมูล	1.จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด	นับจำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นทั้งหมดทุกความคิดเห็นที่เกิดขึ้น ในการสนทนากลุ่มแต่ละกลุ่มสนทนา ซึ่งไม่นับรวมการทักทาย หยอกล้อ หรือการพูดคุยที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรวิจัย โดยที่การแสดงความคิดเห็น 1 ครั้งจะนับเป็น 1 คะแนน
	2.จำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น	นับจำนวนค่าที่ใช้ทั้งหมดในการแสดงความคิดเห็นจากความคิดเห็นที่ได้ให้คะแนนไว้ในข้อที่ 1 โดยนับตามจำนวนค่าที่เกิดขึ้น รวมถึงสัญลักษณ์ต่างๆ โดยค่า 1 ค่า หรือการแสดงสัญลักษณ์ 1 ครั้ง จะนับเป็น 1 คะแนน
คุณภาพของข้อมูล ด้านความตรง	3.จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม	นับจำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับประเด็นคำถาม โดย 1 ครั้งของการแสดงความคิดเห็น จะนับเป็น 1 คะแนน
	4.จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม	นับจำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงกับประเด็นคำถาม โดย 1 ครั้งของการแสดงความคิดเห็น จะนับเป็น 1 คะแนน
	5.จำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม	นับจำนวนค่าที่ตรงประเด็น นั่นคือนับจำนวนค่าที่ได้จากข้อ 3 (จำนวนของการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม) เป็นความคิดเห็นที่ผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วว่าเป็นความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามโดยใช้หลักเกณฑ์ในการนับค่าหลักเกณฑ์เดียวกับข้อ 2 (จำนวนของค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น)
	6.จำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม	นับจำนวนค่าที่ไม่ตรงประเด็น นั่นคือนับจำนวนค่าที่ได้จากข้อ 4 (จำนวนของการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม) เป็นความคิดเห็นที่ผู้วิจัยได้พิจารณา

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

สิ่งที่ต้องการวัด	เกณฑ์	วิธีการวัด
		แล้วว่าเป็นความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม โดยใช้หลักเกณฑ์ในการนับค่าหลักเกณฑ์เดียวกับข้อ 2 (จำนวนของคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น)
ด้านปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม	7. จำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	นับจำนวนครั้งที่ผู้ร่วมสนทนาได้แสดงออกว่าผู้ร่วมสนทนาได้มีการแสดงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ร่วมสนทนาทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนาคนอื่นๆ รวมถึงสัญลักษณ์ต่างๆ ที่แสดงถึงอารมณ์ในการแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งไม่นับรวมถึงปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องในเรื่องหรือคำถามที่สนทนา เช่น การทักทาย การหยอกล้อ การพูดคุยที่นอกประเด็น การแสดงออก 1 ครั้ง จะนับเป็น 1 คะแนน

ผู้วิจัยทำการบันทึกคะแนนที่ได้จากการวัดปริมาณและคุณภาพของข้อมูลลงในแบบบันทึกตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยทำการบันทึกคะแนนเป็นรายบุคคล (วิธีการวัดอย่างละเอียดและตัวอย่างการให้คะแนนอยู่ในภาคผนวก)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (validity) เกณฑ์ในการวัดปริมาณและคุณภาพของข้อมูลในข้างต้น โดยได้นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นได้นำแบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้ทำการปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาความเหมาะสมของเกณฑ์และวิธีการวัดอีกครั้งหนึ่ง

2. การตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้บันทึกข้อมูล (inter-rater reliability) เพื่อหาความสอดคล้องระหว่างผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน และระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิด้วยกัน ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มทดลองใช้คู่มือในการสนทนากลุ่มให้ผู้ทรงคุณวุฒิรวมถึงตัวผู้วิจัยได้อ่านและพิจารณาเพื่อทำการบันทึกปริมาณและคุณภาพข้อมูล แต่เนื่องด้วยข้อมูลที่ได้รับมากจากการทดลองใช้คู่มือการสนทนากลุ่มนั้นมีจำนวนมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการสุ่มข้อความในการสนทนากลุ่มมาจำนวนทั้งสิ้น 7 ข้อ โดยผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนจะต้องทำการอ่านข้อมูลที่

ได้สุ่มมาตามจำนวนข้อคำถามทั้งหมด แล้วทำการบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกข้อมูลตามเกณฑ์ และวิธีการวัดที่กำหนดไว้ นำผลที่ได้มาหาความเที่ยงโดยใช้สหสัมพันธ์เพียร์สัน ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 ค่าความเที่ยงของการบันทึกข้อมูลระหว่างผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน

เกณฑ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ		
	1	2	3
1. จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด	0.99	0.92	0.99
2. จำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น	0.98	0.98	1.00
3. จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม	0.98	0.98	0.99
4. จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม	0.87	0.93	0.81
5. จำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม	0.99	0.97	0.99
6. จำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม	0.96	0.93	0.94
7. จำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	0.89	0.89	0.89
\bar{x} (ค่าเฉลี่ยรวม)	0.95	0.94	0.94

จากตารางที่ 3.7 พบว่า ค่าความเที่ยงของการบันทึกข้อมูลระหว่างผู้วิจัยกับผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 2 และ 3 มีค่าเป็น 0.95 0.94 และ 0.94 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าค่าความเที่ยงของการบันทึกข้อมูลระหว่างผู้วิจัยกับผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านมีค่าสูง นั่นคือ ค่าความเที่ยงตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป (Golden และ Kaplan อ้างถึงใน ณิชกานต์ บุญเกิด, 2541)

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการหาความเที่ยงของการบันทึกข้อมูลระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน ดังปรากฏในตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 ค่าความเที่ยงของการบันทึกข้อมูลระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน

เกณฑ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ		
	1	2	3
1. จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด	0.86	0.97	0.94
2. จำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น	1.00	0.99	0.99
3. จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม	0.98	0.97	0.99
4. จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม	0.97	0.80	0.78
5. จำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม	0.98	0.99	0.97
6. จำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม	0.95	0.86	0.79
7. จำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	0.94	0.99	0.97
\bar{x} (ค่าเฉลี่ยรวม)	0.95	0.94	0.92

จากตารางที่ 3.8 พบว่าค่าความเที่ยงของการบันทึกข้อมูลระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ (1,2) และ (1,3) มีค่าเป็น 0.95 และ 0.94 ความเที่ยงของการบันทึกข้อมูลระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ (2,3) มีค่าเป็น 0.92 ตามลำดับ ซึ่งเห็นได้ว่าค่าความเที่ยงของการบันทึกข้อมูลระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิกับผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าสูงเช่นกัน นั่นคือ มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป (Golden และ Kaplan อ้างถึงใน ณิชกานต์ บุญเกิด, 2541)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. กรณีสอนสนทนา ผู้วิจัยจะทำการสอบถามช่วงเวลาที่ผู้ร่วมสนทนาสะดวกผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) นำมาหาช่วงเวลาที่ผู้ร่วมสนทนาสะดวกตรงกันและทำการสอบถามช่วงเวลาอีกครั้ง จนได้เวลาที่ผู้ร่วมสนทนาทุกคนสะดวก โดยจะมีการแจ้งเตือนอีกครั้งก่อนการสนทนาเป็นเวลา 1 สัปดาห์ และทำการแจ้งเตือนอีกครั้งก่อนการสนทนาดังกล่าว 1 วัน ผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือทำการเตือนอีกครั้งก่อนเวลาสนทนา 1 ชั่วโมงในกรณีที่ผู้ร่วมสนทนาได้ให้เบอร์โทรศัพท์สำหรับติดต่อ

ส่วนในกรณีกระดานสนทนาผู้วิจัยได้กำหนดวันและเวลาที่จะใช้การสนทนาและแจ้งให้ผู้ร่วมสนทนาทุกคนทราบ โดยจะมีการแจ้งเตือนอีกครั้งก่อนการสนทนาเป็นเวลา 1 สัปดาห์ และทำการแจ้งเตือนอีกครั้งก่อนการสนทนากลุ่ม 1 วัน ผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

2. ผู้วิจัยทำการสนทนากลุ่ม โดยมีลำดับในการสนทนากลุ่มที่ได้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ โดยแสดงไว้ในตารางที่ 3.9

ตารางที่ 3.9 เวลาในการจัดการสนทนากลุ่ม

กลุ่ม ทดลอง	เวลาในการจัดสนทนากลุ่ม		
	สัปดาห์ที่ 1 - 3		สัปดาห์ที่ 4-6
	ช่วงที่ 1 (อายุต่ำกว่า 23 ปี)	ช่วงที่ 2 (อายุ 23-30 ปี)	ช่วงที่ 3 (อายุมากกว่า 30 ปี ขึ้นไป)
กลุ่มที่ 1	5 เม.ย. 48	21 เม.ย. 48	7 พ.ค.48
กลุ่มที่ 2	9 เม.ย. 48	25 เม.ย. 48	3 พ.ค.48
กลุ่มที่ 3	(28 มี.ค.-17 เม.ย.48)		(18 เม.ย.- 8 พ.ค. 2548)
กลุ่มที่ 4			

จากตารางที่ 3.9 ผู้วิจัยต้องการควบคุมให้มีการสนทนากลุ่มในแต่ละกลุ่มการทดลองที่มีเกณฑ์อายุเดียวกันให้มีช่วงเวลาในการจัดสนทนากลุ่มเหมือนกัน เพื่อควบคุมความแตกต่างในเรื่องของระยะเวลาในการสนทนากลุ่ม โดยระยะที่ 1 คือ สัปดาห์ที่ 1-3 ทำการเก็บข้อมูลกับผู้ร่วมสนทนาที่อายุต่ำกว่า 23 ปี และระยะที่ 2 คือ สัปดาห์ที่ 4-6 ทำการเก็บข้อมูลกับผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุระหว่าง 23-30 ปี และผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุมากกว่า 30 ปี ขึ้นไป

ระยะเวลาที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม หากเป็นการสนทนากลุ่มออนไลน์ที่ใช้ห้องสนทนาจะมีการจัดสนทนาเพียงครั้งเดียวในแต่ละกลุ่ม โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 90 - 120 นาที และการสนทนากลุ่มออนไลน์ที่ใช้กระดานสนทนาจะใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 3 สัปดาห์ หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้โพสข้อความไว้ครั้งแรก

3. หลังจากการจัดสนทนาในแต่ละกลุ่ม ทำการศึกษาปริมาณและคุณภาพของข้อมูลจากเกณฑ์ที่ได้ให้ไว้ในแบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล และทำการบันทึกผลเพื่อนำข้อมูลไปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

ขั้นตอนในการดำเนินการสนทนากลุ่ม

1. การสนทนากลุ่มผ่านทางห้องสนทนา

1) ผู้วิจัยเข้าไปยังโปรแกรม MSN Messenger ที่ใช้เป็นห้องสนทนาก่อนการเริ่มสนทนาจริงประมาณ 30 นาทีเพื่อทดสอบระบบต่างๆ หากพบปัญหาติดขัดอย่างไรจะได้ทำการแก้ไขก่อนการเริ่มสนทนา

2) เมื่อผู้ร่วมสนทนาทำการ sign in เข้าสู่ระบบ ผู้วิจัยทำการทักทายพูดคุยเพื่อสร้างความเป็นมิตรเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีก่อนการเริ่มดำเนินการสนทนา

3) เมื่อผู้ร่วมสนทนาмаกันครบ ผู้วิจัยจึงทำการ invite ผู้เข้าร่วมการสนทนาทั้งหมดให้อยู่ในห้องสนทนาเดียวกัน จากนั้นผู้วิจัยกล่าวต้อนรับและแสดงความขอบคุณที่ให้ความร่วมมือและชี้แจงถึงเหตุผลและวัตถุประสงค์ในการเชิญเข้าร่วมสนทนาในครั้งนี้

4) ผู้วิจัยทำการแนะนำตนเองอย่างเป็นทางการอีกครั้งหนึ่ง และขอให้ผู้ร่วมสนทนาแนะนำตนเอง หากเป็นกลุ่มที่มีการแสดงตนอย่างเปิดเผยก็จะใช้ชื่อจริงของตนในการแนะนำตัว และจะใช้ชื่อนั้นในการสนทนาไปตลอด ในส่วนของกลุ่มการแสดงตนไม่เปิดเผยตัวผู้ร่วมสนทนาจะสามารถใช้ชื่ออะไรก็ได้แต่จะต้องใช้ชื่อนั้นไปตลอดการดำเนินการสนทนา

5) ก่อนเริ่มการสนทนาผู้วิจัยชี้แจงให้ผู้ร่วมสนทนาสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ และให้ผู้ร่วมสนทนาเกิดความสบายใจในการแสดงความคิดเห็น

6) ดำเนินการสนทนา เริ่มจากการสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง ต่อด้วยประเด็นคำถามนำเข้าสู่เรื่อง แล้วนำเข้าสู่คำถามหลัก และผ่อนคลายด้วยคำถามเบาๆ ก่อนจบการสนทนา

7) เมื่อการสนทนาสิ้นสุดลงผู้วิจัยแสดงความขอบคุณ

2. การสนทนากลุ่มผ่านทางกระดาษสนทนา

1) ผู้วิจัยทำการทดสอบระบบต่างๆ ก่อนถึงวันที่กำหนดเป็นวันสนทนา รวมถึงการตรวจสอบ username และ password ว่าสามารถใช้งานได้จริง

2) ในกระทู้แรก ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับและแสดงความขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ และชี้แจงถึงเหตุผลและวัตถุประสงค์ในการเชิญเข้าร่วมสนทนาในครั้งนี้ พร้อมทั้งผู้วิจัยทำการแนะนำตนเองอย่างเป็นทางการอีกครั้งหนึ่ง และขอให้ผู้ร่วมสนทนาแนะนำตนเอง หากเป็นกลุ่มที่มีการแสดงตนอย่างเปิดเผยก็จะใช้ชื่อจริงของตนในการแนะนำตัว และจะใช้ชื่อนั้นตลอดการดำเนินการสนทนา ในส่วนของกลุ่มการแสดงตนไม่เปิดเผยตัวผู้ร่วมสนทนาจะสามารถใช้ชื่ออะไรก็ได้แต่จะต้องใช้ชื่อนั้นไปตลอดการดำเนินการสนทนา ผู้วิจัยชี้แจงให้ผู้ร่วมสนทนาสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ และให้ผู้ร่วมสนทนาเกิดความสบายใจในการแสดงความคิดเห็น

3) การดำเนินการสนทนา ผู้วิจัยจะตั้งกระทู้ใหม่ในทุกๆคำถามหลัก และจะทำการตั้งกระทู้ใหม่เมื่อเห็นว่ามีผู้ร่วมสนทนาเข้ามาแสดงความคิดเห็นในกระทู้พอสมควร โดยกระทู้ที่ตั้งไว้แล้วจะไม่มีกรลบทิ้งซึ่งผู้ร่วมสนทนาสามารถแสดงความคิดเห็นได้ตลอดช่วงเวลาในการสนทนา

4) เมื่อครบกำหนดระยะเวลาประมาณ 3 สัปดาห์ ผู้วิจัยแสดงความขอบคุณผู้ร่วมสนทนาในความร่วมมือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกคะแนนปริมาณและคุณภาพของข้อมูลลงในแบบบันทึกตามเกณฑ์ในตารางที่ 3.6 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 11.5 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) วิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน เพื่อบรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) วิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (two-way ANOVA) เพื่อดูความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และเพื่อดูผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาดูมออนไลน์และการแสดงตน ซึ่งข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์นั้นเป็นข้อมูลที่ได้จากการบันทึกคะแนนปริมาณและคุณภาพของข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยผู้วิจัยจะนำคะแนนที่ได้จากเกณฑ์ต่างๆที่ทำการวัด มาทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ ระหว่างกลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน รวมถึงศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนในการสนทนากลุ่ม ต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ที่ลงทะเบียนเรียนผ่านทางเว็บไซต์จุฬาลงกรณ์ออนไลน์ (www.chulaonline.com) แบบไม่เสียค่าใช้จ่าย ในปีพุทธศักราช 2547 ตั้งแต่เดือนมกราคม – เดือนพฤศจิกายน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จนได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 96 คน รายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากวิจัยเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อบรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างตามรูปแบบการทดลอง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบปริมาณของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อบรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างตามรูปแบบการทดลอง

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ความถี่ และร้อยละ (percentage) ของจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อให้ทราบถึงจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มในแต่ละรูปแบบการทดลองโดยจำแนกตามช่วงอายุ รวมถึงเพศของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มในแต่ละกลุ่มทดลอง รายละเอียดแสดงในตารางที่ 2.1-2.2

ตารางที่ 4.1 จำนวนของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำแนกตามกลุ่มทดลองและช่วงอายุ

กลุ่มทดลอง	ช่วงอายุของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม			รวม
	ช่วงที่ 1 (ต่ำกว่า 23 ปี)	ช่วงที่ 2 (23-30 ปี)	ช่วงที่ 3 (ตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป)	
กลุ่มที่ 1 (ห้องสนทนาและเปิดเผยแพร่)	6	7	6	19
กลุ่มที่ 2 (ห้องสนทนาและไม่เปิดเผยแพร่)	7	7	6	20
กลุ่มที่ 3 (กระดานสนทนาและเปิดเผยแพร่)	6	6	7	19
กลุ่มที่ 4 (กระดานสนทนาและไม่เปิดเผยแพร่)	7	8	8	23
รวม	26	28	27	81

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีจำนวนทั้งสิ้น 81 คน โดยกลุ่มทดลองที่ 4 มีจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมากที่สุดคือ จำนวน 23 คน รองลงมา คือ กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 20 คน และกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 3 มีผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจำนวนเท่ากัน คือ 19 คน

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมสนทนา จำแนกตามกลุ่มทดลองและเพศ

กลุ่มทดลอง	เพศ				รวม
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	
กลุ่มที่ 1	12	63.16	7	36.84	19
กลุ่มที่ 2	15	75.00	5	25.00	20
กลุ่มที่ 3	12	63.16	7	36.84	19
กลุ่มที่ 4	15	65.22	8	34.78	23
รวม	54	66.67	27	33.33	81

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนาเป็นเพศชาย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ผู้เข้าร่วมสนทนาเป็นเพศหญิงจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

2.1 การวิเคราะห์การขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม จากจำนวนคำถามทั้งสิ้น 16 ข้อ ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำแนกตามกลุ่มทดลอง

รูปแบบการสนทนากลุ่ม	รูปแบบการแสดงตน						รวม		
	เปิดเผยตน			ไม่เปิดเผยตน			N	\bar{X}	S.D.
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.			
ห้องสนทนา	19	3.11	3.96	20	3.10	4.32	39	3.10	4.09
กระดานสนทนา	19	5.26	5.19	23	6.78	5.97	42	6.10	5.62
รวม	38	4.18	4.68	43	5.07	5.53	81	4.65	5.14

จากตารางที่ 4.3 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ที่จำแนกตามกลุ่มทดลอง พบว่า ในกลุ่มที่ใช้กระดานสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนการขาดหายสูงสุด ($\bar{X} = 6.78$) และกลุ่มที่ใช้ห้องสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยในการขาดหายต่ำสุด ($\bar{X} = 3.10$)

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการสนทนากลุ่ม พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนามีค่าเฉลี่ยคะแนนการขาดหายสูงสุด ($\bar{X} = 6.10$) และเมื่อพิจารณาตามรูปแบบการแสดงตน พบว่า การแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนการขาดหายสูงสุด ($\bar{X} = 5.07$)

2.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน และการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (two-way ANOVA) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
A (รูปแบบการสนทนา)	171.638	1	171.638	6.937*	.010
B (รูปแบบการแสดงตน)	11.536	1	11.536	.466	.497
AB	11.697	1	11.697	.473	.494
ความคลาดเคลื่อน (e)	1905.187	77	24.743		
ทั้งหมด	3865.000	81			

test of homogeneity of variances (F = 4.753**)

*p< .05, **p< .01

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

1. กลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. กลุ่มที่มีรูปแบบการแสดงตนที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาและรูปแบบการแสดงตน ต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า มีความแตกต่างระหว่างรูปแบบการสนทนาต่อคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็น ดังนั้นจึงทำการพิจารณาค่าเฉลี่ยจากตารางที่ 4.3 พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 6.10$) มีค่าเฉลี่ยคะแนนการขาดหายสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 3.10$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบปริมาณของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

3.1 การวิเคราะห์จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นทั้งหมดของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ปริมาณของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้น ทั้งหมด จำแนกตามกลุ่มทดลอง

รูปแบบการสนทนากลุ่ม	รูปแบบการแสดงตน						รวม		
	เปิดเผยตน			ไม่เปิดเผยตน			N	\bar{X}	S.D.
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.			
ห้องสนทนา	19	53.11	25.90	20	58.40	48.38	39	55.82	38.67
กระดานสนทนา	19	12.84	7.10	23	10.57	7.41	42	11.60	7.28
รวม	38	32.97	27.70	43	32.81	40.87	81	32.89	35.10

จากตารางที่ 4.5 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดจำแนกตามกลุ่มทดลอง พบว่า กลุ่มที่ใช้ห้องสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดสูงสุด ($\bar{X} = 58.40$) และกลุ่มที่ใช้กระดานสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดต่ำสุด ($\bar{X} = 10.57$)

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการสนทนากลุ่ม พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดสูงสุด ($\bar{X} = 55.82$) และเมื่อพิจารณาตามรูปแบบการแสดงตน พบว่า การแสดงตนแบบเปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดสูงสุด ($\bar{X} = 32.97$)

3.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน และการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (two-way ANOVA) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
A (รูปแบบการสนทนา)	39051.986	1	39051.986	51.249**	.000
B (รูปแบบการแสดงตน)	45.825	1	45.825	0.060	.807
AB	288.463	1	288.463	0.379	.540
ความคลาดเคลื่อน (e)	58674.768	77	762.010		
ทั้งหมด	186170.000	81			

test of homogeneity of variances (F = 11.576**)

**p < .01

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

1. กลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. กลุ่มที่มีรูปแบบการแสดงตนที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาและรูปแบบการแสดงตน ต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่ามีความแตกต่างระหว่างรูปแบบการสนทนาต่อคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด ดังนั้นจึงทำการพิจารณาค่าเฉลี่ย

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 55.82$) มีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 11.60$)

3.3 การวิเคราะห์จำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ปริมาณของข้อมูลที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นด้วยค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามกลุ่มทดลอง

รูปแบบการสนทนากลุ่ม	รูปแบบการแสดงตน						รวม		
	เปิดเผยตน			ไม่เปิดเผยตน					
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.
ห้องสนทนา	19	464.32	256.81	20	464.25	414.59	39	464.28	342.32
กระดานสนทนา	19	688.63	427.50	23	858.74	1123.24	42	781.79	874.40
รวม	38	576.47	365.94	43	675.26	882.20	81	628.91	687.74

จากตารางที่ 4.7 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น จำแนกตามกลุ่มทดลอง พบว่า กลุ่มที่ใช้กระดานสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 858.74$) และกลุ่มที่ใช้ห้องสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นต่ำสุด ($\bar{X} = 464.25$)

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการสนทนากลุ่ม พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนามีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 781.79$) และเมื่อพิจารณาตามรูปแบบการแสดงตน พบว่า การแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 675.26$)

3.4 การวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนคำที่เกิดขึ้นทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน และการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตน ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (two-way ANOVA) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
A (รูปแบบการสนทนา)	1926722.327	1	1926722.327	4.179*	.044
B (รูปแบบการแสดงตน)	145486.537	1	145486.537	0.316	.576
AB	145711.780	1	145711.780	0.316	.576
ความคลาดเคลื่อน (e)	35499268.711	77	461029.464		
ทั้งหมด	69877036.000	81			

test of homogeneity of variances (F = 3.938*)

*p < .05

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

1. กลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มที่มีรูปแบบการแสดงตนที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาและรูปแบบการแสดงตน ต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่ามีความแตกต่างระหว่างรูปแบบการสนทนา ต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น ดังนั้นจึงทำการพิจารณาค่าเฉลี่ยจากตารางที่ 4.7 พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 781.79$) มีค่าเฉลี่ย

ของคะแนนจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 464.28$)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

4.1 การวิเคราะห์จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของข้อมูลในด้านความตรงที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่ต่างกััน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม จำแนกตามกลุ่มทดลอง

รูปแบบการสนทนากลุ่ม	รูปแบบการแสดงตน						รวม		
	เปิดเผยตน			ไม่เปิดเผยตน			N	\bar{X}	S.D.
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.			
ห้องสนทนา	19	42.32	19.70	20	43.60	35.93	39	42.97	28.81
กระดานสนทนา	19	11.32	6.90	23	9.35	6.85	42	10.24	6.86
รวม	38	26.82	21.42	43	25.28	30.12	81	26.00	26.25

จากตารางที่ 4.9 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามจำแนกตามกลุ่มทดลอง พบว่า กลุ่มที่ใช้ห้องสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามสูงสุด ($\bar{X} = 43.60$) และกลุ่มที่ใช้กระดานสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดต่ำสุด ($\bar{X} = 9.35$)

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการสนทนากลุ่ม พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามสูงสุด ($\bar{X} = 42.97$) และเมื่อพิจารณาตามรูปแบบการแสดงตน พบว่า การแสดงตนแบบเปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามสูงสุด ($\bar{X} = 26.82$)

4.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็น คำถามของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตน ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (two-way ANOVA) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
A (รูปแบบการสนทนา)	21424.051	1	21424.051	49.382**	.000
B (รูปแบบการแสดงตน)	2.352	1	2.352	0.005	.941
AB	53.218	1	53.218	0.123	.727
ความคลาดเคลื่อน (e)	33406.228	77	433.847		
ทั้งหมด	109890.000	81			

test of homogeneity of variances (F = 11.089**)

**p < .01

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

1. กลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. กลุ่มที่มีรูปแบบการแสดงตนที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาและรูปแบบการแสดงตน ต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า มีความแตกต่างระหว่างรูปแบบการสนทนาต่อคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ดังนั้นจึงทำการ

พิจารณาค่าเฉลี่ยจากตารางที่ 4.9 พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 42.97$) มีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 10.24$)

4.3 การวิเคราะห์จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของข้อมูลในด้านความตรงที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม จำแนกตามกลุ่มทดลอง

รูปแบบการสนทนากลุ่ม	รูปแบบการแสดงตน						รวม		
	เปิดเผยตน			ไม่เปิดเผยตน					
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.
ห้องสนทนา	19	5.47	6.60	20	9.15	13.70	39	7.36	10.86
กระดานสนทนา	19	1.47	1.54	23	1.78	2.00	42	1.64	1.79
รวม	38	3.47	5.15	43	5.21	10.04	81	4.40	8.12

จากตารางที่ 4.11 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามจำแนกตามกลุ่มทดลอง พบว่า กลุ่มที่ใช้ห้องสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามสูงสุด ($\bar{X} = 9.15$) และกลุ่มที่ใช้กระดานสนทนาและมีการแสดงตนแบบเปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามต่ำสุด ($\bar{X} = 1.47$)

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการสนทนากลุ่ม พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามสูงสุด ($\bar{X} = 7.36$) และเมื่อพิจารณาตามรูปแบบการแสดงตน พบว่า การแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามสูงสุด ($\bar{X} = 5.21$)

4.4 การวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น คำถามของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตน ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (two-way ANOVA) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
A (รูปแบบการสนทนา)	650.179	1	650.179	11.175**	.001
B (รูปแบบการแสดงตน)	79.914	1	79.914	1.374	.245
AB	57.056	1	57.056	0.981	.325
ความคลาดเคลื่อน (e)	4479.937	77	58.181		
ทั้งหมด	6838.000	81			

test of homogeneity of variances (F = 9.050**)

**p < .01

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

1. กลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มที่ต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. กลุ่มที่มีรูปแบบการแสดงตนที่ต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาและรูปแบบการแสดงตน ต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากผลวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่ามีความแตกต่างระหว่างรูปแบบการสนทนา ต่อคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม ดังนั้นจึงทำการพิจารณา

ค่าเฉลี่ยจากตารางที่ 4.11 พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 7.36$) มีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 1.64$)

4.5 การวิเคราะห์จำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของข้อมูลในด้านความตรงที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นด้วยค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม จำแนกตามกลุ่มทดลอง

รูปแบบการสนทนากลุ่ม	รูปแบบการแสดงตน						รวม		
	เปิดเผยตน			ไม่เปิดเผยตน			N	\bar{X}	S.D.
N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.				
ห้องสนทนา	19	396.84	221.58	20	361.45	287.71	39	378.69	254.89
กระดานสนทนา	19	607.11	408.21	23	631.91	763.60	42	620.69	621.44
รวม	38	501.97	341.03	43	506.12	601.25	81	504.17	493.54

จากตารางที่ 4.13 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามจำแนกตามกลุ่มทดลอง พบว่า กลุ่มที่ใช้กระดานสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามสูงสุด ($\bar{X} = 631.91$) และกลุ่มที่ใช้ห้องสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามต่ำสุด ($\bar{X} = 361.45$)

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการสนทนากลุ่ม พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนามีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามสูงสุด ($\bar{X} = 620.69$) และเมื่อพิจารณาตามรูปแบบการแสดงตน พบว่า การแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามสูงสุด ($\bar{X} = 506.12$)

4.6 การวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็น คำถามของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (two-way ANOVA) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
A (รูปแบบการสนทนา)	1162805.831	1	1162805.831	4.897*	.030
B (รูปแบบการแสดงตน)	563.687	1	563.687	0.002	.961
AB	18234.882	1	18234.882	0.077	.782
ความคลาดเคลื่อน (e)	18283935.092	77	237453.702		
ทั้งหมด	40076230.000	81			

test of homogeneity of variances (F = 3.151*)

*p< .05

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

1. กลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มที่มีรูปแบบการแสดงตนที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาและรูปแบบการแสดงตนต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า มีความแตกต่างระหว่างรูปแบบการสนทนาต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ดังนั้นจึง

ทำการพิจารณาค่าเฉลี่ยจากตารางที่ 4.13 พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 620.69$) มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 378.69$)

4.7 การวิเคราะห์จำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของข้อมูลในด้านความตรงที่ได้จากการแสดงความคิดเห็น ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม จำแนกตามกลุ่มทดลอง

รูปแบบการสนทนากลุ่ม	รูปแบบการแสดงตน						รวม		
	เปิดเผยตน			ไม่เปิดเผยตน			N	\bar{X}	S.D.
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.			
ห้องสนทนา	19	54.95	69.57	20	97.55	151.87	39	76.79	119.54
กระดานสนทนา	19	87.16	109.07	23	227.04	432.47	42	163.76	332.49
รวม	38	71.05	91.69	43	166.81	335.67	81	121.89	255.65

จากตารางที่ 4.15 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามจำแนกตามกลุ่มทดลอง พบว่า กลุ่มที่ใช้กระดานสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามสูงสุด ($\bar{X} = 227.04$) และกลุ่มที่ใช้ห้องสนทนาและมีการแสดงตนแบบเปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามต่ำสุด ($\bar{X} = 54.96$)

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการสนทนากลุ่ม พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้กระดานสนทณาค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามสูงสุด ($\bar{X} = 163.76$) และเมื่อพิจารณาตามรูปแบบการแสดงตน พบว่า การแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามสูงสุด ($\bar{X} = 166.81$)

4.8 การวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น คำถามของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตน ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (two-way ANOVA) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F
A (รูปแบบการสนทนา)	131568.876	1	131568.876	2.087
B (รูปแบบการแสดงตน)	167564.209	1	167564.209	2.658
AB	47619.529	1	47619.529	0.755
ความคลาดเคลื่อน (e)	4854145.380	77	63040.849	
ทั้งหมด	6431785.000	81		

test of homogeneity of variances (F =8.379**)

**p< .01

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

1. กลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มที่มีรูปแบบการแสดงตนที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาและรูปแบบการแสดงตน ต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.9 การวิเคราะห์จำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของข้อมูลในด้านปฏิสัมพันธ์การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มสนทนาในการแสดงความคิดเห็นระหว่างผู้ร่วมสนทนาด้วยค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จำแนกตามกลุ่มทดลอง

รูปแบบการสนทนากลุ่ม	รูปแบบการแสดงตน						รวม		
	เปิดเผยตน			ไม่เปิดเผยตน					
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.
ห้องสนทนา	19	9.68	8.33	20	10.30	7.61	39	10.00	7.87
กระดานสนทนา	19	1.58	2.12	23	1.04	1.82	42	1.29	1.95
รวม	38	5.63	7.26	43	5.35	7.05	81	5.48	7.11

จากตารางที่ 4.17 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จำแนกตามกลุ่มทดลอง พบว่า กลุ่มที่ใช้ห้องสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 10.30$) และกลุ่มที่ใช้กระดานสนทนาและมีการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่ำสุด ($\bar{X} = 1.04$)

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการสนทนากลุ่ม พบว่า การสนทนากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 10.00$) และเมื่อพิจารณาตามรูปแบบการแสดงตน พบว่า การแสดงตนแบบเปิดเผยตนมีค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 5.63$)

4.10 การวิเคราะห์ความแตกต่างของจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกัน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (two-way ANOVA) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
A (รูปแบบการสนทนา)	1516.702	1	1516.702	46.679**	.000
B (รูปแบบการแสดงตน)	0.032	1	0.032	0.001	.975
AB	6.669	1	6.669	0.205	.652
ความคลาดเคลื่อน (e)	2501.893	77	32.492		
ทั้งหมด	6478.000	81			

test of homogeneity of variances (F = 11.036**)

**p < .01

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

1. กลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. กลุ่มที่มีรูปแบบการแสดงตนที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาและรูปแบบการแสดงตน ต่อค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่ามีความแตกต่างระหว่างรูปแบบการสนทนา ต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ดังนั้นจึงทำการพิจารณาค่าเฉลี่ยจากตารางที่ 4.17 พบว่า การสนทนาในกลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 10.00$) มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 1.29$)

ตารางที่ 4.19 สรุปผลการวิจัยจำแนกตามประเด็นวิจัย

ประเด็นวิจัย	สรุปผล	รูปแบบการสนทนา		การแสดงตน	
		ห้องสนทนา	กระดานสนทนา	เปิดเผยแพร่	ไม่เปิดเผยแพร่
1. การขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนา	คะแนนของการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 6.10$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 3.10$) โดยที่การแสดงตนที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยคะแนนของการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนา และการแสดงตนที่แตกต่างกันต่อคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนา	-	✓	-	-
2. ปริมาณของข้อมูล					
2.1 จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด	คะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดของกลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 55.82$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 11.60$) โดยที่การแสดงตนที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนา และการแสดงตนที่แตกต่างกันต่อคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด ดังนั้นการใช้ห้องสนทนาจึงทำให้เกิดจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมดสูงกว่า	✓	-	-	-

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็นวิจัย	สรุปผล	รูปแบบการสนทนา		การแสดงตน	
		ห้องสนทนา	กระดานสนทนา	เปิดเผยแพร่	ไม่เปิดเผยแพร่
	กลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา				
2.2 จำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น	คะแนนจำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 781.79$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 464.28$) โดยที่การแสดงตนที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนา กลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกันต่อคะแนนจำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น ดังนั้นการใช้กระดานสนทนาจึงทำให้เกิดจำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นสูงกว่าห้องสนทนา	-	✓	-	-
3. คุณภาพของข้อมูล					
3.1 ด้านความตรง					
3.1.1 จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม	คะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามของกลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 42.97$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 10.24$) โดยที่การแสดงตนที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนา กลุ่มและการแสดงตนที่แตกต่างกันต่อคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ดังนั้นการใช้ห้องสนทนาจึงทำให้เกิดจำนวนครั้งใน	✓	-	-	-

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็นวิจัย	สรุปผล	รูปแบบการสนทนา		การแสดงตน	
		ห้องสนทนา	กระดานสนทนา	เปิดเผยแพร่	ไม่เปิดเผยแพร่
	การแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา				
3.1.2 จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม	คะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามของกลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 7.36$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 1.64$) โดยที่การแสดงตนที่ต่างกันมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาดังกล่าวและการแสดงตนที่ต่างกันต่อคะแนนจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม ดังนั้นการใช้ห้องสนทนาจึงทำให้เกิดจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา	✓	-	-	-
3.1.3 จำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม	คะแนนจำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามของกลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 620.69$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 378.69$) โดยที่การแสดงตนที่ต่างกันมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาดังกล่าวและการแสดงตนที่ต่างกันต่อคะแนนจำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ดังนั้นการใช้กระดานสนทนาจึงทำให้เกิดจำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรง	-	✓	-	-

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็นวิจัย	สรุปผล	รูปแบบการสนทนา		การแสดงตน	
		ห้องสนทนา	กระดานสนทนา	เปิดเผยแพร่	ไม่เปิดเผยแพร่
	ประเด็นคำถามสูงกว่าห้องสนทนา				
3.1.4 จำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม	ทั้งรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกันต่อคะแนนจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม	-	-	-	-
3.2 ด้านปฏิสัมพันธ์การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มสนทนา	จำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา ($\bar{X} = 10.00$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา ($\bar{X} = 1.29$) โดยที่การแสดงตนที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยคะแนนจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกันต่อคะแนนจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ดังนั้นการใช้ห้องสนทนาจึงทำให้เกิดจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา	✓	-	-	-

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ ระหว่างกลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่แตกต่างกัน รวมถึงศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มและการแสดงตนในการสนทนากลุ่ม ต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง โดยวางแผนการวิจัยเป็นแบบ 2x2 แฟคทอเรียลสุ่มสมบูรณ์ (2x2 Completely Randomized Factorial Design) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ตอบรับในการเข้าร่วมเป็นผู้ร่วมสนทนากลุ่มจากผู้ลงทะเบียนเรียนแบบไม่เสียค่าใช้จ่ายทางเว็บไซต์จุฬาออนไลน์ (www.chulaonline.com) ตั้งแต่เดือนมกราคม -เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2547 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนาทั้งสิ้น 96 คน และแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองกลุ่มละ 24 คน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างโดยทำการติดต่อไปยังศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอทราบรายชื่อและที่อยู่ของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail addresses) ของผู้ที่ลงทะเบียนเรียนผ่านทางเว็บไซต์จุฬาออนไลน์ (www.chulaonline.com) แบบไม่เสียค่าใช้จ่าย ในปีพุทธศักราช 2547 ตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนพฤศจิกายน เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วผู้วิจัยทำการจัดเรียงและตรวจสอบข้อมูลเพื่อทำการคัดรายชื่อที่ได้พิจารณาแล้วว่าไม่น่าจะเป็น e-mail addresses ที่แท้จริงและรายชื่อที่ซ้ำซ้อนออกให้เหลือเพียงชื่อเดียว จากนั้นทำการสุ่มรายชื่อเข้าสู่รูปแบบการสนทนากลุ่ม คือ การสนทนากลุ่มด้วยห้องสนทนา (chat room) และการสนทนากลุ่มด้วยกระดานสนทนา (webboard) โดยใช้วิธีการสุ่มด้วยโปรแกรม SPSS หลังจากนั้นทำการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมด รอกการตอบกลับของผู้ตอบรับเข้าเป็นผู้ร่วมสนทนา และทำการส่งจดหมายอีกครั้ง เพื่อสอบถามช่วงอายุ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความหลากหลาย และเทคนิคการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสนทนากลุ่มนั้นผู้ร่วมสนทนาควรมีภูมิหลังหรือลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ผู้วิจัยจึงใช้เกณฑ์อายุในการจัดกลุ่มสนทนา โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 23 ปี ผู้ที่มีอายุระหว่าง 23-30 ปี และผู้ที่มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป จากนั้นผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มผู้ตอบรับเข้าร่วมการสนทนาตามเกณฑ์อายุข้างต้น และทำการสุ่มตัวอย่างจากผู้ตอบรับการเป็นผู้ร่วมสนทนาที่แบ่งตามช่วงอายุและรูปแบบการสนทนาจำนวนกลุ่มละ 16 คน แล้วจึงทำการสุ่มกลุ่ม

ตัวอย่างเข้าสู่รูปแบบการแสดงตนในการสนทนากลุ่ม คือ การแสดงตนแบบเปิดเผยตัว (ชื่อจริง) และการแสดงตนแบบไม่เปิดเผยตัว (นามแฝง) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายกลุ่มละ 8 คน จึงได้จำนวนผู้เข้าร่วมสนทนาครบทุกกลุ่มทดลอง โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มทดลอง คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา โดยผู้ร่วมสนทนาใช้ชื่อจริง

กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ใช้ห้องสนทนา โดยผู้ร่วมสนทนาใช้นามแฝง

กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา โดยผู้ร่วมสนทนาใช้ชื่อจริง

กลุ่มที่ 4 กลุ่มที่ใช้กระดานสนทนา โดยผู้ร่วมสนทนาใช้นามแฝง

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสนทนากลุ่มในแต่รูปแบบของกลุ่มทดลอง หากเป็นกลุ่มที่ใช้ห้องสนทนาจะใช้เวลาในการสนทนากลุ่มประมาณ 90-120 นาที ด้วยโปรแกรม MSN Messenger ส่วนในรูปแบบกระดานสนทนานั้นจะใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 3 สัปดาห์ ผ่านทางเว็บไซต์ www.eduresearchthai.com โดยมีเครื่องมือประกอบด้วย คู่มือในการสนทนากลุ่ม 1 ชุด ซึ่งเป็นแนวคำถามเกี่ยวกับ “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา” และแบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล 1 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ หลังจากผู้วิจัยเสร็จสิ้นในการจัดสนทนาแต่ละกลุ่มแล้ว ทำการศึกษาปริมาณและคุณภาพของข้อมูล จากเกณฑ์ที่ได้ให้ไว้ในแบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล และทำการบันทึกผลเพื่อนำข้อมูลไปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยสถิติพื้นฐาน ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (two-way ANOVA) เพื่อดูความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และเพื่อดูผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนากลุ่มออนไลน์และการแสดงตน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 66.67 และมีการขาดหายของผู้ร่วมสนทนาในทุกกลุ่มทดลอง โดยกลุ่มที่มีการเข้าร่วมมากที่สุดคือกลุ่มทดลองที่ 4 (กระดานสนทนาและไม่เปิดเผยตน) จำนวน 23 คน และกลุ่มทดลองที่มีการเข้าร่วมน้อยที่สุดคือ กลุ่มทดลองที่ 1 (ห้องสนทนาและเปิดเผยตน) และ 3 (กระดานสนทนาและเปิดเผยตน) จำนวนกลุ่มละ 19 คน จากจำนวนผู้ร่วมสนทนาที่กำหนดไว้กลุ่มทดลองละ 24 คน

2. กลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนากลุ่มที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการขาดหายในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนของรูปแบบการแสดงผลนั้น พบว่า การแสดงผลที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสนทนาและรูปแบบการแสดงผล ต่อค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยนำเอาเทคนิคการสนทากลุ่มออนไลน์ ซึ่งเป็นเทคนิคในการการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพมาทดลองใช้ในบริบทของไทย และเพื่อให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้บรรยายลักษณะภูมิหลังของผู้ร่วมสนทนา ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ลงทะเบียนเรียนผ่านทางเว็บไซต์จุฬาลงกรณ์ออนไลน์ (www.chulaonline.com) แบบไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ให้การศึกษาในรูปแบบของ e-learning และเป็นเว็บไซต์ที่เปิดกว้างให้ผู้สนใจมาลงทะเบียนเรียนได้ ดังนั้นจึงทำให้ผู้ลงทะเบียนเรียนผ่านทางเว็บไซต์จุฬาลงกรณ์ออนไลน์ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้ โดยผู้ลงทะเบียนเรียนจะมีช่วงอายุตั้งแต่ 18-45 ปี แต่จะเป็นผู้ที่มีอายุอยู่ในช่วง 20-30 ปีมากที่สุด จะเห็นได้ว่าผู้ลงทะเบียนเรียนทางเว็บไซต์จุฬาลงกรณ์ออนไลน์นั้นมีช่วงอายุที่กว้าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ใช้เกณฑ์อายุมาใช้ในการจัดกลุ่มสนทนา เพื่อเป็นตัวควบคุมลักษณะของผู้ร่วมสนทนาให้มีความคล้ายคลึงกัน เนื่องจากหลักการในการจัดกลุ่มสนทนานั้น ควรจัดให้ในแต่ละกลุ่มที่สนทนานั้นเป็นผู้ร่วมสนทนามีภูมิหลังหรือประสบการณ์ที่คล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงแบ่งผู้ร่วมสนทนาออกเป็น 3 ช่วงอายุ คือ ผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุต่ำกว่า 23 ปี ผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุ 23-30 ปี และผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป

นอกจากเกณฑ์ในเรื่องของอายุซึ่งเป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่มสนทนาเพื่อให้ผู้ร่วมสนทนา มีความคล้ายคลึงกันแล้ว ระดับการศึกษายังเป็นสิ่งที่ควบคุมทำให้ผู้ร่วมสนทนา มีความใกล้เคียงกัน นั่นคือ ผู้ร่วมสนทนาทุกคนเป็นผู้ได้รับการศึกษาทั้งยังเป็นผู้ที่แสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลาง โดยผู้ร่วมสนทนาในแต่ละช่วงอายุมีลักษณะดังนี้ ในกลุ่มผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุต่ำกว่า 23 ปี ผู้ร่วมสนทนาในช่วงอายุนี้เป็น นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และในระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี) ในกลุ่มผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุระหว่าง 23-30 ปี และผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุมากกว่า 30 ปี ขึ้นไปนั้น จะมีลักษณะคล้ายคลึงกันมากกว่า นั่นคือเป็นผู้ประกอบอาชีพแล้ว เช่น ครู อาจารย์ ทั้งในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย

ข้าราชการ โปรแกรมเมอร์ หรือผู้ที่ทำงานผ่านคอมพิวเตอร์ เป็นต้น โดยในบางส่วนก็กำลังศึกษาในระดับมหาบัณฑิต และในกลุ่มผู้ร่วมสนทนาที่มีอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป จะเป็นในกลุ่มที่มีครอบครัวแล้ว

จากการสอบถามผู้ร่วมสนทนา พบว่า ผู้ร่วมสนทนากลุ่มในครั้งนี้มีถิ่นที่อยู่กระจายอยู่ทั่วประเทศ รวมถึงต่างประเทศในบางส่วน โดยในส่วนของภายในประเทศนั้น มีการกระจายตัวอยู่ในทั่วทุกภาคของประเทศไทย ทั้งทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ ในส่วนของผู้ร่วมสนทนาที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศนั้นมีจำนวนไม่มากนัก โดยเป็นผู้ร่วมสนทนาที่ได้เดินทางไปเพื่อศึกษาต่อและเพื่อทำงาน เช่น ในประเทศอินโดนีเซีย ประเทศอียิปต์ เป็นต้น

และเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง ดังนั้น จะอภิปรายเรื่องรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนซึ่งเป็นตัวแปรต้นที่สำคัญ ดังนี้

1. รูปแบบการสนทนากลุ่ม

จากผลการวิจัยทำให้พบว่า รูปแบบการสนทนากลุ่มเป็นตัวแปรต้นที่เป็นตัวแปรหลักสำคัญ เนื่องจากไม่พบปฏิสัมพันธ์ของรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนร่วมกันส่งผลให้ปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมีความแตกต่างกัน โดยพบแต่เพียงว่ารูปแบบการสนทนากลุ่มเป็นตัวแปรต้นเพียงตัวเดียวเท่านั้นที่ส่งผลต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายแยกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

1.1 การสนทนากลุ่มออนไลน์นั้นในการวิจัยครั้งนี้จะมีการขาดหายของผู้ร่วมสนทนาได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็นการสนทนากลุ่มออนไลน์ในรูปแบบห้องสนทนา (มีผู้ขาดหายคิดเป็นร้อยละ 18.75) หรือกระดานสนทนา (มีผู้ขาดหายคิดเป็นร้อยละ 12.5) ถึงแม้ว่าผู้วิจัยจะได้ทำการติดต่อและได้รับการยืนยันการเข้าร่วมแล้วก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการยืนยันทางโทรศัพท์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการสื่อสารที่ผู้ใช้บริการไม่ได้มีการพบปะเผชิญหน้ากันโดยตรง และไม่สามารถทำการติดตามผู้ร่วมสนทนาทางวิธีอื่นได้นอกจากการติดต่อทางโทรศัพท์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) จึงทำให้การขาดหายไปเกิดขึ้นได้ง่าย และจากการสอบถามผู้ตอบรับเข้าร่วมการสนทนากลุ่มในรูปแบบห้องสนทนาที่ไม่ได้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ในบางส่วนได้ให้เหตุผลไว้เช่นว่า ติดภารกิจในช่วงเวลาดังกล่าวโดยที่ไม่ทราบล่วงหน้า ไม่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ในช่วงเวลาขณะนั้น เช่น ฝนตกหนัก สายโทรศัพท์มีปัญหา หรือชั่วโมงในการใช้อินเทอร์เน็ตหมด และในรูปแบบของกระดานสนทนาผู้ตอบรับการเข้าร่วมสนทนาได้ให้เหตุผลว่า ไม่สามารถเข้าใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ในช่วง

เวลาที่จัดการสนทนาได้ จึงทำให้ไม่สามารถเปิดดูรายชื่อของเว็บไซต์ที่ผู้วิจัยได้ใช้ในการจัดสนทนากลุ่มได้

นอกจากการขาดหายในการเข้าร่วมของผู้ร่วมสนทนาแล้ว ผู้วิจัยยังพบอีกว่าระหว่างช่วงเวลาที่ทำการสนทนาอยู่นั้นก็จะมี การขาดหายของผู้ร่วมสนทนาในทุกกลุ่มทดลอง และหากพิจารณาจากอัตราการขาดหายของผู้ร่วมสนทนาจะพบว่า การสนทนาในรูปแบบกระดานสนทนาจะมีอัตราการขาดหายของผู้ร่วมสนทนาประมาณ 6 คำถาม ($\bar{X} = 6.10$) สูงกว่าการสนทนาผ่านทางห้องสนทนาที่มีการขาดหายประมาณ 3 คำถาม ($\bar{X} = 3.10$) จากคำถามที่ทำการสนทนาทั้งหมดจำนวน 16 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lim และ Tan (2001) ที่กล่าวว่า การสนทนาผ่านทางกระดานสนทนานั้นจะมีการขาดหายของผู้ร่วมสนทนาระหว่างการสนทนา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระยะเวลาในการสนทนาที่ใช้ระยะเวลาค่อนข้างยาวนานซึ่งอาจจะทำให้ผู้ร่วมสนทนาเบื่อหน่าย ภาระงานของผู้เข้าร่วมสนทนา รวมถึงความไม่สะดวกในการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่ผู้ร่วมสนทนาอาจจะต้องเดินทางไปต่างจังหวัดหรือต่างประเทศ และในรูปแบบห้องสนทนาถึงแม้จะมีอัตราการขาดหายของผู้ร่วมสนทนาน้อยกว่าแต่การขาดหายนั้นก็ส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูลได้เช่นกัน สาเหตุของการขาดหายของผู้ร่วมสนทนากลุ่มในรูปแบบห้องสนทนาน่าจะมาจากชั่วโมงอินเทอร์เน็ตหมดเวลาใช้งาน เนื่องจากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในบางส่วนนั้นจะมีเวลาจำกัดในการใช้งานอยู่ที่ประมาณ 2 ชั่วโมง และเมื่อทำการเชื่อมต่อสัญญาณใหม่อีกครั้งก็จะดำเนินการได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงเวลาที่ผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมาก และโดยส่วนใหญ่แล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนาในช่วงเวลา 19:00 – 23:00 น. ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (2548) ที่ได้สำรวจพบว่าช่วงเวลา 20:01-24:00 น. เป็นช่วงเวลาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด นอกจากนั้นอาจเป็นเพราะผู้ร่วมสนทนาติดภาระงานอย่างกะทันหันจึงทำให้แสดงความคิดเห็นอย่างไม่ต่อเนื่องทุกคำถาม หรือต้องถอนตัวระหว่างการสนทนา

1.2 รูปแบบการสนทนากลุ่มออนไลน์นั้นทำให้จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดปริมาณและคุณภาพของข้อมูลมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน โดยเกณฑ์ในการวัดปริมาณของข้อมูล คือ จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด และเกณฑ์ในการวัดคุณภาพของข้อมูล คือ จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นและไม่ตรงประเด็นคำถาม ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบห้องสนทนามีค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นทั้งสามเกณฑ์สูงกว่ารูปแบบกระดานสนทนา ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะความแตกต่างของรูปแบบในการสนทนา เนื่องจากการสนทนาในรูปแบบห้องสนทนาจะต้องอ่านคำถามและ

ประมวลความคิดเพื่อแสดงความคิดเห็นในทันทีด้วยวิธีการพิมพ์ จึงพบว่าลักษณะของความคิดเห็นจะเป็นข้อความสั้นๆ เพราะผู้ร่วมสนทนาจะแบ่งความคิดเห็นที่ต้องการแสดงออกเป็นข้อความย่อยๆ และเมื่อพิมพ์ข้อความได้ในระดับหนึ่งแล้วก็จะทำการส่งข้อความเข้ามา และทำการพิมพ์ข้อความใหม่ต่อไป เพราะกระบวนการในการเก็บข้อมูลนี้จะดำเนินไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การสนทนาด้วยรูปแบบนี้ยังมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนา (Shiver, Tanner และ Lin, 2000) จึงเป็นการกระตุ้นให้ผู้ร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การขาดหายระหว่างการสนทนาเกิดขึ้นน้อยกว่ารูปแบบกระดานสนทนา ส่งผลให้จำนวนครั้งในการแสดงความคิดเห็นที่ทั้ง 3 เกณฑ์สูงกว่ากระดานสนทนา ส่วนในรูปแบบกระดานสนทนานั้นผู้ร่วมสนทนาสามารถเข้ามาอ่านคำถามและมีเวลาในการคิดเพื่อแสดงความคิดเห็นได้อย่างไม่จำกัด (Shiver, Tanner และ Lin, 2000) จึงทำให้สามารถแสดงความคิดเห็นได้ครบที่ต้องการภายในครั้งเดียวของการส่งข้อความเพื่อแสดงความคิดเห็นนั้นๆ แต่ทั้งนี้ผู้ร่วมสนทนาสามารถเข้ามาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ แต่พบว่ามีไม่มากนักในหนึ่งคำถาม โดยพบว่าจะมีการแสดงความคิดเห็นเพียงหนึ่งครั้งเป็นส่วนใหญ่

1.3 รูปแบบการสนทนาดูแลที่แตกต่างกันนั้นยังทำให้จำนวนคำที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นเกณฑ์ในการวัดปริมาณและคุณภาพของข้อมูลแตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่าในด้านปริมาณของข้อมูล ที่วัดได้จากจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้แสดงความคิดเห็น และในด้านของคุณภาพของข้อมูลที่วัดจากจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามนั้น รูปแบบกระดานสนทนาจะให้คะแนนในส่วนนี้สูงกว่าห้องสนทนา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ รูปแบบกระดานสนทนานั้นไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นในแต่ละคำถาม ซึ่งผู้ร่วมสนทนาสามารถแสดงความคิดเห็นในเวลาใดก็ได้ตามที่ตนสะดวก นอกจากนั้นแล้วผู้ร่วมสนทนายังสามารถเข้ามาดูคำถามได้ก่อนการแสดงความคิดเห็นนั้นๆ จึงทำให้ผู้ร่วมสนทนามีเวลาในการคิดไตร่ตรองได้มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lim และ Tan (2001) ได้กล่าวไว้วิธีนี้จะทำให้ผู้ร่วมสนทนามีเวลาอย่างมากในการคิดทำความเข้าใจกับคำถาม จัดลำดับความคิดก่อนการตอบคำถาม สามารถอ่านบททวนความคิดนั้นเพื่อแก้ไขปรับปรุงก่อนทำการส่งความคิดเห็นได้ และจุดที่แตกต่างอีกข้อหนึ่งก็คือ ผู้ร่วมสนทนาด้วยกระดานสนทนานี้จะสามารถเข้ามาเพิ่มเติมความคิดเห็นได้ตลอดถึงแม้จะมีการถามคำถามอื่นแล้วก็ตาม จากที่กล่าวมานี้ในรูปแบบห้องสนทนาไม่สามารถกระทำได้ และรูปแบบห้องสนทนาจะมีการดำเนินการไปอย่างรวดเร็ว โดยผู้สนทนาต้องแสดงความคิดเห็นทันทีหลังจากอ่านคำถามจบ จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยของทั้งจำนวน

คำทั้งหมดที่ใช้แสดงความคิดเห็นและจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ที่ออกมา นั้นมีค่าต่ำกว่ารูปแบบกระดานสนทนา

แต่สิ่งที่น่านำมาพิจารณาอีกสิ่งหนึ่งนั่นก็คือ ความครอบคลุมของความคิดเห็นที่ได้จากการสนทากลุ่ม ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมจะพบว่า รูปแบบกระดานสนทนาสามารถให้คะแนนในส่วนจำนวนคำทั้งจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้แสดงความคิดเห็นและจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามมากกว่ารูปแบบห้องสนทนา แต่จากผลการวิจัยจะพบว่า รูปแบบกระดานสนทนามีการขาดหายของผู้ร่วมสนทนาในระหว่างการสนทนาสูงกว่า นั่นคือรูปแบบกระดานสนทนานั้นเอื้อประโยชน์ให้ผู้ร่วมสนทนาสามารถแสดงความคิดเห็นได้มากกว่า เนื่องจากความได้เปรียบเรื่องเวลา แต่ในทางกลับกันเวลาในการสนทนาที่ยาวนานกว่าก็จะทำให้มีการขาดหายของผู้ร่วมสนทนาสูงกว่า จึงทำให้จำนวนผู้ร่วมสนทนาที่ตอบคำถามจนครบคำถามสุดท้ายนั้นมีจำนวนน้อยกว่ารูปแบบห้องสนทนา กล่าวโดยสรุปคือ รูปแบบกระดานสนทนาสามารถให้ความคิดเห็นที่มีความละเอียดลึกซึ้งมากกว่าแต่จะเกิดการขาดหายระหว่างการสนทนาของผู้ร่วมสนทนาจึงทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ไม่ครอบคลุมในทุกประเด็นคำถามที่ต้องการศึกษาซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่องานวิจัยได้ และในขณะเดียวกันรูปแบบห้องสนทนานั้นทำให้ได้ความคิดเห็นที่ครอบคลุมคำถามในการสนทนามากกว่าแต่ไม่สามารถให้ข้อมูลที่ได้รายละเอียดเท่ารูปแบบกระดานสนทนา

ในส่วนของด้านคุณภาพของข้อมูลซึ่งวัดจากจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม พบว่ากลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาที่แตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกัน นั่นแสดงให้เห็นว่าไม่ว่าจะเป็นการสนทนาในรูปแบบใดก็ให้ข้อมูลในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในรูปแบบห้องสนทนาลักษณะการแสดงความคิดเห็นไม่ตรงประเด็นจะเกิดจากการที่เมื่อมีผู้ร่วมสนทนาคนใดเริ่มจุดประเด็นหรือแสดงความคิดเห็นที่นอกเหนือจากเรื่องที่ทำการสนทนา ก็จะทำให้ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นหลงประเด็นตามไป ซึ่งน่าจะเกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนา แต่ในกรณีนี้ผู้วิจัยอยู่ร่วมในการสนทนาตลอดเวลาจึงสามารถทำการควบคุมการสนทนาได้ และในกรณีรูปแบบกระดานสนทนา ถึงแม้ว่าผู้วิจัยจะไม่ได้อยู่ร่วมการสนทนาตลอดเวลาอย่างรูปแบบห้องสนทนา แต่ผู้วิจัยจะเข้ามายังกระดานสนทนาอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อพบว่าผู้ร่วมสนทนาคนใดได้แสดงความคิดเห็นออกนอกประเด็น ผู้วิจัยจะทำการขอคุณผู้ร่วมสนทนาที่แสดงความคิดเห็นและถามคำถามเดิมใหม่อีกครั้งเพื่อทำให้ผู้ร่วมสนทนาตอบให้ตรงประเด็นคำถาม ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นตอบได้ตรงประเด็น ดังนั้นการแสดง

ความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นของผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งจะไม่ส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามของผู้ร่วมสนทนาคนอื่นๆมากนัก จากที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่าทั้งรูปแบบห้องสนทนาและกระดานสนทนาให้จำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้ดำเนินการสนทนาดูแลสามารถมีบทบาทเข้าไปควบคุมการสนทนาให้อยู่ในประเด็นได้

1.4 ปฏิสัมพันธ์ในการสนทนาดูแลพบว่า รูปแบบการสนทนาดูแลที่แตกต่างกันมีคะแนนค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยพบว่ารูปแบบห้องสนทนามีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่ากระดานสนทนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Shiver, Tanner และ Lin (2000) ที่กล่าวว่ารูปแบบห้องสนทนาจะทำให้ผู้ร่วมสนทนามีปฏิสัมพันธ์และเกิดพลวัตรภายในกลุ่ม ทั้งนี้น่าจะมาจากรูปแบบห้องสนทนาดูแลที่มีการแสดงความคิดเห็นในเวลาเดียวกัน จึงทำให้ผู้ร่วมสนทนาจะต้องทำการติดตามการสนทนาอย่างตลอดเวลา เนื่องจากผู้ร่วมสนทนาจะต้องอ่านคำถามจากผู้วิจัยและทำการแสดงความคิดเห็นจึงไม่อาจจะหายไปจากการสนทนา ไม่เช่นนั้นแล้วจะไม่สามารถติดตามการสนทนาได้อย่างเข้าใจ เพราะรูปแบบการสนทนาที่มีความต่อเนื่องและดำเนินการไปอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ร่วมสนทนาได้อ่านความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนาคนอื่นๆและเกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้น โดยการแสดงความคิดเห็นที่สนับสนุนหรือคัดค้าน การให้เหตุผลประกอบ แต่เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบกระดานสนทนาจะพบว่า มีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นจำนวนน้อย ทั้งนี้น่าจะเนื่องมาจากลักษณะการสนทนาที่เวลาไม่พร้อมกัน จึงอาจจะทำให้ผู้ร่วมสนทนาบางส่วนเข้ามาเพื่อแสดงความคิดเห็นโดยอ่านแต่เพียงคำถามจากที่ผู้วิจัยได้สอบถามและแสดงความคิดเห็นโดยที่ไม่ได้อ่านความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนาคนอื่นๆ ซึ่งจากการสอบถามผู้ร่วมสนทนาให้เหตุผลว่า ความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนาคนอื่นค่อนข้างยาวซึ่งต้องใช้เวลาในการอ่าน จึงเป็นเหตุให้ผู้ร่วมสนทนาข้ามไปตอบคำถามของผู้วิจัยโดยไม่ได้อ่านความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนาคนอื่น ซึ่งอาจจะทำให้ไม่สอดคล้องกับที่ Albrecht และคณะ (1993) ได้กล่าวไว้ว่า จุดเด่นของการสนทนาดูแล คือ การเกิดปฏิสัมพันธ์ของการสนทนาดูแลที่ไม่พบในเทคนิคการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพอื่น ด้วยเหตุนี้การขาดหายไปของปฏิสัมพันธ์นี้อาจจะส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูลได้

2. การแสดงตน

รูปแบบการแสดงตนแบ่งออกเป็น การแสดงตนอย่างเปิดเผยตัว (ชื่อจริง) และการแสดงตนอย่างไม่เปิดเผยตัว (นามแฝง) ซึ่งเป็นตัวแปรต้นที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า การแสดงตนที่แตกต่างกันไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับรูปแบบการสนทนาที่ส่งผลต่อ

ปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม และเมื่อทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวแปร การแสดงตน พบว่าการแสดงตนที่แตกต่างกันไม่ส่งผลให้ปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ Pow (2003) ที่ได้กล่าวว่า การที่ผู้ร่วมสนทนากลุ่มออนไลน์สามารถใช้นามแฝงได้ จะทำให้ผู้ร่วมสนทนามีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การแสดงตนอย่างเปิดเผยตัวในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ผู้ร่วมสนทนาใช้แต่เพียงชื่อจริงเป็น username ในการแสดงความคิดเห็นเท่านั้น โดยไม่ได้ระบุนามสกุล เป็น username ด้วย ซึ่งอาจจะไม่ส่งผลต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูล เนื่องจากผู้ร่วมสนทนา รู้สึกปลอดภัยในการแสดงความคิดเห็น การแสดงตนที่แตกต่างกันจึงไม่ส่งผลต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูล และประกอบกับเรื่องที่ถูกวิจัยทำการสนทนาซึ่งเป็นหัวข้อ “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา” ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นทั่วไปไม่ต้องพาดพิงหรืออ้างอิงไปยังบุคคลอื่น เป็นเรื่องที่ไม่ต้องมีการโต้แย้งหรือทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยในการให้ข้อมูล อย่างที่ Matheson และ Zanna (1990 อ้างถึงใน เพ็ญพรรณ รัชชิตกุล, 2544) ได้กล่าวว่า การไม่เปิดเผยชื่อในการสนทนาจะช่วยลดความรู้สึกเสียดายของบุคคลที่จะเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว อย่างเช่น ผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองอาจจะชอบที่จะพูดหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องราวที่ได้แย้งด้วยความรู้สึกที่ไม่ขวยเขินและมีความปลอดภัยมากขึ้น โดยปราศจากข้อบังคับเรื่องความคาดหวังทางสังคม ดังนั้นหากเป็นหัวข้อในการสนทนากลุ่มเรื่องอื่นการแสดงตนในการสนทนากลุ่มอาจจะส่งผลต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูลก็เป็นได้

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อสรุปว่า อินเทอร์เน็ตสามารถนำมาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการสนทนากลุ่มออนไลน์ได้ โดยเหมาะนำมาใช้กับผู้ร่วมสนทนาที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลไม่สะดวกต่อการเดินทางมาร่วมสนทนา (Oshen, n.d.; Sweet, 1999) แต่ทั้งนี้การสนทนากลุ่มออนไลน์ด้วยรูปแบบห้องสนทนาอาจทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ลึกซึ้งทั้งปริมาณและคุณภาพของข้อมูลในด้านจำนวน คำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นและจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็น คำถาม ทำให้ข้อมูลที่ได้เป็นเพียงข้อมูลผิวเผินมิใช่ข้อมูลเชิงลึก แต่สามารถให้ข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นที่ทำการสนทนาและมีปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมสนทนา มากกว่ารูปแบบกระดานสนทนา ในขณะเดียวกันรูปแบบกระดานสนทนานั้นจะทำให้ได้ปริมาณและคุณภาพของข้อมูลในด้านของจำนวนคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นและจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม มากกว่าห้องสนทนา โดยเป็นข้อมูลที่ลึกซึ้งมากกว่าข้อมูลที่ได้จากห้องสนทนาเพราะใช้เวลาในการคิดไตร่ตรองก่อนการแสดงความคิดเห็น แต่ข้อมูลที่ได้อาจจะไม่ครอบคลุมประเด็นที่ทำการสนทนา เนื่องจากจะมีผู้ร่วมสนทนาขาดหายไประหว่างการสนทนา ทั้ง

ยังใช้เวลาในการสนทนากลุ่มที่ยาวนานกว่า รวมถึงการขาดหายไปของปฏิสัมพันธ์ของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม แต่ทั้งนี้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสนทนาในเรื่องของเพศศึกษาซึ่งเป็นเรื่องที่ค่อนข้างมีความอ่อนไหว ดังนั้นหากเป็นการสนทนากลุ่มในเรื่องอื่นๆ อาจจะทำให้ผลการวิจัยที่ได้มีความแตกต่างออกไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาทดลองใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่มออนไลน์ทั้งรูปแบบห้องสนทนาและกระดานสนทนา นั้น พบว่าทั้งสองรูปแบบสามารถนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลในบริบทของไทยได้ โดยทั้งสองรูปแบบได้ให้ปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่แตกต่างกัน ซึ่งหากใช้ห้องสนทนานั้น จะทำให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นคำถามที่ทำการสนทนา และจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมสนทนามากกว่า แต่ข้อมูลที่ได้รับนั้นอาจจะไม่ใช่ข้อมูลเชิงลึก ซึ่งลักษณะของข้อมูลที่ได้มาดังกล่าวนี้เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น เช่น นำไปแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ในส่วนของกระดานสนทนานั้นจะทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ให้รายละเอียดได้มากกว่า แต่จะมีปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นค่อนข้างจะน้อยกว่ารูปแบบห้องสนทนา ซึ่งข้อมูลในลักษณะนี้เหมาะสำหรับสรุปเป็นข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัย แต่ควรใช้ร่วมกับเทคนิคการเก็บข้อมูลอื่นๆ ด้วย เพราะอาจจะไม่ได้ข้อมูลครบตามประเด็นที่ต้องการศึกษา แต่ทั้งนี้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสนทนากลุ่มในเรื่องของเพศศึกษาซึ่งเป็นเรื่องที่ค่อนข้างมีความอ่อนไหว ดังนั้นหากเป็นการสนทนากลุ่มในเรื่องอื่นๆ อาจจะทำให้ผลการวิจัยที่ได้มีความแตกต่างออกไป

2. ในการทดลองครั้งนี้พบว่า การแสดงตนที่แตกต่างกันไม่ส่งผลใดๆต่อทั้งปริมาณและคุณภาพของข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยสามารถให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มใช้ username ใดก็ได้ในการสนทนากลุ่มออนไลน์ตามแต่ความต้องการของผู้ร่วมสนทนา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. หากจะนำเกณฑ์ในแบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูลไปใช้ในการศึกษาต่อ ในการคำนวณเพื่อหาจำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม ควรมีการคำนวณในลักษณะของอัตราส่วนระหว่างจำนวนค่าในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามต่อจำนวนค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น เนื่องจากจะทำให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจนว่า ในการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถามที่เกิดขึ้นทั้งหมดนั้นมีอัตราส่วนคิดเป็นเท่าไรต่อการแสดง

ความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด เพื่อเป็นการควบคุมความได้เปรียบของผู้ร่วมสนทนาที่แสดงความคิดเห็นเป็นจำนวนมากซึ่งมีโอกาสจะแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นได้มากกว่าผู้ร่วมสนทนาที่แสดงความคิดเห็นน้อยกว่าแต่ตอบได้ตรงประเด็นมากกว่า โดยการคำนวณแบบอัตราส่วนนี้จะทำให้ผู้วิจัยไม่ต้องคำนวณในส่วนของจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม เนื่องจากข้อมูลในทั้งสองส่วนมีความสัมพันธ์กัน เมื่อคำนวณในรูปแบบของอัตราส่วนจะทำให้ทราบค่าของจำนวนคำในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถามได้ด้วย

2. ในการนำเอาตัวแปรการแสดงตนมาใช้ในการศึกษา สำหรับการแสดงตนแบบเปิดเผยนั้น ควรให้ผู้ร่วมสนทนาใช้ทั้งชื่อและนามสกุลจริงเป็น username ในการสนทนาเพื่อศึกษาผลของปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

3. อาจทำการเปรียบเทียบเฉพาะรูปแบบกระดานสนทนาโดยนำตัวแปรเรื่องการติดตามผู้ร่วมสนทนากลุ่มมาร่วมศึกษา เนื่องจากพบว่าวิธีการนี้มีการขาดหายของผู้ร่วมสนทนาค่อนข้างสูงหากมีการติดตามผู้สนทนาในระยะเวลาที่แตกต่างกันแล้วอาจจะส่งต่อปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

4. ในงานวิจัยเล่มนี้ทำการศึกษากการสนทนากลุ่มออนไลน์เพียงรูปแบบห้องสนทนาและกระดานสนทนาเท่านั้น น่าจะทำการศึกษาในรูปแบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้ระหว่างการสนทนาออนไลน์ทั้ง 3 รูปแบบ

5. งานวิจัยในบริบทของไทยที่ทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้าและการสนทนากลุ่มออนไลน์ในรูปแบบห้องสนทนาซึ่งมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันนั้นยังไม่ม้งานวิจัยชิ้นใดทำการศึกษา ซึ่งน่าจะนำมาศึกษาในการวิจัยครั้งต่อไป

6. อาจจะนำเกณฑ์ในด้านความเที่ยงที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการศึกษาอีกเกณฑ์หนึ่ง เช่น มีการจัดสนทนากลุ่มซ้ำเพื่อศึกษาความเที่ยงของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม แต่ทั้งนี้ควรพิจารณาถึงความเป็นไปได้จากการสนทนากลุ่มในครั้งแรกว่ามีจำนวนผู้ร่วมสนทนาขาดหายหรือไม่ในการตัดสินใจเพื่อทำการศึกษาด้วย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จินตนา ไม้เจริญ. (2546). *ความสนใจด้านเพศศึกษาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสาธิต สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- จิราพร รอดพวง. (2544). *ผลของการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าและสิ่งตอบแทนที่มีต่ออัตราตอบกลับแบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ชวน กลสิกร. (2515). *ความคิดเห็นของครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีต่อการสอนเพศศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ และคณะ. (2524). *เพศศึกษาแผนใหม่: Modern sex education. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.*
- ณิชกานต์ บุญเกิด. (2541). *การวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ส่วนประกอบमुखสำคัญในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ดารินทร์ สวัสดิ์เสรี. (2545). *การแปลงตัวตนในห้องสนทนาบนอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, ศูนย์. (2547). *รายงานผลการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย 2546. กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์.*
- เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, ศูนย์. (2548). *รายงานผลการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย 2547[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.nectec.or.th/pld/document/2004-inet-user-profile.pdf>[8 สิงหาคม 2548]*
- เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, ศูนย์. (2548). *ข้อมูลอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://iir.ngi.nectec.or.th/internet/user-growth.html> [8 สิงหาคม 2548]*

- ธรรมรส ช่างไม้งาม. (2543). *การเปรียบเทียบอัตราการตอบกลับ ความเร็วในการตอบกลับและความสมบูรณ์ในการตอบกลับระหว่างวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีวิธีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตา ชูโต. (2545). *การวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร: แม็ทส์ปอยท์.
- บรรเทา อุทัยรัตน์. (2514). *ความคิดเห็นของครูระดับประถมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลที่มีต่อการสอนเพศศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประวิต เอราวรรณ์. (2539). *การเสริมสร้างพลังอำนาจแห่งครู: การวิจัยแบบสนทนากลุ่ม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียา อันตระกุล. (2523). *ความรู้และทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครในด้านเพศศึกษา และการวางแผนครอบครัว*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผกาพรรณ แสงไทยทวีพร. (2530). *ความคิดเห็นของครูชีววิทยาและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพศศึกษาในวิชาชีววิทยาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ โล่ห์เลขา. (2537). *การรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์*. กรุงเทพมหานคร: อุษากาการพิมพ์.
- พลศึกษา, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์. (2530). *คู่มือการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- พิเชษฐ เวชพลรักรธรรม. (2544). *การตัดสินใจเชิงจริยธรรมของวัยรุ่นที่สื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาวารสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญพรรณ ริชิตกุล. (2544). *การวิเคราะห์วาทกรรมบนอินเทอร์เน็ต Webboard ของเว็บไซต์พันทิพย์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาณี วงษ์เอก. (2531). *การศึกษาเชิงคุณภาพ: เทคนิคการวิจัยภาคสนาม*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

- มยุรี ภูงามทอง. *เพศศึกษาและสุขภาพในครอบครัว*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- โยธิน แสงดี. (2540). การสนทนากลุ่ม. ใน พิเชิต พิทักษ์เทพสมบัติ (บรรณาธิการ), *ปฏิบัติการเหนือตำรา การวิจัยทางสังคม*, หน้า 65-75. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.
- ระวีวรรณ แสงฉาย. (2538). *การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา: แนวคิดสำหรับพ่อ แม่ ครูผู้สอนในโรงเรียน บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข*. กรุงเทพมหานคร: ที.พี.พี.รินทร์.
- รัตนา บรรณาธรรม. (2546). *ผลของการสร้างฝังความคิดและการเปิดเผยตัวในกระดานสนทนาที่ผลต่อการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ในการเรียนบนเว็บของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดาวัลย์ วณิชชานัย และ ชุตินา วิทยกุล. (2546). *การเรียนรู้อินเทอร์เน็ต*. กรุงเทพมหานคร: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- วนิดา จันทจุฑากร. (2543). *อินเทอร์เน็ต: มิติของการสื่อสาร*. กรุงเทพมหานคร: เอิร์ทเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.
- วาทีณี บุญชะลิกษ์. (2531). ความเชื่อถือได้ของการศึกษาเชิงคุณภาพ. ใน เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกส์, นุปผา ศิริรัศมี, วาทีณี บุญชะลิกษ์ (บรรณาธิการ), *การศึกษาเชิงคุณภาพ: เทคนิคการวิจัย*. นครปฐม: โครงการเผยแพร่ข่าวสารและการศึกษาด้านประชากร สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและวัสดุภัณฑ์.
- สัญญา เรื่องถาวรกุล. (2539). *สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ ไสมประยูร และ วรณีย์ ไสมประยูร. (2541). *เพศศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุระศักดิ์ เพ็ญสุระ. (2540). *การศึกษาความต้องการในการพัฒนาครูเรื่องการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมด้วยวิธีการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรทิพย์ อมราภิบาล. (2542). การใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มและระเบียบวิธีคิดในการประเมินความต้องการของเด็กต่างชาติชาวพม่า: กรณีศึกษาชุมชนผู้ย้ายถิ่นชาวพม่าในจังหวัดระนองกลุ่ม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาวิจัยการศึกษาศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

ภาษาอังกฤษ

- Albrecht, L. T., et. al. (1993). Understanding communication processes. In D. L. Morgan (ed), *Successful focus groups advancing the state of the art*, pp.51-64. Newbury Park, CA: Sage.
- Barki, H., and Pinsonneault, A. (2001). Small group brainstorming and idea quality: Is Electronic brainstorming the most effective approach?. *Small Group Research* 32: 158-205.
- Burke. (n.d.). *Online focus groups*[online]. Available from: http://www.burke.com/qualitative/prac_onlineFocus.htm [2004, March 20]
- Burton, J. L., and Bruening, E. J. (2003). Technology and method intersect in the online focus group. *National Association for Physical Education in Higher Education* 55: 315-327.
- Danida. (2001). *Collecting information*[online]. Available from: http://www.lsa.umich.edu/psych/decisionconsortium/Seminar/Winter04/Session%2011_Focus%20Groups%20in%20Research%20and%20Practice.htm[2004, September 5]
- Franklin, K. K., and Lowry, C. (2001). Computer-mediated focus group sessions: Naturalistic inquiry in a networked environment. *Qualitative Research* 1: 169-184.
- Fern, F. E. (2001). *Advanced focus group research*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Greenbaum, T. (n.d.). *Internet focus groups are not focus groups—so don't call them that*[online]. Available from: <http://www.isixsigma.com/offsite.asp?A=Fr&url=http://www.groupsplus.com/pages/qmrr0798.htm>. [2004, March 21]

- Lim, C. P., and Tan, S. C. (2001). *Online discussion boards for focus group interviews: An exploratory study*[online]. Available from: [www.literacy.unisa.edu.au/jee/ Papers/JEEVol2No1/paper4.pdf](http://www.literacy.unisa.edu.au/jee/Papers/JEEVol2No1/paper4.pdf). [2004, March 12]
- Look, V. M., et al. (n.d.). *Evaluation design/planning and methodology for the NIH web site*[online]. Available from: http://wwworim.nih.gov/itmra/wertest/app_a7.htm. [2004, March 23]
- Maddox, L. (2003). *Online focus group moderating tips*[online]. Available from: http://www.iresearch.com/pages/library/focus_guidelines.cfm. [2004, June 18]
- Maniative, comp. (2001). *Online focus groups a how-to guide in 8 steps*[online]. Available from: [http://www.Maniative, comp..com/Focus/Focus.ppt](http://www.Maniative,comp.com/Focus/Focus.ppt). [2004, March 12]
- Pow, T. J. (2003). *Fundamentals for those considering online focus groups*[online]. Available from: www.onsurvey.ca/pdf/conducting-ofg.pdf. [2004, July 1]
- Oshen, G. (n.d.). *Online vs traditional focus groups*[online]. Available from: http://www.isacorp.com/pages/articles/focus_trad_vs_online.html. [2004, July 1]
- Rezabek, J. R. (2000). *Online focus group: Eelectronic discussions for research*[online]. Available from: <http://www.qualitative-research.net/fqs-tex/1-00/1-00rezabek-e.htm>. [2003, December 5]
- Schneider, J. S., et al. (2002). Characteristics of the discussion in online and face-to-face focus group. *Social Science Computer Review* 20: 31-42
- Shiver, D. G.; Tanner, E.; and Lin, M. (2000). *Online discussion: How do student participate?*[CD-ROM]. From: EDRS. identifier ED443410.
- Sweet, C. (1999). *Anatomy of an on-line focus group*[online]. Available from: http://www.quirks.com/articles/article.asp?arg_ArticleId=548. [2004, March 23]
- Sweet, C. (1999). *Designing and conducting virtual focus groups*[online]. Available from: http://www.sysurvey.com/tips/designing_and_conducting.htm. [2004, March 16]

- The University of Texas at Austin, Division of Instructional Innovation and Assessment.
(nd). *Instructional assessment and evaluation process*[online]. Available from:
[http://www.utexas.edu/academic/diia/assessment/iar/how_to/
process/process.php](http://www.utexas.edu/academic/diia/assessment/iar/how_to/process/process.php). [2005, September 12]
- Underhill, C., and Olmsted, G. M. (2003). An experimental comparison of computer-mediated and face-to-face focus group. *Social Science Computer Review* 21: 506-512
- Wedewer, R. (n.d.). *Online qualitative research*[online]. Available from:
<http://www.wedewergroup.com/focusgroups.html>. [2004, March 23]

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ
- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการการตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้บันทึกข้อมูล (inter-rater reliability)
- ตัวอย่างหนังสือเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือคู่มือในการสนทนากลุ่ม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา สุขนธทรัพย์	อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์
สุขภาพประยุกต์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์
การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิภาวดี ลีมีงส์สวัสดิ์	อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์
สุขภาพประยุกต์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์
การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรการสอน
และเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือแบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอร จังศิริพรปกรณ์	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการการตรวจสอบความเที่ยง
ระหว่างผู้บันทึกข้อมูล (inter-rater reliability)

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิภาวดี ลีมีงส์สวัสดิ์	อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์
	สุขภาพประยุกต์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์
	การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรการสอน
	และเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์
	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. คุณชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ	นักวิชาการ สาขาประเมินมาตรฐาน
	สสวท.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ 0512.6(4)/

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

8 กุมภาพันธ์ 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช

เนื่องจาก นางสาวสรัญญา จันทร์ชูสกุล นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลัง
ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ “การเปรียบเทียบปริมาณ
และคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มออนไลน์ระหว่างกลุ่มที่มีรูปแบบการสนทนาและการแสดงตนที่
แตกต่างกัน” โดยมี อาจารย์ ดร.วรรณิ แกมเกตุ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา การนี้ภาควิชาพิจารณาเห็นว่าท่าน
เป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่จะตรวจสอบความชัดเจนของภาษา ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และแสดง
ความคิดเห็นในเรื่องนี้ เพื่อให้งานวิทยานิพนธ์ของนิสิตมีคุณภาพสูงมีประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ภาควิชาจึง
ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อมูลแก่นิสิตด้วย ภาควิชาหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

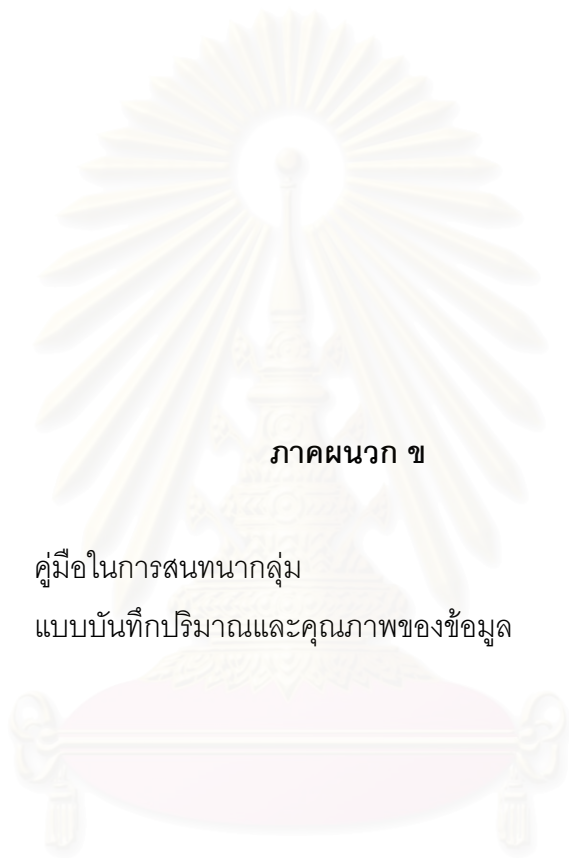
ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

โทรศัพท์และโทรสาร 0-2218-2578

ภาคผนวก ข

- คู่มือในการสนทนากลุ่ม
- แบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือในการสนทนากลุ่ม

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา

1. ชั้นเริ่มสนทนากลุ่ม

- 1.1 กล่าวต้อนรับ แสดงความขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ
- 1.2 ผู้วิจัยแนะนำตนเอง (ชื่อสกุล, สถานที่ศึกษา)
- 1.3 ชี้แจงเหตุผลและวัตถุประสงค์ในการเชิญเข้าร่วมสนทนาในครั้งนี้
- 1.4 ผู้ร่วมสนทนากลุ่มแนะนำตนเอง
- 1.5 อธิบายให้ผู้ร่วมสนทนาเข้าใจถึงการสนทนา โดยขอให้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ด้วยความคิดเห็นของตนเอง

2. เริ่มคำถาม

1. ด้านจุดมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษา

- 1.1 ท่านจะให้ความหมายของคำว่าเพศศึกษาว่าอย่างไร
- 1.2 สิ่งที่ท่านคาดหวังหลังจากผู้เรียนได้รับการสอนเรื่องเพศศึกษาจากสถานศึกษา ประกอบด้วยอะไรบ้าง เพราะเหตุใด
- 1.2 ท่านคิดว่าผู้เรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่คาดหวังได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ด้านหลักสูตร

- 2.1 ท่านคิดว่าควรกำหนดให้เริ่มมีการสอนเพศศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นใด เพราะเหตุใด หากได้รับการสอนเร็วหรือช้ากว่าระดับชั้นดังกล่าวคิดว่าจะส่งผลอย่างไรแก่ผู้เรียน
- 2.2 ท่านคิดว่าผู้เรียนควรได้เรียนเพศศึกษาจนถึงระดับชั้นใด เพราะเหตุใด
- 2.3 ท่านคิดว่าเนื้อหาของหลักสูตรเพศศึกษาควรมีลักษณะเป็นเช่นใด ประกอบด้วยเนื้อหาในด้านใดบ้างในแต่ละระดับชั้น (ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย) ควรเน้นหรือให้ความสำคัญกับเนื้อหาของหลักสูตรในด้านใด
- 2.4 ท่านคิดเห็นอย่างไรหากมีการบรรจุหลักสูตรเพศทางเลือกศึกษาลงในหลักสูตรของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เพราะเหตุใด
- 2.5 ท่านคิดเห็นอย่างไรหากให้แต่ละสถานศึกษามีการกำหนดหรือสร้างหลักสูตรเพศศึกษาของตน เพราะเหตุใด

3. ด้านครูผู้สอน

3.1 ท่านคิดว่าผู้สอนเพศศึกษาควรเป็นใคร จำเป็นหรือไม่ที่ต้องเป็นผู้เรียนวิชาเพศศึกษามาก่อน เพราะเหตุใด

3.2 ท่านคิดว่าครูผู้สอนเพศศึกษาควรมีบุคลิกหรือลักษณะอย่างไร คิดว่าแตกต่างจากวิชาอื่นหรือไม่ และคิดว่าอะไรเป็นลักษณะเฉพาะของครูผู้สอนเพศศึกษา เพราะเหตุใด

4. ด้านการจัดการเรียนการสอน

4.1 ท่านคิดว่าควรเปิดสอนเพศศึกษาเป็นวิชาหลักวิชาหนึ่งหรือไม่ เพราะเหตุใด หากควรเปิดควรเริ่มเปิดในระดับชั้นใด เพราะเหตุใด

4.2 ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาคืออะไร คิดว่ามีวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้นได้อย่างไร

4.3 ท่านคิดว่าควรใช้วิธีสอนอย่างไรจึงเหมาะสมกับการสอนเพศศึกษา แตกต่างจากการสอนวิชาอื่นหรือไม่

4.4 ท่านคิดว่าสื่อที่นำมาใช้ในการสอนเพศศึกษาควรเป็นสื่อประเภทใด อย่างเช่นอะไรบ้าง เพราะเหตุใด

4.5 ท่านคิดว่ากระตุ้นอารมณ์ทางเพศ (สื่อลามก) เหมาะเป็นสื่อการสอนเพศศึกษาหรือไม่ เพราะเหตุใด มีข้อดีข้อเสียอย่างไร

5. ด้านการประเมินผล

ท่านคิดว่าควรมีการประเมินผลการเรียนเพศศึกษาด้วยวิธีการใดบ้าง มีลักษณะอย่างไร เพราะเหตุใด

กล่าวสรุปและขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

วันที่จัดการสนทนากลุ่ม

กลุ่มทดลองที่ ชื่อผู้เข้าร่วมสนทนา

อายุผู้ร่วมสนทนา ต่ำกว่า 23 ปี 23 – 30 ปี 30 ปีขึ้นไป

รูปแบบการสนทนา ห้องสนทนา กระดานสนทนา

รูปแบบการแสดงตน เปิดเผยแพร่ (ชื่อจริง) ไม่เปิดเผยตน (นามแฝง)

เกณฑ์	ข้อที่																รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
ปริมาณของข้อมูล																	
1. จำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด																	
2. จำนวนของคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น																	
คุณภาพของข้อมูล																	
ด้านความตรง																	
3. จำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม																	
4. จำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม																	
5. จำนวนคำของความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม																	
6. จำนวนคำของความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม																	
ด้านปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม																	
7. จำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น																	

คู่มือการใช้แบบฉบับบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

ผู้วิจัยทำการให้คะแนนเพื่อบันทึกลงในแบบฉบับบันทึกปริมาณและคุณภาพของข้อมูลตามวิธีการวัดดังต่อไปนี้

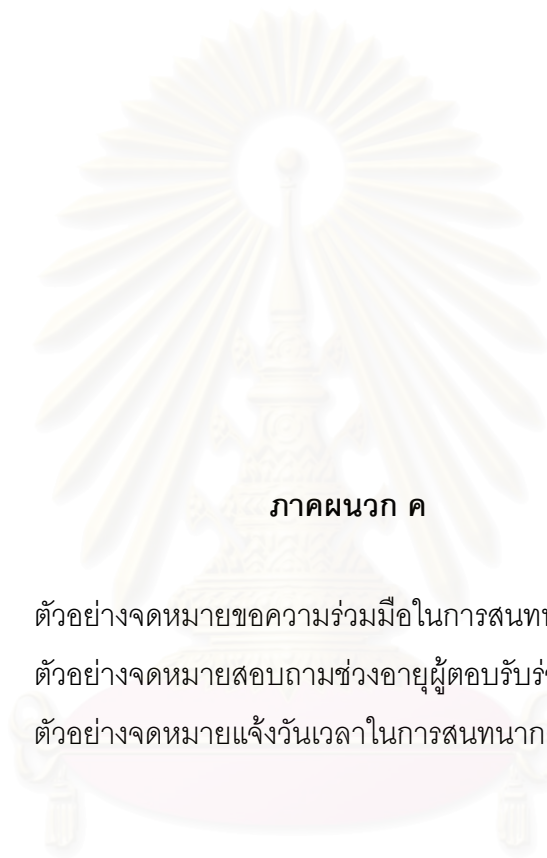
เกณฑ์	วิธีการวัด	ตัวอย่างการให้คะแนน	
ปริมาณของข้อมูล 1. จำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด	นับจำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นทั้งหมดทุกความคิดเห็นที่เกิดขึ้นในการสนทนากลุ่มแต่ละกลุ่มสนทนา ซึ่งไม่นับรวมการทักทาย หยอกล้อ หรือการพูดคุยที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการวิจัย (เรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับเพศศึกษา) โดยที่การแสดงความคิดเห็น 1 ครั้งจะนับเป็น 1 คะแนน (1 ครั้งของการโพสหรือแสดงความคิดเห็น)	โหมมอกบน ภูเขา	เพศศึกษา หมายถึงการศึกษาถึงเรื่องของอวัยวะของร่างกายมนุษย์ที่เป็นส่วนของการใช้สปีพันธุทั้งระบบ ทั้งของเพศชายและหญิงรวมถึงการป้องกันดูแลและผลกระทบของโรคต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นกับระบบสปีพันธุ ตลอดจนความรู้ของระบบสปีพันธุไปเกี่ยวข้องกับระบบอื่นๆของร่างกาย เช่น ทางด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นต้น (ลักษณะนี้ไม่นับคะแนน)
		โหมมอกบน ภูเขา	เข้ามาชมแล้วครับ (ลักษณะนี้ไม่นับคะแนน)
		beebeena	ก่อนอื่นขอบคุณทั้ง 2 ท่าน(คุณสรวิญญา&คุณโหมมอกฯ)ที่อวยพร แต่พอดีดิฉันนิสัยไม่ดี เบี้ยวสอบกก็คงตกไปตามระเบียบ --ขอภัยเบียดเนื้อที่ในกระทู้-- (ลักษณะนี้ไม่นับคะแนน)
2. จำนวนของคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น	นับจำนวนคำที่ใช้ทั้งหมดในการแสดงความคิดเห็นจากความคิดเห็นที่ได้ให้คะแนนไว้ในข้อที่ 1 โดยนับตามจำนวนคำที่เกิดขึ้น รวมถึงสัญลักษณ์ต่างๆ โดยคำคำหรือการแสดงสัญลักษณ์ 1 ครั้ง จะนับเป็น 1 คะแนน โดยมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้	โหมมอกบน ภูเขา	ท่านคาดหวังอะไรกับผู้เรียนหลังจากได้รับการสอนเพศศึกษา - <i>ขอตอบว่า</i> ผู้เรียนได้รับความรู้ในสิ่งที่ถูกต้อง ได้รู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนยังไม่รู้ ตลอดจนได้รู้ถึงความเป็นไปของระบบทางเพศมีผลเกี่ยวเนื่องต่อระบบของร่างกายอย่างไร เมื่อมีความรู้ความเข้าใจแล้วจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

	<p>1. การนับคำจะใช้วิธีการนับโดยใช้โปรแกรมใน word โดยทำการสร้างแถบข้อความสีดำบนข้อความที่ต้องการนับคำ แล้วไปยังหัวข้อ"เครื่องมือ" บนแถบเครื่องมือ เข้าไปยังหัวข้อนับจำนวนคำ แล้วคลิกจะปรากฏจำนวนคำทั้งหมด</p> <p>2. ไม่นับรวมคำที่เกิดจากการที่ผู้ร่วมสนทนาอ่านคำถามผู้วิจัย การทักทาย การหยอกล้อ หรือการพูดคุยที่ไม่เกี่ยวข้องกับกรวิจัย คำเรียกแทนตัวเอง เช่น ผม, ข้าพเจ้า, เเรา, นามแฝงของตัวเอง เป็นต้น และคำลงท้าย เช่น ครับ ค่ะ อ่ะนะ เป็นต้น</p> <p>3. จะเริ่มนับคะแนนจากคำที่เป็นความคิดเห็น โดยจะไม่นับรวมการเกริ่นนำก่อนที่จะแสดงความคิดเห็น เช่น ขอตอบอย่างนี้ครับว่า, ในความคิดของดิฉันคิดว่า เป็นต้น ซึ่งจะไม่นับรวมคำดังกล่าว</p> <p>4. หากเป็นการแสดงความคิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นกับผู้ร่วมสนทนาท่านอื่นๆจะนับเป็นกลุ่มคำ ไม่นับแยกเป็นคำๆ เช่น เห็นด้วยกัน คุณนกจ้า, มาเสริมคุณแมลงวันหัวเขียวชนิดนี้ เป็นต้น ในลักษณะนี้จะนับให้คะแนนเพียง 1 คะแนน โดยไม่นับแยกเป็นคำๆ</p> <p>5. หากผู้ร่วมสนทนาทำการโพสสัญลักษณ์การแสดงอารมณ์แบบเดียวกันซ้ำๆกันและอยู่ติดกันจะนับเป็นเพียงหนึ่งครั้ง</p>		<p>การนับคะแนน</p> <p>จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการยกยอคำถามของผู้วิจัย (ข้อ2) และมีการเกริ่นนำ (ข้อ3) ลักษณะเช่นนี้จะไม่ทำการนับคะแนน แต่จะเริ่มนับตั้งแต่คำว่าผู้เรียน เป็นต้นไป โดยการให้คะแนนโดยใช้วิธีตามที่กล่าวมาในข้อ 1 จะมีวิธีนำคำเป็นดังนี้</p> <p>ผู้เรียน/ได้รับ/ความรู้/ใน/สิ่ง/ที่/ถูกต้อง/ได้/รู้/และ/เข้าใจ/ใน/สิ่ง/ที่/ตน/ยัง/ไม่/รู้/ตลอดจน/ได้/รู้/ถึง/ความเป็นไป/ของ/ระบบ/ทาง/เพศ/มี/ผล/เกี่ยวเนื่อง/ต่อ/ระบบ/ของ/ร่างกาย/อย่างไร/เมื่อ/มี/ความรู้/ความ/เข้าใจ/แล้ว/จะ/ได้/นำไป/ใช้/ในชีวิตประจำวัน/ได้รวม 49 คำ</p>
--	---	--	--

<p>คุณภาพของข้อมูล ด้านความตรง</p> <p>3. จำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็น คำถาม</p>	<p>นับจำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับประเด็นคำถาม โดย 1 ครั้งของการแสดงความคิดเห็น (1 ครั้งของการโพสหรือแสดงความคิดเห็น) จะนับเป็น 1 คะแนน ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้</p> <p>1. จะต้องเป็นการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้วิจัยได้สอบถาม การยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่กำลังสนทนา หรือจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ร่วมสนทนา</p> <p>2. การแสดงความคิดเห็นระหว่างผู้ร่วมสนทนา เช่น การแสดงความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย จะต้องเป็นความคิดเห็นที่ให้เหตุผล ซึ่งไม่นับรวมความคิดเห็นที่แสดงเพียงแต่การเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย แต่ไม่ได้ให้เหตุผลว่าเป็นเพราะเหตุใด</p> <p>3. ไม่นับรวมการทักทาย การหยอกล้อ หรือการพูดคุยที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการวิจัย</p> <p>4. หากในการแสดงความคิดเห็นในครั้งเดียวกัน(1 ครั้ง)ของการโพสหรือแสดงความคิดเห็น มีการแสดงความคิดเห็นทั้งที่ตรงประเด็นและไม่ตรงประเด็น นั้นจะให้คะแนนทั้งสองส่วนคือ ความคิดเห็นที่ตรงประเด็นและความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นละ 1 คะแนน</p>	<p>ไทม์มอกบน ภูเขา</p>	<p>1.เห็นด้วย เพราะ หากมีการเขียนเนื้อหาในเรื่องของสรีระ ระบบสืบพันธุ์ และเพศศึกษาต่างๆตามที่มีอยู่ในหลักสูตรอยู่แล้ว และเพิ่มเติมเนื้อหาที่มีการอธิบายถึงกระบวนการต่างๆของจิตใจ ความรู้สึก ความต้องการด้านความอบอุ่น ความเข้าใจถึงการอยู่ด้วยกัน....</p> <p>ขออนุญาตเรื่องนิดครับ เท่าที่เคยคุยกะคนที่ เป็นทอมกะดี เคยถามเขาตรงๆว่าทำไมเขา 2 คนถึงรักและคิดอยู่ด้วยกัน เขาตอบว่า ผู้หญิงที่เป็นแฟนเขานั้นมีความรักและเข้าใจ ให้ความอบอุ่นกะเขาได้ดีกว่าผู้ชาย และให้ความสุขทางจิตใจต่อตัวเขาได้ดีกว่าผู้ชาย เขาจึงเลือกที่จะรักและตัดสินใจอยู่กับคนที่ เป็นเพศเดียวกันครับ</p> <p>จากคำถามของผู้วิจัย ผู้วิจัยถามว่า เห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีการบรรจุหลักสูตรเพศทางเลือกศึกษาไว้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากคำคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนาจะเห็นว่ามีความตรงประเด็นสอดคล้องในข้อความที่กำลังสนทนา ในลักษณะนี้จะให้คะแนน 1 คะแนน แต่เมื่อพิจารณาในตอนหลังซึ่งมีการยกตัวอย่างที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ของผู้ร่วมสนทนา แต่ตัวอย่างนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องสนทนาดังนั้นจึงให้คะแนนจุดนี้ให้อยู่ในความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็น 1 คะแนน สรุปได้ว่าการแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้มีทั้งความคิดเห็นที่ตรงประเด็นและไม่ตรงประเด็น</p>
---	---	--	--

<p>4. จำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม</p>	<p>นับจำนวนครั้งของการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงกับประเด็นคำถาม โดย 1 ครั้งของการแสดงความคิดเห็น (1 ครั้งของการโพสต์หรือแสดงความคิดเห็น) จะนับเป็น 1 คะแนนซึ่งดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จะต้องเป็นการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นไม่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้วิจัยได้สอบถาม การยกตัวอย่างที่ไม่เกี่ยวข้องในเรื่องที่กำลังสนทนา หรือไม่ได้เกิดจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ร่วมสนทนา 2. ไม่นับรวมการทักทาย การหยอกล้อ หรือการพูดคุยที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการวิจัย 3. หากในการแสดงความคิดเห็นในครั้งเดียวกันมีการแสดงความคิดเห็นทั้งที่ตรงประเด็นและไม่ตรงประเด็นนั้นจะให้คะแนนทั้งสองส่วนคือ ความคิดเห็นที่ตรงประเด็นและความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นอย่างละ 1 คะแนน 	<p>ไทยมุง อารมณ์ดี</p>	<p>ผมเคยเห็นครูสอนสุขศึกษาท่านหนึ่ง ท่านสอนเพศศึกษาได้สนุกมาก ออกแนวทึ่งสิ่งก่อกวม แต่นักเรียนชอบ พอออกมาจากห้องเรียนก็จะยังตื่นเต้นกันไม่หาย พอลอยทำให้ใจจินตนาการฟุ้งซ่านไม่จบสิ้น เป็นต้นเหตุให้เกิดแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมแสดงออกทางเพศ</p> <p>ครูท่านนั้นสอนเพศศึกษาได้โดนใจวัยโจ๋ก็จริง แต่ผิดจุดประสงค์ในการสอนไปไกล... ทุกวันนี้การเรียนการสอนส่วนใหญ่เน้นสอนกันว่า อวัยวะส่วนไหนรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร</p> <p>นักเรียนสมัยนี้ มันรู้ดีกันหมดแล้วละครับ เรื่องนี้ไม่ต้องเน้นมากก็ได้</p> <p>จากคำถามของผู้วิจัย ผู้วิจัยถามว่า “ท่านจะให้ความหมายของคำว่าเพศศึกษาอย่างไร” ซึ่งสิ่งที่ผู้ร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นมานั้นไม่ใช่ความหมายของเพศศึกษา ดังนั้นการแสดงความคิดเห็นในลักษณะนี้จึงถือได้ว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม</p>
<p>5. จำนวนค่าของความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม</p>	<p>นับจำนวนค่าที่ตรงประเด็น นั่นคือนับจำนวนค่าที่ได้จากข้อ 3 (จำนวนของการแสดงความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม) เป็นความคิดเห็นที่ผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วว่าเป็นความคิดเห็นที่ตรงประเด็นคำถาม โดยใช้หลักเกณฑ์ในการนับค่าหลักเกณฑ์เดียวกับข้อ 2 (จำนวนของค่าทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น)</p>		<p>เหมือนข้อ 2</p>

<p>6. จำนวนคำของความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม</p>	<p>นับจำนวนคำที่ไม่ตรงประเด็น นั่นคือนับจำนวนคำที่ได้จาก ข้อ 4 (จำนวนของการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม) เป็นความคิดเห็นที่ผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วว่าเป็นความคิดเห็นที่ไม่ตรงประเด็นคำถาม โดยใช้หลักเกณฑ์ในการนับคำหลักเกณฑ์เดียวกับข้อ 2 (จำนวนของคำทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็น)</p>		<p>เหมือนข้อ 2</p>
<p>ด้านปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม 7. จำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p>	<p>นับจำนวนครั้งที่ผู้ร่วมสนทนาได้แสดงออกว่าผู้ร่วมสนทนาได้มีการแสดงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ร่วมสนทนาทั้งการแสดงความคิดเห็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของผู้ร่วมสนทนาคนอื่น ๆ รวมถึงสัญลักษณ์ต่างๆที่แสดงถึงอารมณ์ในการแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งไม่นับรวมถึงปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องหรือคำถามที่สนทนา เช่น การทักทาย การหยอกล้อ การพูดคุยที่นอกประเด็น โดยให้การแสดงออก 1 ครั้ง จะนับเป็น 1 คะแนน</p>	<p>แมลงวันหัวเขียว beebeena นก แมลงวันหัวเขียว ไอหมอกบนภูเขา</p>	<p>เห็นด้วยกับคุณนกจ้า!!! ควรเรียนไปเรื่อย ๆ จนถึงม.ปลายเพราะตอนนี้การศึกษาชั้นพื้นฐานจบที่ม. 6 ทุกคนก็ควรได้รับความรู้พื้นฐานเท่าเทียมกัน คงไม่ต้องถึงอุดมหรือหม...เรียนมาตั้งแต่ประถมจะเอาอะไรกันนักหนาคุณกับเพศศึกษา ขึ้นเรียนไปจนระดับอุดมทุกคนคงเชี่ยวชาญชำนาญกันทั่วประเทศ (ลักษณะนี้นับคะแนน)</p> <p>อืม...อ่านความเห็นของคุณนกและคุณไอหมอกบนภูเขาแล้วเห็นด้วยค่ะไม่มีความเห็นเพิ่มเติมเพราะคิดว่าเพียงพอแล้วสำหรับเนื้อหาของหลักสูตรในระดับประถม(ลักษณะนี้นับคะแนน)</p> <p>มาเสริมคุณแมลงวันหัวเขียวนิดนึง ตอนจะตอบก็คิดเรื่องขอบเขตนี้เหมือนกัน ยังนึกๆอยู่ว่า ถ้าเด็กอนุบาลถามว่า หนูมาจากไหน หรือ หนูเข้าไปอยู่ในท้องแม่ได้ยังไง (ลักษณะนี้นับคะแนน)</p> <p>แหม..เพิ่งรู้ว่าคุณนกเป็นพวกนั่งหลังห้อง เห็นที่ตอบมาประหนึ่งศาสตราจารย์มาเอง นึกว่าเป็นพวกหนอนหนังสือใส่แว่นนั่งหน้าห้องทุกคาบ ที่แท้เราก็พวกเดียวกัน ฮ่า ๆ ๆ (ลักษณะนี้นับคะแนน)</p> <p>คุณ beebeena ขอให้สอบผ่าน และสอบได้ A ทุกวิชานะครับ ... (ลักษณะนี้นับคะแนน)</p>

ภาคผนวก ค

- ตัวอย่างจดหมายขอความร่วมมือในการสนทนากลุ่ม
- ตัวอย่างจดหมายสอบถามช่วงอายุผู้ตอบรับร่วมการสนทนากลุ่ม
- ตัวอย่างจดหมายแจ้งวันเวลาในการสนทนากลุ่ม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จดหมายขอความร่วมมือในการสนทนากลุ่มรูปแบบห้องสนทนา

Win a **FREE MONTH** of broadband phone service!
VONAGE
 THE BROADBAND PHONE COMPANY
 Scratch & match 3 phones & win a free month.

msn Hotmail Today Mail Calendar Contacts

research_c1@hotmail.com Messenger: Offline Free N

Reply | Reply All | Forward | Delete | Junk | Put in Folder | Print View | Save Address

From : saranya chanchusakun <saranya_research@hotmail.com> Inbox
 Sent : Monday, August 22, 2005 7:47 AM
 To : research_c1@hotmail.com
 Subject : เชิญร่วมแสดงความคิดเห็น "สอนเพศศึกษาแบบไหนให้โดนใจวัยโจ๋"

เชิญร่วมแสดงความคิดเห็น

"สอนเพศศึกษาแบบไหน? ให้โดนใจวัยโจ๋"

สวัสดีค่ะ ดิฉัน นางสาวสรัญญา จันทร์ชูสกุล นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ จึงเรียนเชิญท่านร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านทางห้องสนทนา (Chat room) โดยใช้เวลาประมาณ 90 นาที และทำการเก็บข้อมูลเพียง 1 ครั้ง และจะไม่มีการเปิดเผยชื่อของผู้ให้ข้อมูลค่ะ

หากท่านสามารถเข้าร่วมการแสดงความคิดเห็นได้ กรุณาติดต่อกลับมายัง saranya_research@hotmail.com ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สรัญญา จันทร์ชูสกุล
ผู้วิจัย

Done

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จดหมายขอความร่วมมือในการสนทนากลุ่มรูปแบบกระดานสนทนา

The screenshot shows a Hotmail email interface. At the top, there is a banner for "ROAD RUNNER HIGH SPEED ONLINE" with a "CLICK HERE" link. Below the banner, the Hotmail logo and navigation tabs for "Today", "Mail", "Calendar", and "Contacts" are visible. The email header shows the sender as "Saranya Chanchusakun <edu_research@hotmail.com>" and the subject as "เชิญร่วมแสดงความคิดเห็น 'สอนเพศศึกษาแบบใหม่ให้โดนใจวัยโจ๋'". The main body of the email contains the following Thai text:

เชิญร่วมแสดงความคิดเห็น
"สอนเพศศึกษาแบบใหม่? ให้โดนใจวัยโจ๋!"

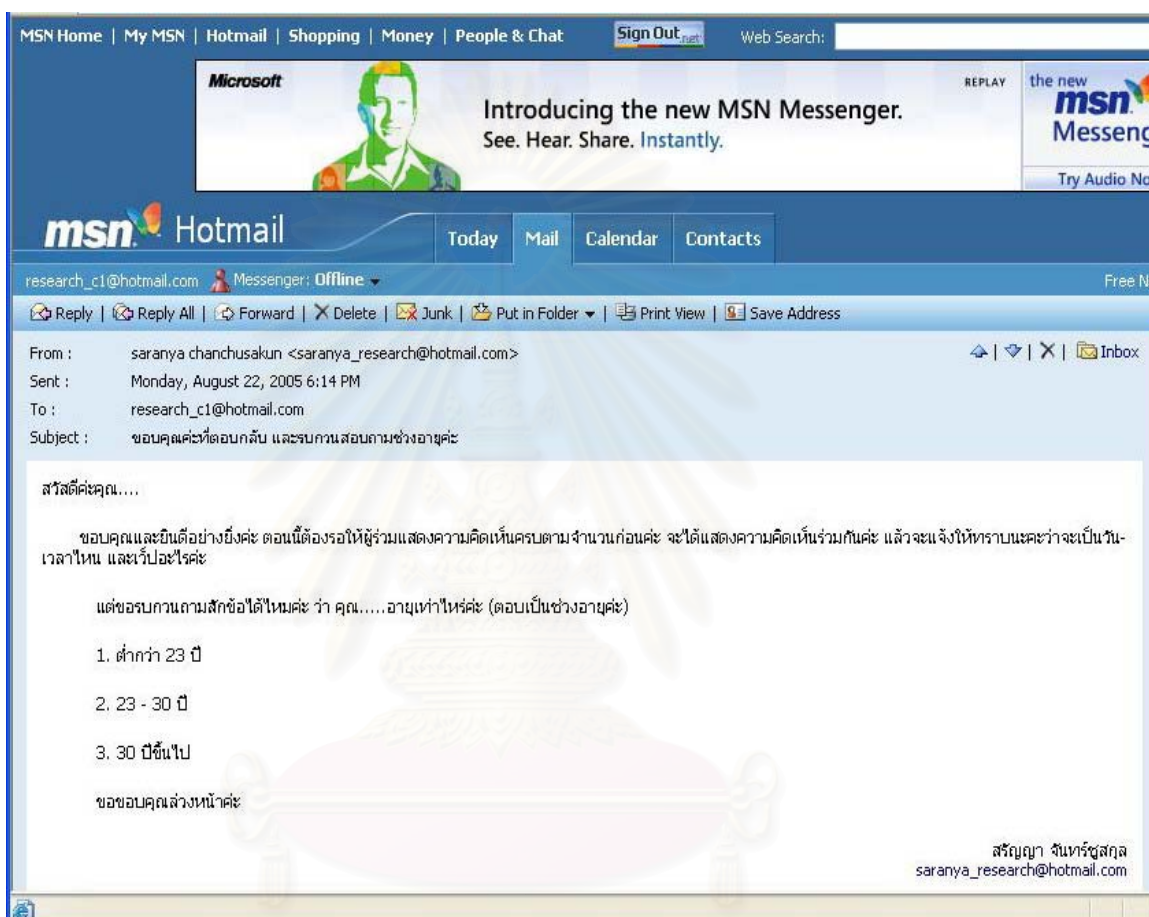
สวัสดีค่ะ ดิฉัน นางสาวสรัญญา จันทรัฐสกุล นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิตภาควิชาชีพและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ จึงเรียนเชิญท่านร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านทางกระดานสนทนา (webboard) ซึ่งคาดว่าจะใช้เวลาประมาณ 3 สัปดาห์ โดยในงานวิจัยจะไม่มีการเปิดเผยชื่อของผู้ให้ข้อมูลค่ะ

หากท่านสามารถเข้าร่วมการแสดงความคิดเห็นได้ กรุณาติดต่อกลับมายัง edu_research@hotmail.com ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สรัญญา จันทรัฐสกุล
 ๑๖.๘.๒๕๔๗

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จดหมายสอบถามช่วงอายุผู้ตอบรับร่วมการสนทนากลุ่ม (ห้องสนทนา)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จดหมายสอบถามช่วงอายุผู้ตอบรับการสนทนากลุ่ม (กระดานสนทนา)

MSN Home | My MSN | Hotmail | Shopping | Money | People & Chat | Sign Out | Web Search:

Cool Smileys for your Email!
Choose your favorite.

Ms. Smiley | Teary Terry | Whistler | Mr. Cool | Goofball

msn Hotmail | Today | Mail | Calendar | Contacts

research_c1@hotmail.com | Messenger: Offline | Free Net

Reply | Reply All | Forward | Delete | Junk | Put in Folder | Print View | Save Address

From : Saranya Chanchusakun <edu_research@hotmail.com>
Sent : Monday, August 22, 2005 6:21 PM
To : research_c1@hotmail.com
Subject : ขอขอบคุณค่ะที่ตอบกลับ และรบกวนสอบถามช่วงอายุค่ะ

สวัสดีค่ะคุณ....

ขอบคุณและยินดีอย่างยิ่งค่ะ ตอนนี้อยู่รอให้ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นครบตามจำนวนก่อนค่ะ จะได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันค่ะ แล้วจะแจ้งให้ทราบนะคะว่าจะเริ่มใน
ใหม่และรับอะไรค่ะ

แต่ขอรบกวนถามสักข้อใหม่ค่ะ ว่า คุณ.....อายุเท่าไรค่ะ (ตอบเป็นช่วงอายุค่ะ)

1. ต่ำกว่า 23 ปี
2. 23 - 30 ปี
3. 30 ปีขึ้นไป

ขอขอบคุณล่วงหน้าค่ะ

สรัญญา จันทร์ชูสกุล
edu_research@hotmail.com

Done

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จดหมายแจ้งวันเวลาในการสนทนากลุ่ม (ห้องสนทนา)

MSN Home | My MSN | Hotmail | Shopping | Money | People & Chat | Sign Out | Web Search:

Find, Reconnect & Keep in Touch at Classmates.com

I graduated in: 1995, 1985, 1975, 1965, 1955

msn Hotmail Today Mail Calendar Contacts

research_c1@hotmail.com Messenger: Offline

Reply | Reply All | Forward | Delete | Junk | Put in Folder | Print View | Save Address

From : saranya chanchusakun <saranya_research@hotmail.com>
 Sent : Monday, August 22, 2005 6:40 PM
 To : research_c1@hotmail.com
 Subject : แจ้งวันเวลาในการแสดงความคิดเห็น

สวัสดีค่ะ
 ดิฉันขอยืนยันเรื่องเวลานะคะ เป็นวันจันทร์ที่ 25 เมษายน เวลา 21:00 น. (3 ทุ่มตรงค่ะ) ดิฉันจะใช้ โปรแกรม msn โดยใช้ชื่อ bee_seeyou@hotmail.com
 นะคะ จะเป็นการการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา จะมีผู้ร่วมสนทนาทั้งสิ้น 8 คนค่ะ คาดว่าจะใช้เวลาประมาณ 90 นาที
 หากไม่เป็นการบกวนจนเกินไปขอทราบเบอร์โทรศัพท์มือถือได้ไหมคะ จะได้โทรไปเตือนอีกครั้งในวันที่ 25 แต่ถ้าไม่สะดวกใจก็ไม่เป็นไรนะคะ แต่อย่าลืมวัน
 ที่นัดกันนะคะ ขอขอบคุณล่วงหน้าค่ะ
 ส่วนเบอร์ของดิฉันคือ 06-556XXXX หากอย่างไรบกวนส่งmail กลับมาเพื่อยืนยันการเข้าร่วมอีกครั้งนะคะ ขอขอบคุณค่ะ

สรัญญา จันทร์ชูสกุล

With MSN Spaces email straight to your blog. Upload jokes, photos and more. It's free!

Done

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จดหมายแจ้งวันเวลาในการสนทนากลุ่ม (กระดานสนทนา)

MSN Home | My MSN | Hotmail | Shopping | Money | People & Chat | Sign Out | Web Search:

No Fees Bank of America Higher Standard

msn Hotmail Today Mail Calendar Contacts

research_c1@hotmail.com Messenger: Offline Free N

Reply | Reply All | Forward | Delete | Junk | Put in Folder | Print View | Save Address

From : Saranya Chanchusakun <edu_research@hotmail.com> | Inbox
 Sent : Monday, August 22, 2005 6:53 PM
 To : research_c1@hotmail.com
 Subject : แจ้งวันในการแสดงความคิดเห็น

สวัสดีค่ะ
 ดิฉันขอเขียนเรื่องเวลาและ เราจะเปิดกรง์แรกในวันจันทร์ที่ 18 เมษายน ที่ www.eduthairesearch.com หลังจากลงทะเบียนระบบใช้งานแล้วให้**เลือกห้องสนทนาที่ 4** นะคะ การแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้จะเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษา โดยมีผู้ร่วมสนทนาทั้งสิ้น 8 คนคะ คาดว่าใช้เวลาประมาณ 3 สัปดาห์คะ
 หากอย่างไรบกวนส่งmail กลับมาเพื่อยืนยันการเข้าร่วมอีกครั้งนะคะ ขอขอบคุณคะ

สรัญญา จันทร์ชูสกุล

Download today's top songs at MSN Music from artists like U2, Eminem, & Kelly Clarkson

Done

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

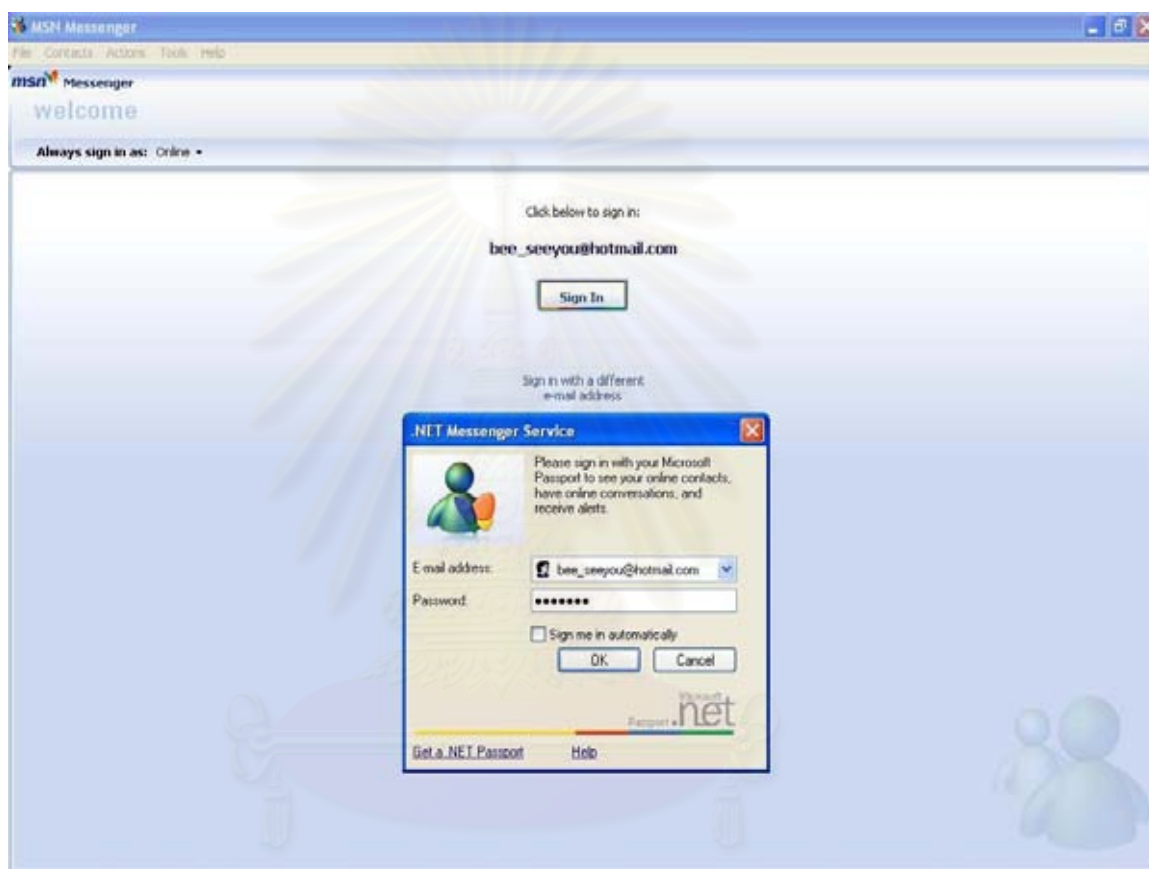

ภาคผนวก ง

- ตัวอย่างโปรแกรม MSN Messenger เวอร์ชัน 7.0
- ตัวอย่างเว็บไซต์กระดานสนทนา

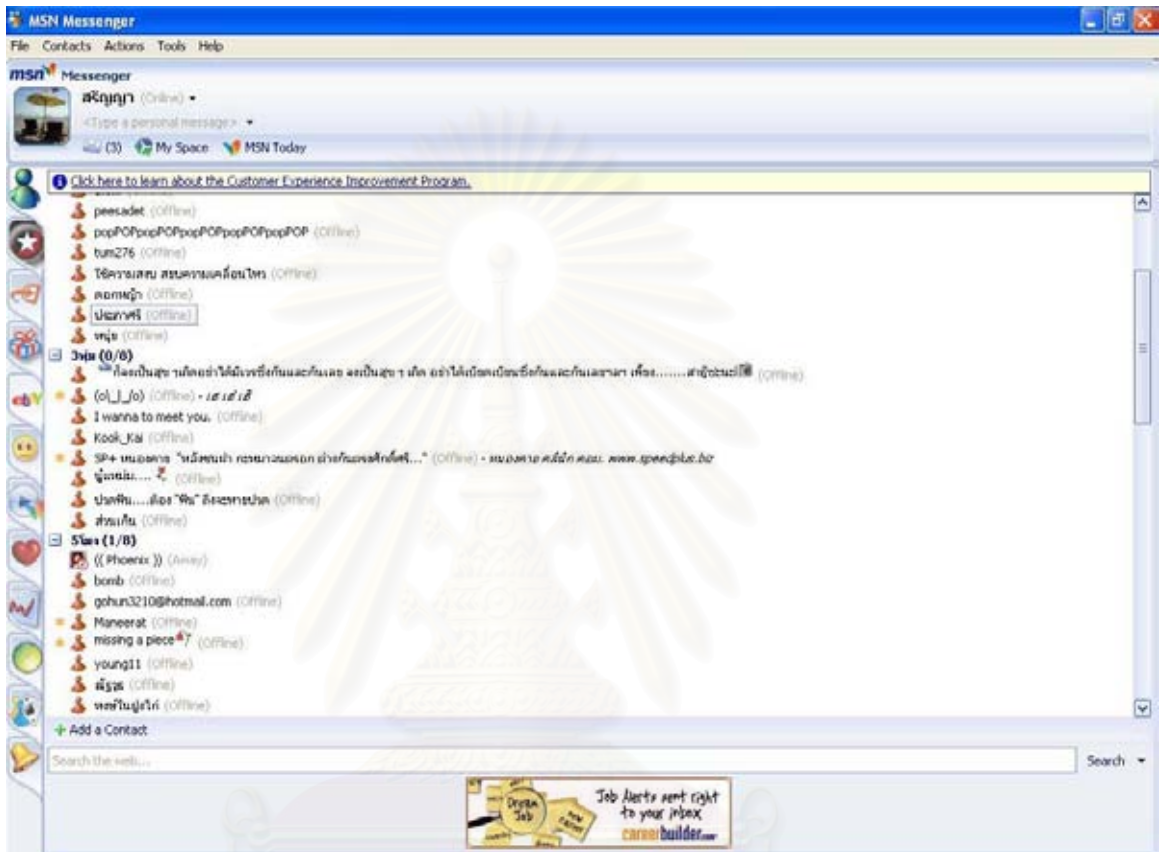
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โปรแกรม MSN Messenger เวอร์ชัน 7.0

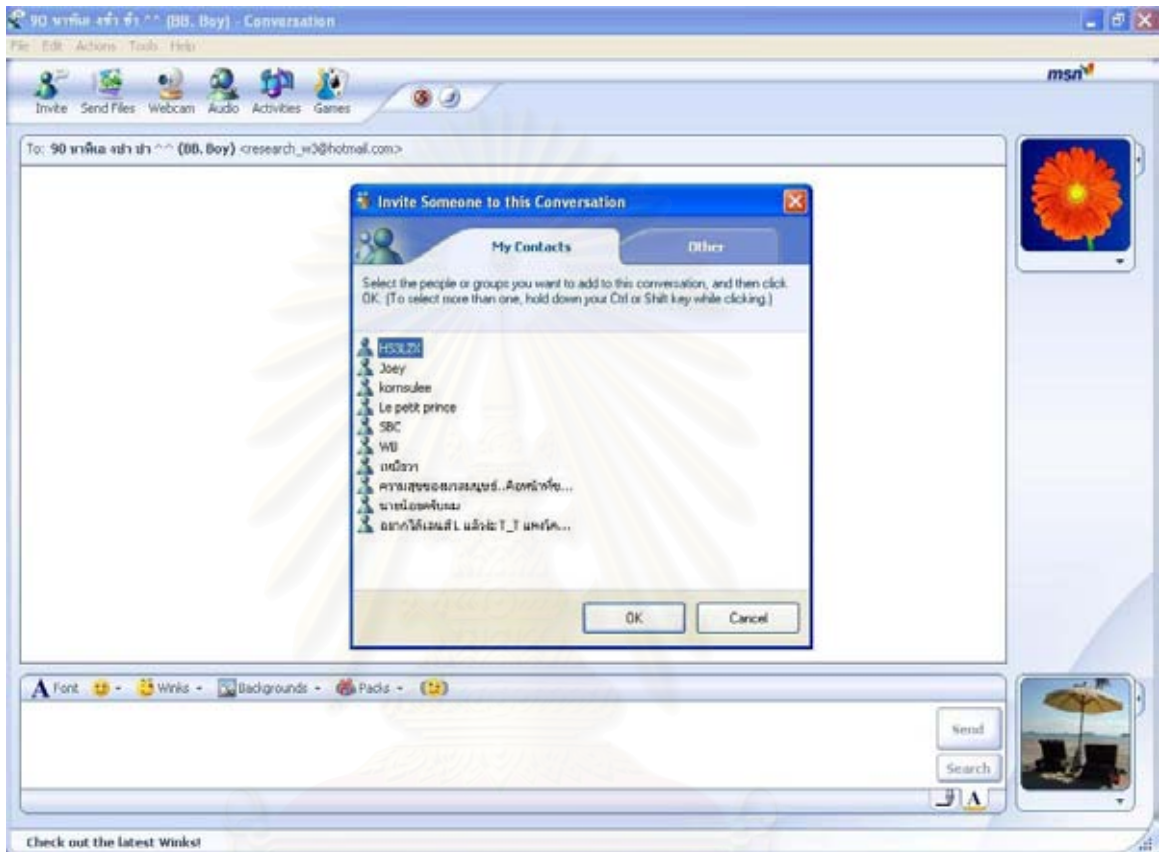
เว็บเพจที่ 1 หน้าลงทะเบียนเพื่อใช้งาน โดยใส่ e-mail address และ password

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

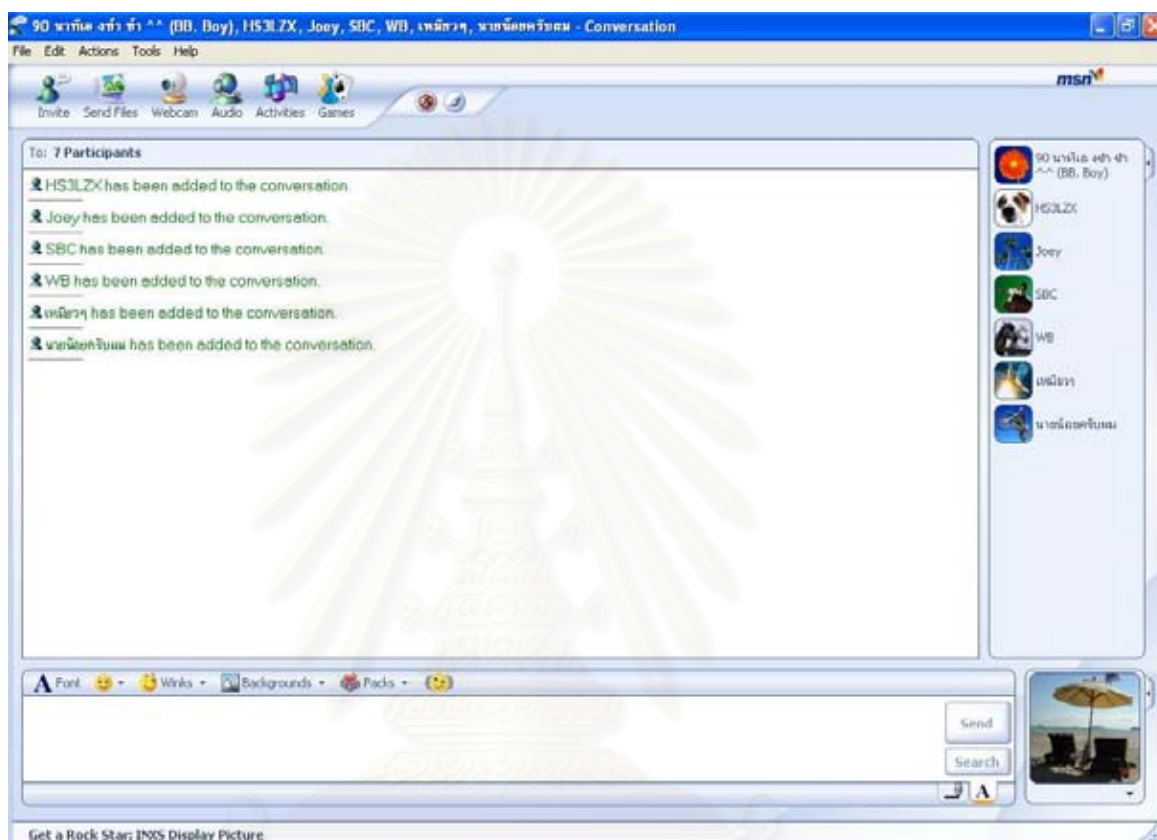
เว็บเพจที่ 2 แสดงรายชื่อรวมของผู้ร่วมสนทนาทั้งหมด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

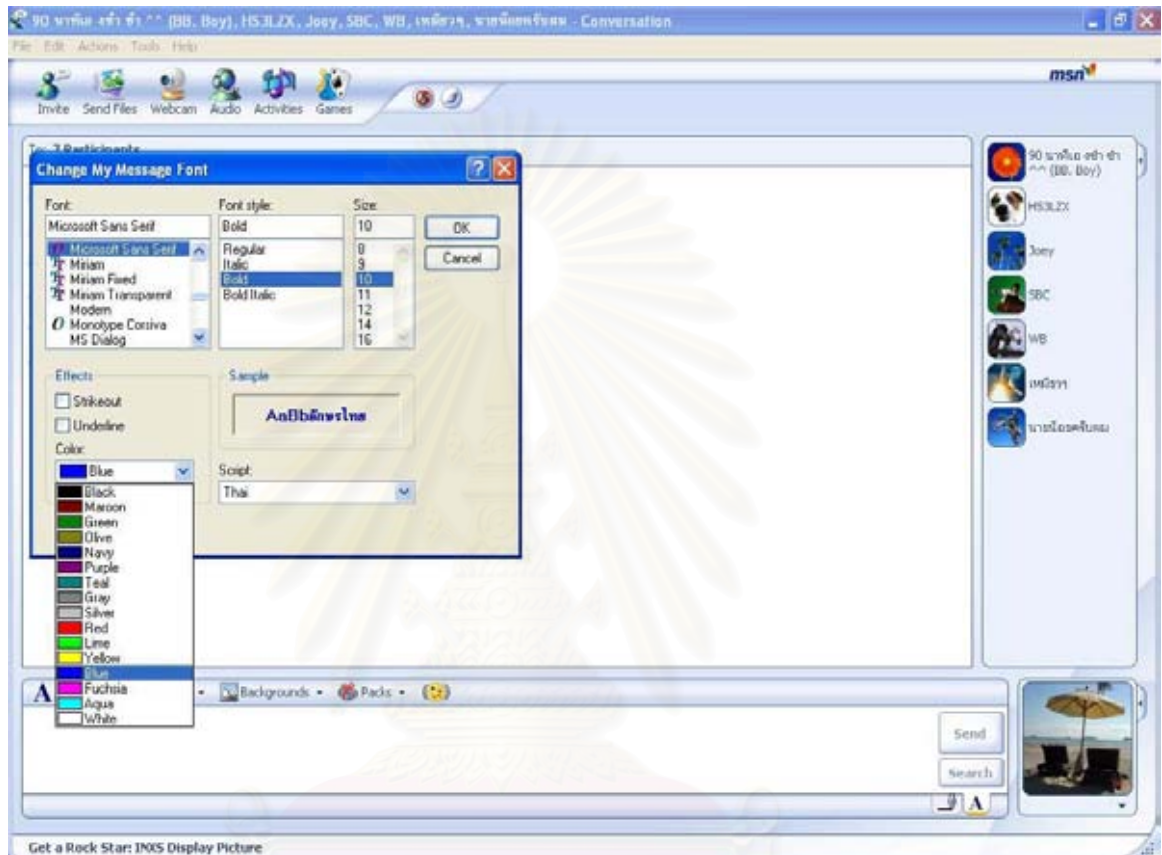
เว็บเพจที่ 3 เมนู invite เพื่อดึงผู้ร่วมสนทนาเข้าสู่ห้องสนทนาห้องเดียวกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เว็บเพจที่ 4 เมื่อทำการดึงผู้ร่วมสนทนาด้วยเมนู invite แล้วจะปรากฏรายชื่อผู้ร่วมสนทนาทางด้านขวามือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เว็บเพจที่ 5 ผู้ร่วมสนทนาสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบ ขนาด และสีของตัวอักษรได้

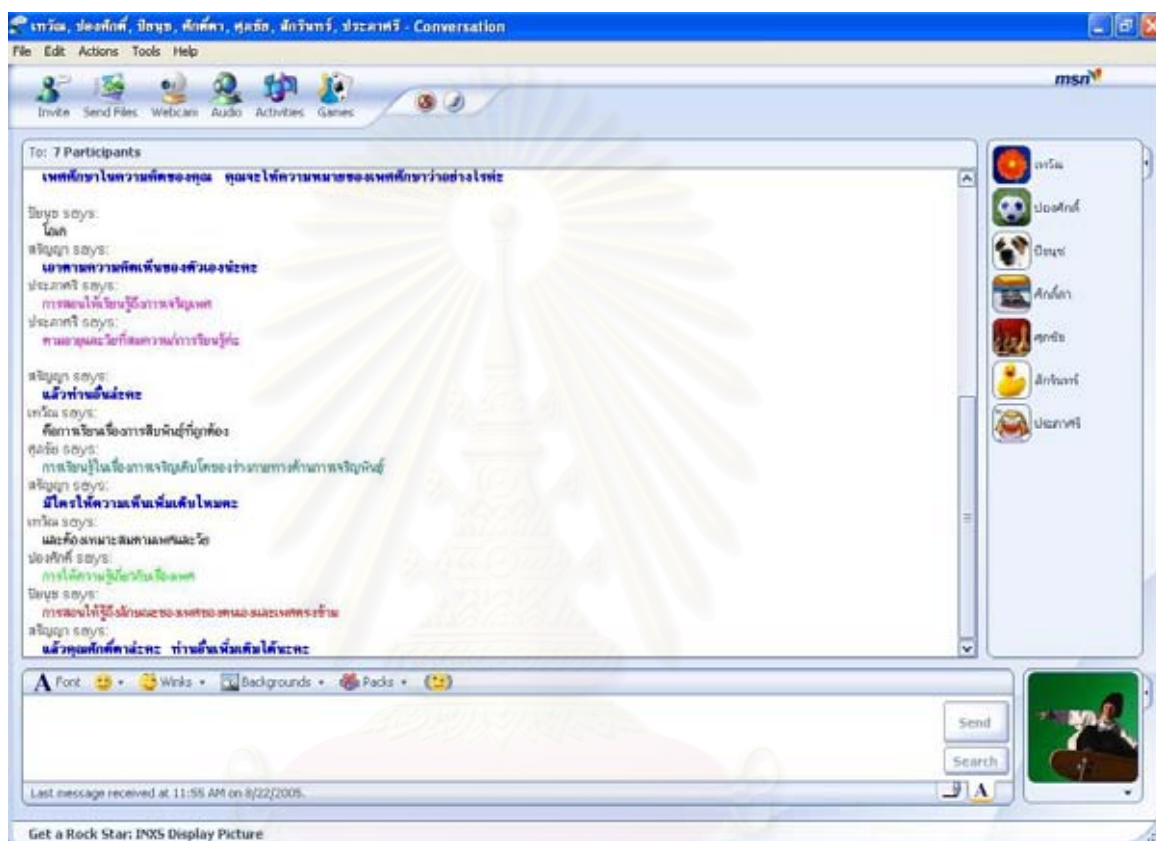
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เว็บเพจที่ 6 ผู้ร่วมสนทนาสามารถไอคอนเพื่อแสดงอารมณ์ขณะสนทนาได้

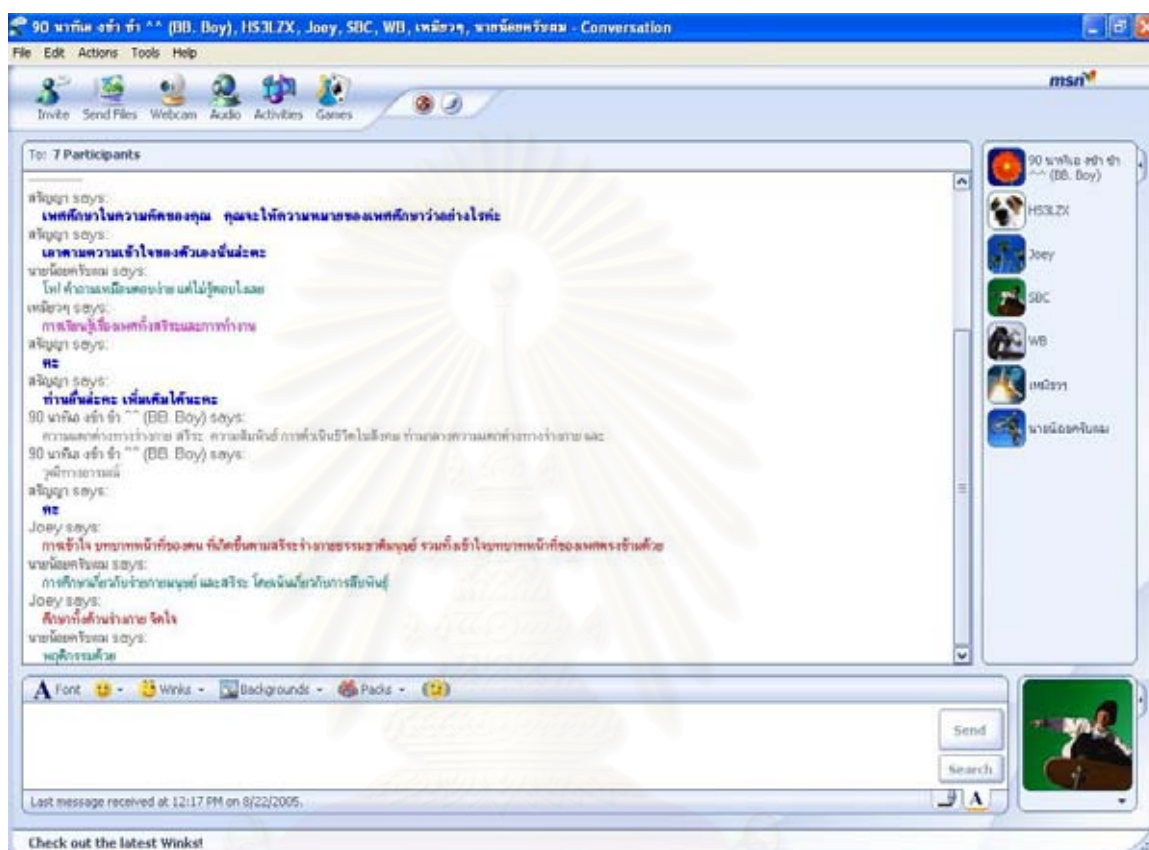
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการจัดสนทนากลุ่มในกลุ่มทดลองที่ 1 (ชื่อจริง)

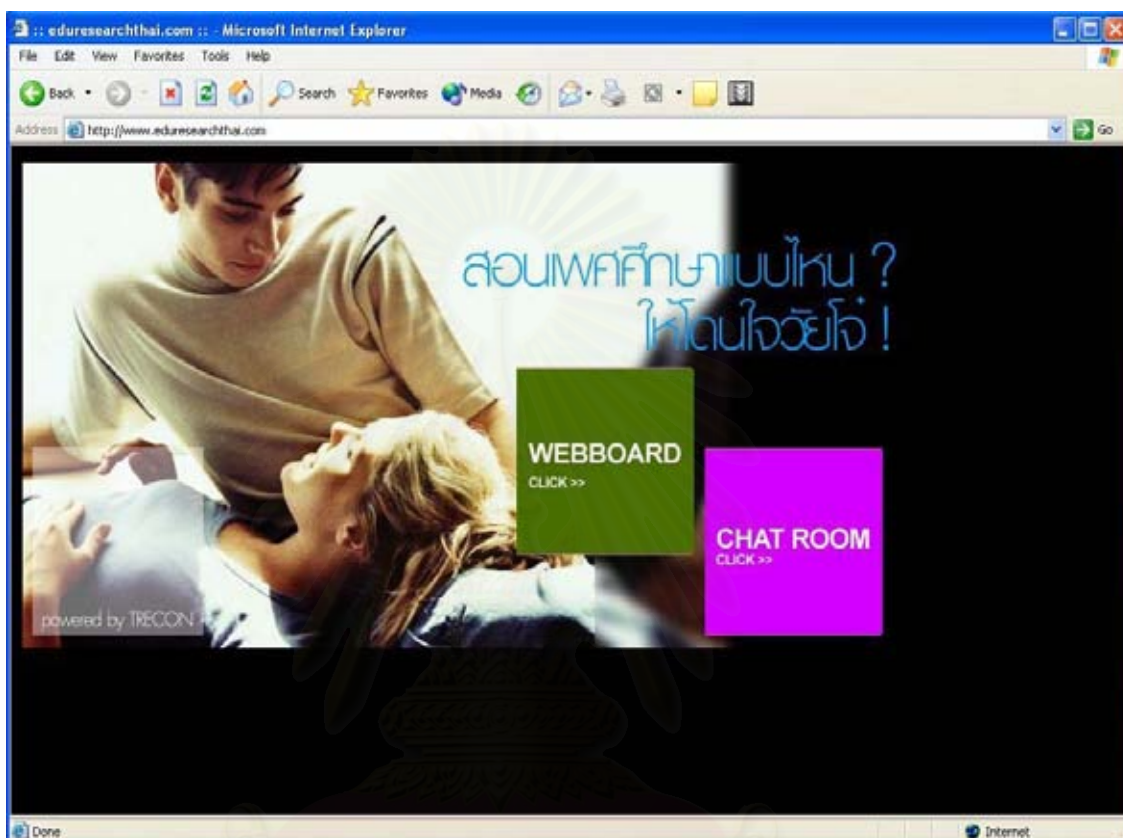
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการจัดสนทนากลุ่มในกลุ่มทดลองที่ 2 (นามแฝง)

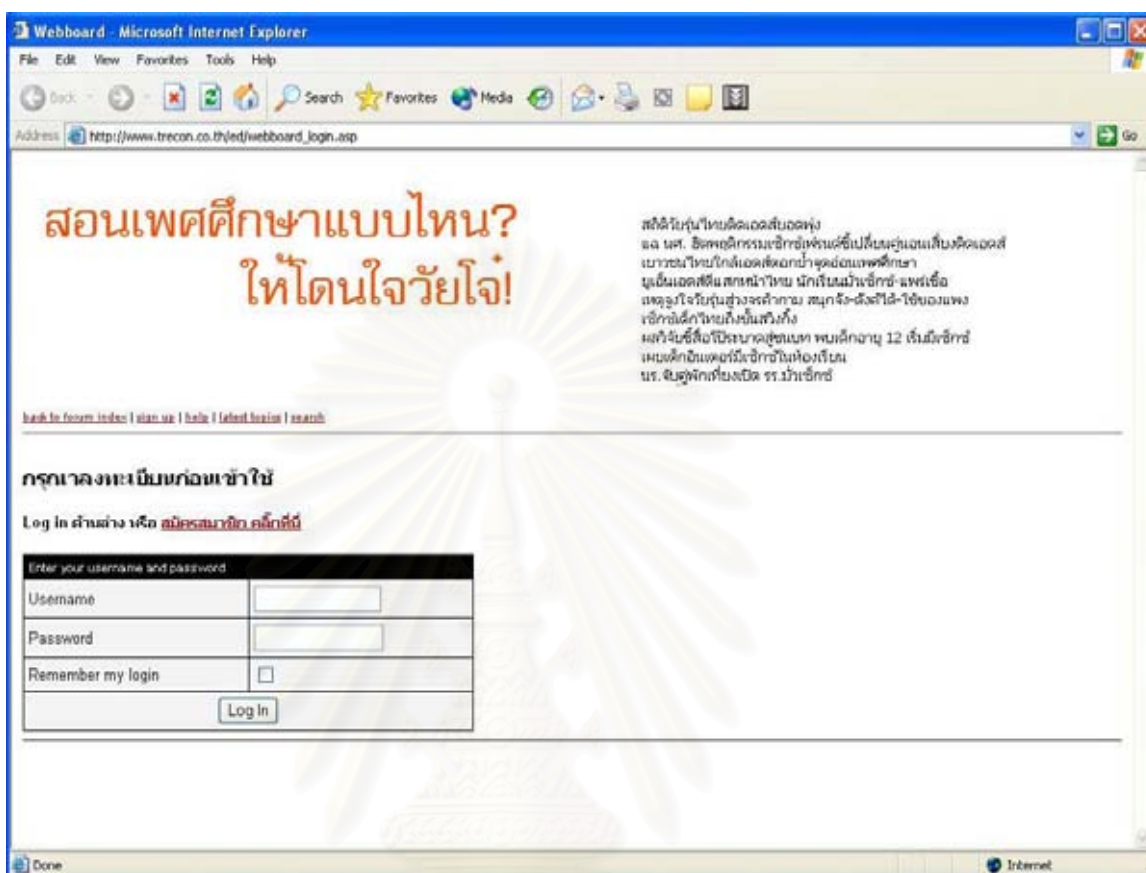
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เว็บไซต์กระดานสนทนา www.eduresearchthai.com

เว็บเพจที่ 1 เป็นเว็บเพจเพื่อต้อนรับผู้ร่วมสนทนา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เว็บเพจที่ 2 สำหรับผู้ร่วมสนทนาลงทะเบียนเพื่อการใช้งานโดยใช้ username และ password

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

login | log out | sign up | help | latest topics | search

You are logged in, if you would like to log out then [click here](#). You may also [log in](#) under a different identity.

Choose a Forum , สหัญญา :

Forum	Topics	Posts	Moderator
ห้องสนทนา 1 แสดงความคิดเห็นเรื่องเพศศึกษา เข็ญใจเองนี่ละ	18	335	สหัญญา
ห้องสนทนา 2 แสดงความคิดเห็นเรื่องเพศศึกษา เข็ญใจเองนี่ละ	17	207	สหัญญา
ห้องสนทนา 3 แสดงความคิดเห็นเรื่องเพศศึกษา เข็ญใจเองนี่ละ	17	209	สหัญญา
ห้องสนทนา 4 ห้องสนทนา 4 แสดงความคิดเห็นเรื่องเพศศึกษา เข็ญใจเองนี่ละ	20	132	สหัญญา
ห้องสนทนา 5 ห้องสนทนา 5 แสดงความคิดเห็นเรื่องเพศศึกษา เข็ญใจเองนี่ละ	19	213	สหัญญา
ห้องสนทนา 6 ห้องสนทนา 6 แสดงความคิดเห็นเรื่องเพศศึกษา เข็ญใจเองนี่ละ	19	239	สหัญญา
ห้องสนทนา 7 ห้องสนทนา 7 แสดงความคิดเห็นเรื่องเพศศึกษา เข็ญใจเองนี่ละ	19	169	สหัญญา

Posting levels:
 Level 1 - Website Members and above
 Level 2 - VIP Members and above
 Level 3 - Admin only

เว็บเพจที่ 3 แสดงห้องรวมทั้งหมด รวมถึงจำนวนกระทู้ และจำนวนครั้งของการโพสต์แสดงความคิดเห็น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การให้ชมยินดีผลการเรียนเพศศึกษา	สรีกัญญา	9	14/5/2548 : 21:14:12	×	๓
สื่อการสอนในอารมณ์ทางเพศเหมาะสมเป็นสื่อการสอนเพศศึกษาหรือไม่	สรีกัญญา	9	14/5/2548 : 21:08:38	×	๓
สื่อที่นำมาใช้ในการสอนเพศศึกษา	สรีกัญญา	10	14/5/2548 : 21:07:29	×	๓
สอนอย่างไรจึงเหมาะสมกับการสอนเพศศึกษา	สรีกัญญา	15	18/5/2548 : 9:27:41	×	๓
ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพศศึกษา คืออะไร	สรีกัญญา	8	14/5/2548 : 20:50:15	×	๓
กรณีการเปิดโปงปัญหาเพศศึกษาในวงโรงเรียน	สรีกัญญา	12	14/5/2548 : 20:36:07	×	๓
แจ้งเรื่องการแสดงความคิดเห็นขอ เก็บมาดด้วยตนเอง	สรีกัญญา	6	4/5/2548 : 0:08:32	×	๓
มูลนิธิเพื่อศึกษาของครูผู้สอนสอนศึกษา	สรีกัญญา	6	4/5/2548 : 0:07:28	×	๓
ผู้สอนเพศศึกษาคือใคร	สรีกัญญา	9	4/5/2548 : 0:07:03	×	๓
คิดเห็นอย่างไรหากให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเพศศึกษาเอง	สรีกัญญา	7	1/5/2548 : 8:03:36	×	๓
คิดเห็นอย่างไรกับหลักสูตรเพศศึกษาในสถานศึกษา	สรีกัญญา	10	1/5/2548 : 8:03:06	×	๓
เนื้อหาของหลักสูตรเพศศึกษาในแต่ละระดับชั้น	สรีกัญญา	11	28/4/2548 : 19:54:37	×	๓
เรียนกับเพื่อนในห้องเรียนเพศศึกษา	สรีกัญญา	10	28/4/2548 : 19:51:02	×	๓
ถ้าเริ่มสอนเร็วเกินไป จะส่งผลอย่างไรกับผู้เรียน	สรีกัญญา	8	28/4/2548 : 19:48:01	×	๓
ท่านคิดว่าควรเริ่มสอนเรื่องเพศศึกษาตั้งแต่ชั้นไหน	สรีกัญญา	11	26/4/2548 : 7:51:24	×	๓
สิ่งที่ท่านคิดว่าโรงเรียนควรจัดให้มีการสอนเพศศึกษาจากสถานศึกษา	สรีกัญญา	19	26/4/2548 : 7:50:36	×	๓
เพศศึกษาในความเข้าใจของคุณ	สรีกัญญา	15	28/4/2548 : 16:24:22	×	๓
สวัสดิ์อวย นินธีอันวันนอ	สรีกัญญา	14	26/4/2548 : 7:48:59	×	๓

an open topic
 a hot topic (more than 30 replies)
 a closed topic

เว็บเพจที่ 4 กระจุกตัวรวมภายในห้องสนทนาแต่ละห้องสนทนา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Webboard - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Home Search Favorites Media

Address http://www.trecon.co.th/ed/webboard_read.asp?id=70

[back to forum index](#) | [login](#) | [logout](#) | [help](#) | [latest topics](#) | [search](#)

[Forums Home](#) > [ห้องสนทนา 5](#) > [สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับเรื่องจากผู้เรียนได้รับการสอนแนวคิดศึกษาศึกษาจากสถานศึกษา](#)

Replies in this thread : 19

Author	Topic : สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับเรื่องจากผู้เรียน ได้รับการสอนแนวคิดศึกษาศึกษาจากสถานศึกษา
สร้อยขาว Website Member Forum Moderator Posts : 712	18/4/2548 : 12:20:13 สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับเรื่องจากผู้เรียน ได้รับการสอนแนวคิดศึกษาศึกษาจากสถานศึกษา มีอะไรบ้าง เพราะอะไร สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับเรื่องจากผู้เรียน ได้รับการสอนแนวคิดศึกษาศึกษาจากสถานศึกษา มีอะไรบ้าง เพราะอะไร
Aim Website Member Posts : 4	18/4/2548 : 15:41:09 คือ... ต้องการให้เด็กได้เข้าใจในธรรมชาติของตนเองก่อนแล้วค่อย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางที่ถูกต้อง เช่น การรู้จักคนอื่นซึ่งจริง การรู้จักตนเองกับคนอื่น ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับตนเอง เช่น รับผิดชอบทางเพศกับคนอื่น การตั้งรกรากก่อนวัยอันควร แต่ที่สำคัญไม่ควรมองข้าม คือต้องการ ให้เด็กเกิดความคิดริเริ่ม มีสำนึก อย่างเข้าใจและฉลาดเลือกที่จะปฏิบัติ มากกว่า มาบอกกับคนอื่น คือให้เด็กสามารถรู้ถึงสาเหตุมากกว่า การมาบอกเพียงอย่างเดียว
สร้อยขาว Website Member Forum Moderator Posts : 712	18/4/2548 : 17:32:14 ขอบคุณคุณAim แล้วท่านอื่น ๆ จะตอบอะไรบ้างละ
sravuth Website Member Posts : 10	19/4/2548 : 11:10:38 รู้จักตนเองก่อน และพอพร้อมแล้วค่อย เริ่มที่จะหาเพื่อนที่ดี มีคุณลักษณะที่ดี ที่ถูกต้องเหมาะสมกับวัย สถานะของตนเอง และพอพร้อมแล้วค่อย สำคัญกับสิ่งที่เกิดขึ้นในวัยเด็ก
สร้อยขาว Website Member Forum Moderator Posts : 712	19/4/2548 : 11:59:03 ขอบคุณคุณsravuth ท่านอื่นมีคำถามเพิ่มเติมบ้างหรือไม่คะ ศาลาหริ่งอะไรบ้าง
กิม2122 Website Member Posts : 6	19/4/2548 : 13:34:59 ก็อยากให้มีกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถช่วยกันทำกันที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง รวมถึงอารมณ์ความรู้สึก และให้มีการเรียนรู้ในขณะสอนหรือทำ ฝึกทำกิจกรรมในเรื่องที่เด็กสนใจอย่างเหมาะสม
สร้อยขาว Website Member Forum Moderator Posts : 712	19/4/2548 : 14:34:21 ขอบคุณคุณกิม2122
seesatch Website Member Posts : 10	20/4/2548 : 13:53:36 เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างเพศ ทั้งทางด้านอารมณ์และร่างกาย รู้จักการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับเพศตรงข้าม สามารถควบคุมอารมณ์ ความต้องการทางเพศ การป้องกัน รู้จักขอบเขตของความเหมาะสม เข้าใจถึงขนบธรรมเนียมประเพณี ความรู้สึก ทัศนคติของสังคมไทยบนพื้นฐานความเชื่อซึ่งมีอยู่ในเพศตรงข้ามในแต่ละ ช่วงอายุ
สร้อยขาว Website Member Forum Moderator Posts : 712	20/4/2548 : 16:09:30 ขอบคุณคุณseesatch มากอีกอย่างนะคะ ช่วยตอบในกระทู้เรื่องควรบอกกับเด็กและคุณคะ

เว็บเพจที่ 5 ลักษณะการแสดงความคิดเห็นในแต่ละกระทู้

Webboard - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

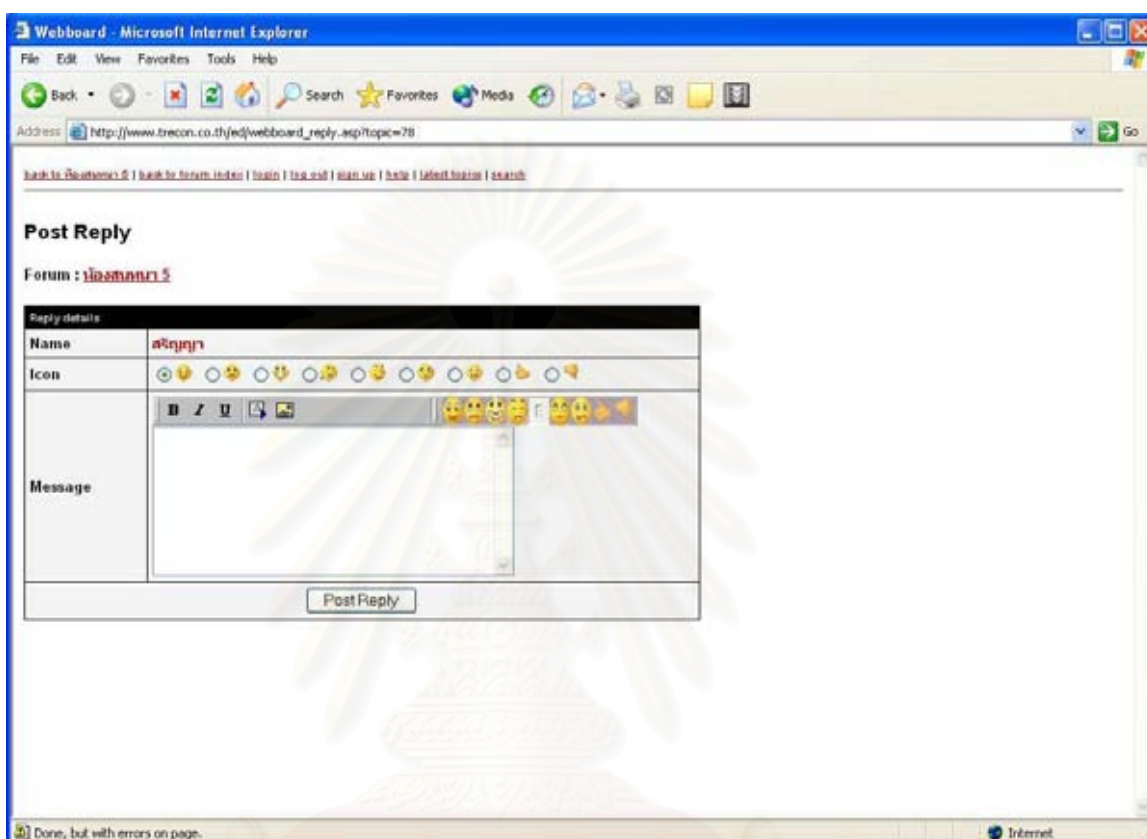
Address: http://www.trecon.co.th/nd/webboard_read.asp?id=78

futureismine Website Member Posts : 28	24/4/2548 : 9:56:02
ดูจากระบบการศึกษาไทย ในปัจจุบันทำมันไม่ทัน และปัญหาสังคมมันอยู่ในปัจจุบัน ทำให้มันคิดไปอย่างนี้ครับ	
สิริญา Website Member Forum Moderator Posts : 712	24/4/2548 : 11:49:23
ขอบคุงและคุงfutureisminec แล้วทำมันขึ้นสังคมมันอย่างไรกันบ้าง	
spiderman Website Member Posts : 28	25/4/2548 : 22:21:16
this post has been edited 1 time(s) ต้องการให้เขาทำในสิ่งที่สังคมต้องการ เช่นไม่เอาทำอย่างนี้ทำ (แยกให้ชัดเจน) แต่ไหนแต่ไรที่ราชการหวังให้ต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายเพื่อเนื่องจากที่ ได้รับความสนใจของโรงเรียน คือ 1. สถาบันพระนครที่ตอนนั้น เข้าใจ เอาใจใส่ คอยอำนวยความสะดวก 2. สถาบันการปกครอง รัฐบาลต้องเข้ามาคอยควบคุม อนามัยอยู่ที่สถาบันไม่ใช่ออกนอกกรอบ กระทรวงสาธารณสุขนั้นควบคุมในการส่งเสียงสร้างอันตรายดีเยี่ยม... ในตอนหลังเขาเลิกทำไป 3. สถาบันการศึกษา ครูอาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดี... ที่ถามต่อว่าตอนนี้เราได้ตามที่คาดหวังไหม คำตอบคือ ภาครัฐมันไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องราวที่หน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้องและทำให้ได้รับความร่วมมือตาม ที่กล่าวมาแล้ว การสอนเรื่องเพศในสถาบันการศึกษาอาจไม่ได้ผล... ครับ	
สิริญา Website Member Forum Moderator Posts : 712	26/4/2548 : 7:50:36
ขอบคุงและคุงspiderman แอนทรนทุกข้อเลย	

Replies in this thread : 19 [Post Reply](#)

เว็บเพจที่ 5 ด้านล่างของทุกกระทู้จะแสดงจำนวนผู้ตอบกระทู้ทั้งหมด และข้อความ Post Reply เพื่อ
 กตแสดงความคิดเห็น

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เว็บเพจที่ 6 เป็นหน้าสำหรับพิมพ์ข้อความเพื่อแสดงความคิดเห็น โดยสามารถปรับเปลี่ยนตัวอักษร และเลือกไอคอนเพื่อแสดงอารมณ์ได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการจัดสนทนากลุ่มในกลุ่มทดลองที่ 3 (ชื่อจริง)

Author **Topic : สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับงานวิจัยในการสอนเพศศึกษาจากสถานศึกษา**

ศรีขวัญ Website Member Forum Moderator Posts : 712	19/4/2548 : 7:30:23 this post has been edited 1 time(s) สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับงานวิจัยในการสอนเพศศึกษาจากสถานศึกษา มีอะไรบ้าง เพราะเหตุใด สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับงานวิจัย คือเรียนแล้วมากบ้างได้อะไร อย่างน้อยเป็นอย่างไร สถิติอันเป็นจุดมุ่งหมายปลายทางนะ
เบญจ Website Member Posts : 21	20/4/2548 : 8:51:02 จุดมุ่งหมายการสอนเพศศึกษา 1. รู้จักความถูกต้อง นำใจไปในที่ตรงเพศ 2. รู้จักความสะอาด การมีเพศสัมพันธ์ 3. รู้จักธรรมชาติของกรรมเพศสัมพันธ์ 4. รู้จักวิธีการมีเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้อง 5. รู้จักวิธีป้องกันในการร่วมเพศไม่ให้เกิดผลข้างเคียงอย่าง คุมกำเนิด และ สตรีชง 6. เห็นคุณค่า ประโยชน์ของการมีเพศสัมพันธ์
ศรีขวัญ Website Member Forum Moderator Posts : 712	20/4/2548 : 9:22:04 ขอบคุนมากๆค่ะ 😊
ประสิทธิ์พร Website Member Posts : 14	20/4/2548 : 19:19:18 this post has been edited 2 time(s) เมื่อเรียนแล้วอยากให้ผู้เรียนสามารถป้องกันตัวเองจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ เช่น โรคเอดส์ โดยการมีเซ็กส์อย่างปลอดภัย เช่น 1. ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ 2. เมื่อมีความต้องการทางเพศสามารถใช้บริการช่วยเหลือตัวเองได้ เป็นการมีเซ็กส์ที่ปลอดภัยอย่างมาก ปลอดภัยกว่าการใช้ถุงยางอนามัยอีก เพราะถุงยางอนามัยมีโอกาสพลาดได้ 3. ใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงในการป้องกัน และ ปลอดภัยยิ่งขึ้น

สถาบันนวัตกรรมการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการจัดสนทนากลุ่มในกลุ่มทดลองที่ 4 (นามแฝง)

Author	Topic
สริณญา Website Member Forum Moderator Posts : 712	Topic : นางเงือกว่าฉลาดจริงหรือเพคะศึกษาดังเช่นพี่กับน้อง 19/4/2548 : 14:36:43
min2122 Website Member Posts : 5	นางเงือกว่าฉลาดจริงหรือเพคะศึกษาดังเช่นพี่กับน้อง เพราะเหตุใดคะ (สำหรับการรู้ที่ข้างล่าง แสดงความคิดเห็นได้ก็ยินดี แต่บางจะมีประเด็นต่อด้วย แต่ขอศึกษาจับใจความตอนมากกว่านี้ดีกว่า อย่างอื่นกับไปดูกันละนะ) 20/4/2548 : 10:51:36
สริณญา Website Member Forum Moderator Posts : 712	ตามความคิดและ... น่าจะเริ่มตั้งแต่ประถม เพราะเด็กน่าจะเริ่มมีความคิดอันมีเหตุมีผลมากขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่ทำข้อกล่าวหา ให้ออกใบการดูรายการก่อน แล้วค่อยมาตั้งคำถามแบบคิดตามเดิมบ้างเป็นขั้นที่สุ่มบ้าง 20/4/2548 : 10:58:39
research Website Member Posts : 18	ขอบคุนคะคุณmin2122 แล้วท่านนั้นจะคิดเห็นอย่างไร 20/4/2548 : 13:12:48
Aim Website Member Posts : 4	น่าจะเริ่มตั้งแต่ ช่วงอายุ 7-9 ขวบ คือ ประมาณ ป.2 ป.3 เพราะเด็กสามารถรับรู้เกี่ยวกับเลขธรรมชาติได้แล้ว (จาก ทฤษฎี การเรียนรู้ของเพียเจ) น่าจะเริ่มในช่วงนี้ โดยอาจใช้สื่อการสอนแบบง่ายๆ ไม่กี่ข้อรวมๆกัน เช่น การคูณแนวเลข อู่นักไม่จำเลยก็เลย "ไม่กระตุ่นเอาหมากฝรั่ง เป็นดิน อาจใช้ ทราย ก็กรรม สั้นๆหาก ตามมือของดิฉันก็ควรจะมีรู้ และเริ่มรู้ได้จริง 20/4/2548 : 15:31:51

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสร้อยญา จันทร์ชูสกุล เกิดเมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2524 สำเร็จการศึกษา
ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา จากคณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2545 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2546

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย